

NATURPARKSPLAN

FÖR TÄBY KOMMUN

TEKNISKA KONTORET
GATU- OCH PARKENHETEN

2008-05-29

Stanna upp, känn in och njut en stund!

Hur skulle du uppleva ditt närområde om det inte fanns någon natur inom rimligt avstånd ?

VAD ÄR EN NATURPARK?

Det är en planlagd naturmark, ofta med rekreativa värden, inom eller i kanten av bebyggelsen. Vad innebär denna naturparksdefinition för Täbyborna i praktiken? I *"Resultat och analyser av intervjuer av besökare i Stolpaskogen, Täby 2006/2007"* svarade de intervjuade, att de bland annat uppskattade att promenera, jogga, titta på växter och djur samt plocka bär och svamp i Stolpaskogen. Många av de intervjuade uppfattade också naturens variation, närheten till det egna hemmet och frånvaron av trafik som stora värden. För att värna värden som dessa, idag och i framtiden, samt för att få en målstyrd skötsel med skogsbruksplanen som underlag, har naturparksplanen tagits fram av Täby kommun. Projektet har erhållit ett bidrag från Länstyrelsens satsning på den lokala naturvården.

I kommunens grönplan finns det en uttalad målsättning att bevara "Halva Täby grönt", såväl nu som i framtiden. Naturparkerna utgör till ytan en betydande del av denna målsättning.

I detta dokument hänvisas till kommunala planer av olika karaktär. För att undvika missförstånd förklaras redan inledningsvis dessa begrepp.

Grönplanen: Grönplanen antogs av Miljö- och byggnämnden 2005-02-15. Planen är ett kommunomfattande planeringsunderlag som har tagits fram med utgångspunkt i omfattande inventeringar och analyser. Grönplanen visar visionen för Täbys grönytor och den avsikt kommunen har vad gäller att bevara och utveckla parker och grönområden för dagens och framtida generationers Täbybor.

Skogsbruksplan inom tätort: Skogsbruksplanen består av regelbundet uppdaterade inventeringar av kommunens naturparker samt medföljande åtgärdsplaner. Här finns **alla** Täbys naturparker inventerade. Skogsbruksplanen inom tätort finns i databasen BEST sedan 1997. Täby Fastighets AB, TFAB, äger och förvaltar de större skogarna utanför tätorten. Dessa skogar utanför tätorten omfattas av en egen skogsbruksplan.

Naturparksplanen som Du just börjat läsa, utgör ett komplement till skogsbruksplanen. Skogsbruksplanen är produktionsinriktad medan naturparksplanen målinriktad. I naturparksplanen har en djupare inventering skett av **fjorton**

utvalda välbesökta naturområden i Täby. Dessa har valt ut därför att de är representativa för övriga naturområden i Täby. Dessutom har de viktiga rekreativa och biologiska värden.

Varje år skall ett åtgärdsprogram för naturparkerna upprättas med stöd från skogsbruksplanen och naturparksplanen. I naturparksplanen ligger fokus på hur kommunen ser på naturparkerna samt hur de ska skötas för att möta ett uttalat mål.

Naturparksplanen vänder sig såväl till allmänheten, som till politiker och de som arbetar med naturparkerna på Täby kommun. Planens huvuduppgift är att informera om Täby kommuns naturparker; deras värden, innehåll och skötsel. Naturparksplanen har dessutom en uppgift att verka som ett vägledande redskap när det gäller framtida beslut som angår naturparkerna. Detta uppfylls med hjälp av en klassning av zoner och typer inom naturparkerna.

Dokumentet är uppdelat i två huvudsakliga delar. Den första delen fungerar som en introduktion och den andra delen presenterar fjorton utvalda naturparker med tillhörande metoddel. Respektive naturpark beskrivs så att man kan gå in i varje enskilt inventerat delområde av varje naturpark och få information om naturtyp och skötselåtgärder på den berörda platsen. Observera att skötselåtgärderna som föreslås är **rådgivande förslag** för respektive naturpark.

Projektet syftar vidare till att ge en ökad förståelse och kunskap om Täbys naturparker och därmed utveckla kommunikationen mellan kommunen och dess invånare. Naturparksplanen ska vara ett aktivt och levande verktyg för att kontinuerligt utveckla natur- och rekreationsvärden i Täby kommuns naturparker.

Rolf Fyhr har varit projektledare. Tillsammans med en arbetsgrupp har naturparksplanen framtagits. I arbetsgruppen ingick Eva Enflo, Maria Handberg, Per Wiman, Cilla Dunvret och Hanna Assargård. Konsulterna Maria Handberg och Per Wiman har utfört inventeringar i fält och digitaliserat kartdata. Medarbetare på Täby kommun har kommit med synpunkter på utformning och innehåll.

Alla foton är tagna i Täby kommun om inte annat anges. Kartmaterial är framtaget inom Täby kommun om inte annat anges. Layout, teckningar och grafik är framställda av Hanna Assargård.

Innehållsförteckning

Naturparksplan
Täby kommun
2008-05-29

Sammanfattning	DEL 1.	
	1.1 Täbys naturparker.....	5
	1.2 Täbys naturparker i sitt sammanhang.....	6
	2. Bakgrund, syfte och mål.....	8
	3. Upptäck Täbys naturparker!.....	9
Metod	4.1 Inventering.....	10
	4.2 Analys.....	11
Skötsel	5.1 Skötselåtgärder i naturparkerna.....	13
	5.2 Trädavverkningspolicy.....	15
Täbys naturparker	DEL 2.	
	6.1 Täbys alla naturparker.....	20
	6.2 Definition av zoner.....	22
	6.2.1 Zoner illustrerade i kartor.....	25
	6.2.2 Översikt zon mot finpark.....	29
	6.3 Definition av typer.....	31
	6.3.1 Typer illustrerade i kartor.....	34
Utvalda naturparker	6.4 Översikt.....	35
	6.5.1 Arninge.....	36
	6.5.2 Ella gårds naturområde.....	39
	6.5.3 Enstas naturområde.....	42
	6.5.4 Fiskarstigen.....	49
	6.5.5 Gribbylundsskogen.....	52
	6.5.6 Grindtorp.....	55
	6.5.7 Hägernäsviken.....	58
	6.5.8 Kråkudden- Badhusvägen.....	61
	6.5.9 Myrlejonet.....	65
	6.5.10 Mörtsjöbacken.....	68
	6.5.11 Näsbyvikens promenad.....	71
	6.5.12 Stolpaskogen.....	74
	6.5.13 Tornön.....	80
	6.5.14 Åva gård.....	83
	DEL 3.	
Slutord och referenser	7. Slutord.....	86
	8. Referenser.....	87
Bilagor	9.1 Bilaga Skogsbruksplan- BEST.....	88
	9.2 Bilaga Exempel på årligt åtgärdsprogram- utdrag.....	89

1. Sammanfattning

Naturparksplan
Täby kommun
2008-05-29

TÄBYS NATURPARKER

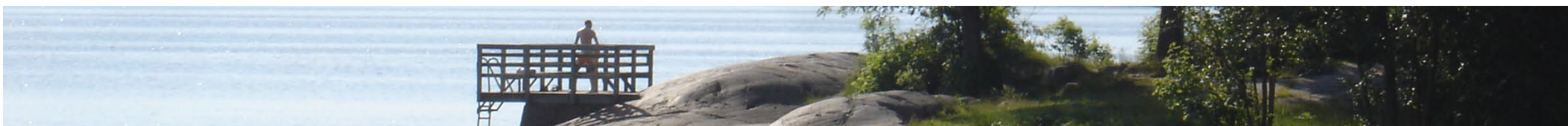
I detta projektet har fjorton naturparker valts ut med olika karaktärer. Dessa får fungera som representanter för alla övriga naturparker och är vägledande när det är aktuellt med generella slutsatser gällande skötseln. Alla naturparker inventerades 1997 i skogsbruksplanen inom tätort.

Naturparkerna förgrenar sig över hela Täby kommun och täcker en yta av 540 ha, vilket motsvarar ca 770 fotbollsplaner eller ca 90 kvadratmeter naturpark per Täbybo. Naturparkerna är en viktig del av grönstrukturen inom tätorten. De utgör andningshål för invånarna och gör det möjligt för dem att röra sig i ett varierat och mångsidigt landskap. Naturparkerna utgör även en berikande kontrast mot de alltmer planerade ytorna omkring oss då naturskogskaraktären ger utrymme för kreativa och spontana aktiviteter.

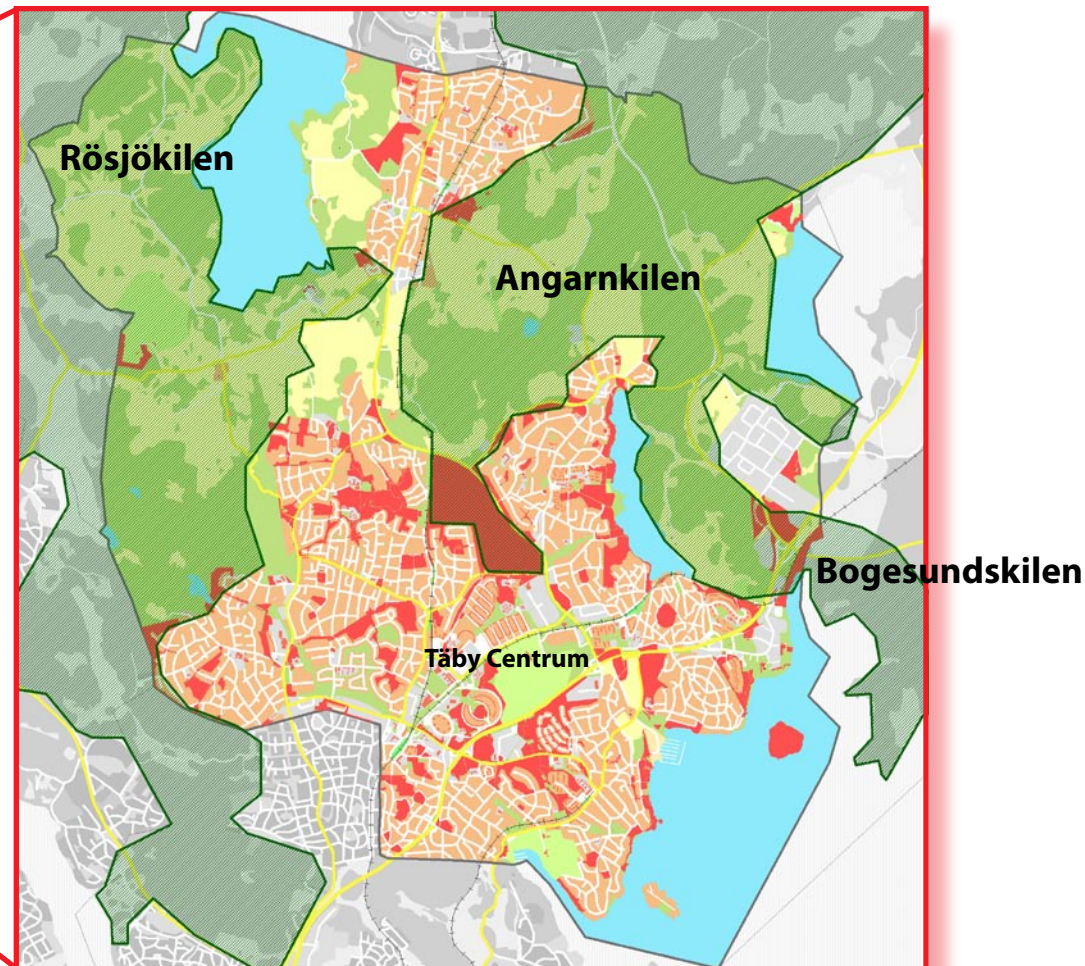
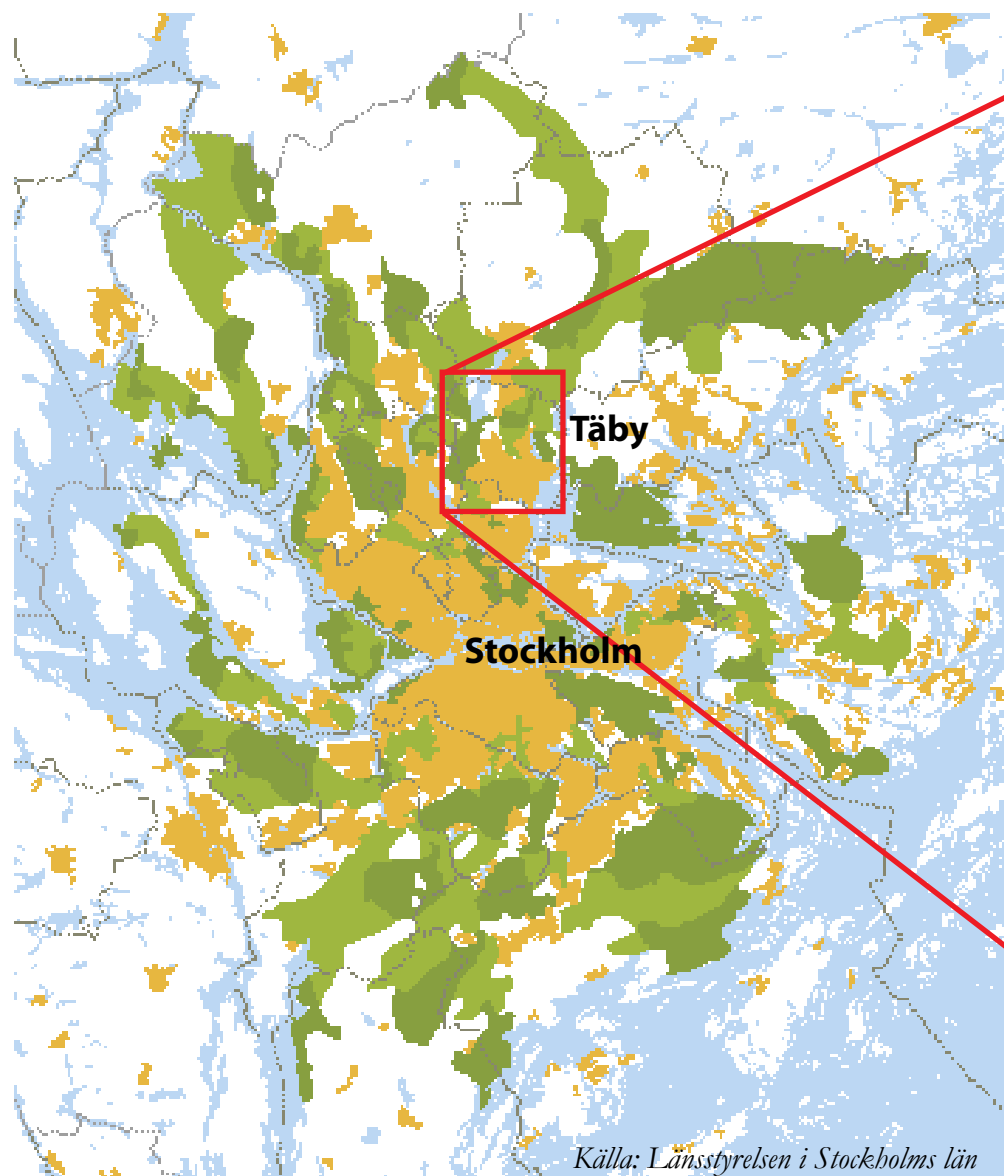
Många av Täbys naturparker värderas i grönplanen som områden inom tätorten med mycket höga rekreativa värden. Flera av grönplanens mål berör naturparkerna, bland annat betonas betydelsen av en fungerande förvaltning. Det är viktigt för Täbys invånare, idag och i framtiden, att våra grönområden finns nära och är innehållsrika för att de ska användas och därmed ha en hälsofrämjande effekt. Den tätortsnära gröna miljöns artvariation är viktig att värna om ur ett ekologiskt perspektiv. Koppling till andra gröna stråk och ytor är betydelsefull då sammanhängande grönytor underlättar för djur och människor att röra sig längre sträckor genom mark med skild karaktär. Därmed skapas en rik variation av natur och upplevelser. Denna variation ser vi i Täbys naturparker, där såväl natur som kulturkaraktärerna för de olika naturparkerna skiljer sig åt. Detta resulterar i olika uttryck och skötselanspråk.

ARNINGE
ELLA GÅRDS NATUROMRÅDE
ENSTA NATUROMRÅDE
FISKARSTIGEN
GRIBBYLUNDSSKOGEN
GRINDTORP
HÄGERNÄSVIKEN
KRÅKUDDEN-BADHUSVÄGEN
MÖRTSJÖBACKEN
MYRLEJONET
NÄSBYVIKENS STRANDPROMENAD
STOLPASKOGEN
TORNÖN
ÅVA GÅRD
+ ÖVRIGA NATURPARKER

540 ha naturpark i Täby kommun

TÄBYS NATURPARKER I SITT SAMMANHANG

Tre av Stockholmregionens gröna kilar genomkorsar Täby kommun. Rösjö-, Angarn- och Bogesundskilen är skraffrerade på kartan. Kilarna och forbindelsen mellan dem med parker och naturparker inom tätorten är av stor betydelse för människor, växter och djur. Täbys naturparker är rödmarkerade på kartan.

Naturparksplanen beskriver naturparkerna idag samtidigt som den ger förslag på hur naturparkerna kan skötas i framtiden.

2. Bakgrund, syfte och mål

BAKGRUND

I takt med att bebyggelsen i kommunen expanderar har det växt fram ett behov av en fördjupad inventering och analys av naturparkerna. En kartläggning bidrar till att öka kunskapen om naturparkerna. När denna kunskap finns kan man medvetet påverka och utveckla respektive område.

Tidigare inventeringar av naturparkerna, dvs. Skogsbruksplanen inom tätort, har verkat som utgångspunkter för arbetet med att ta fram naturparksplanen. Projektet innehåller följande dokument:

- Naturparksplan – ett övergripande dokument, som innehåller en detaljerad områdesindeldad skötselplan för fjorton naturparker, med möjlighet till årlig uppdatering via den digitala skötselplanen BEST.
- Sammanfattning av naturparksplanen för presentation och kommunikation.

Dactylorhiza maculata
Jungfru Marie nycklar

MÅL

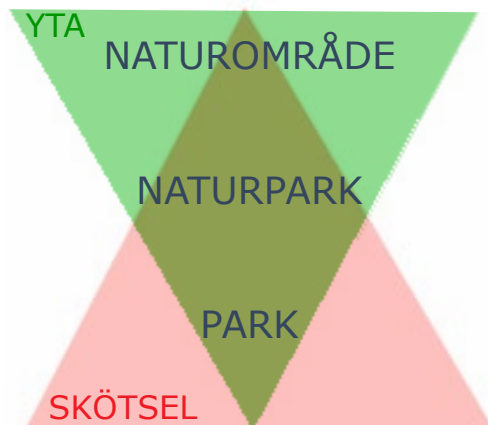
Målet med naturparksplanen är att:

- Informera om naturparkerna för att öka förståelsen och kunskapen om Tåbys naturparker och därmed utveckla samarbetet och kommunikationen mellan kommunen och dess invånare.
- Göra en fördjupad målstyrning och inventering av fjorton naturparker och låta detta material vara vägledande i skötseln av övriga naturparker.
- Konkretisera de mål gällande rekreation, biologisk mångfald och kulturhistoriska värden som ställts upp i grönplanen
- Effektivisera skötselplaneringen genom att underlätta administration och kommunikation med hjälp av en trädavverkningspolicy samt årliga åtgärdsplaner som grundar sig på skogsbruks- och naturparksplanen.
- Ge underlag för en årlig skötselplan . På detta sätt blir naturparksplanen ett aktivt och levande verktyg för att kontinuerligt utveckla natur- samt rekreationsvärden.
- Bibehålla och förstärka en variation av naturområden som uppmuntrar till rekreation och bättre hälsa. Naturparksplanen betonar dessa värden.
- Definiera korta samt långsiktiga mål och intentioner för varje beskriven naturpark. Låt dessa mål vara vägledande för övriga naturparker i Täby kommun.
- Beskriva ytornas skötsel för att skapa en effektiv och väl fungerande skötsel av naturparkerna.
- Främja en konstruktiv dialog med boende samt höja deras kunskap om Tåbys närnatur och dess värden.
- Göra kartmaterial tillgängligt i digital form.

UPPTÄCK TÄBYS NATURPARKER!

DEFINITION NATURPARK

Naturparken är en planlagd naturmark inom eller i kanten av bebyggelsen. Naturparkerna ägs och förvaltas av kommunen. De har ofta liknande skötselnivå men skiljer sig emellertid åt framförallt i area och utnyttjandegrad. I vissa större naturparker finns elljusspår eller andra anlagda gångvägar medan det saknas i de mindre. I några av naturparkerna finns anlagda lekplatser och grusplaner. Bänkar och annan utrustning förekommer sparsamt i naturparkerna. Naturparkerna är sällan tillgänglighetsanpassade. De bör vara helt skyddade från vägtrafik.

VÄRDEN

Naturparkerna står för en viktig del av visionen ”Halva Täby grönt”. Av de åtta parkkaraktärerna beskrivna i Grönplanen finner vi åtminstone sex av dem i naturparkerna. Den vilda, artrikedomen, rofylldheten, skogskänslan, lekvänligheten samt idrotten. Ur ett hållbarhetsperspektiv är naturparkernas vegetation viktig då den bland annat gynnar den biologiska mångfalden och verkar klimatstabiliserande. Rent samhällsekonomiskt fyller naturparkerna en funktion då rörelse och aktivitet i dem verkar hälsofrämjande. Dessa nämnda värden är viktiga att värna om, särskilt då bebyggelsen expanderar och förtätas. Då både naturen och tätorten förändras över tiden, är det emellertid viktigt att hålla en flexibel inställning till naturparksplanen. Den ska fungera som ett levande dokument med hjälp av regelbundna uppdateringar.

Täbys grönytor är uppdelade i tre huvudkategorier: naturområden, naturparker och parker. Av dessa utgör naturområdena den största ytan, men de kräver minst skötsel. Naturparkerna är en del av naturområdena och har en intensivare skötsel. Parkerna är minst till ytan och kräver mest skötsel.

GOD TÄTORTSNÄRA MILJÖ

I naturparkerna kan man finna en mångfald av arter, miljöer och atmosfärer. Tidigare inventeringar har visat att Täbyborna värnar om kommunens naturparker och uppskattar deras rekreativa värden. I och med att naturen är just tätortsnära, uppstår emellanåt friktioner mellan närboende och förvaltning om vad som är en god tätortsnära miljö. Det råder ofta skilda uppfattningar om skötseln av naturparkerna. Oftast handlar diskussionerna om täthet, skugga och ”farliga träd”.

Det finns många faktorer att ta hänsyn till när det gäller skötseln av Täbys naturparker: exempelvis ekologi, ekonomi, tillgänglighet, trygghet/säkerhet. För att underlätta kommunikationen mellan kommunen och dess invånare i denna fråga har en Trädavverkningspolicy utarbetats. Det är en policy för vad som gäller när träd ska avverkas på kommunens mark. Läs mer om denna policy och skötseln av naturparkerna på sidan 15 och framåt.

BRUKARMEDVERKAN

Människor som bor i direkt anslutning till naturparkerna värnar ofta om sin närmiljö. Ofta vistas de regelbundet i naturparkerna och känner till dem väl. Denna lokalkännedom, samt synpunkter och förslag, uppskattar kommunen att få ta del av.

Genom att göra invånarna uppmärksamma på naturparkernas värden via hemsidan, www.taby.se, informationsskyltar ute i naturen och via projekt som ”Bostäder åt småfåglarna”, hoppas kommunen öka intresset och kunskapen om naturparkerna.

Pyrrhula pyrrhula
Domherre

Foto: Steve Dahlfors

INVENTERING

Arbetet med att ta fram naturparksplanen inleddes med en inventering i fält. Till grund för inventeringen ligger digitala kartor samt skogsbruksplanen inom tätorten i BEST-databasen som använts sedan 1997. BEST är ett arbetsredskap som underlättar och tydliggör informationslagring och uppdatering. För arbetet med naturparksplanen har en specialutvecklad naturparksmodul till BEST, BEST NP, tagits fram för Täby kommun.

Inventeringen i fält har pågått under ungefär ett års tid och utfördes av Täby kommun samt externa konsulter. Dokumentering har också skett genom fotografering. Insamlad information – text och bild - hanteras och lagras i BEST NP.

INDELNING

För att underlätta inventeringsarbetet och överblickbarheten har naturparkerna delats in i två huvudkategorier, zoner och typer. Denna indelning underlättar jämförelsen mellan naturparkerna.

Typer beskriver vilken typ av natur som förekommer på platsen. Är marken anlagd, exempelvis lekplats eller fotbollsplan, sköts ytan emellertid inom gatu-och parkentreprenaden.

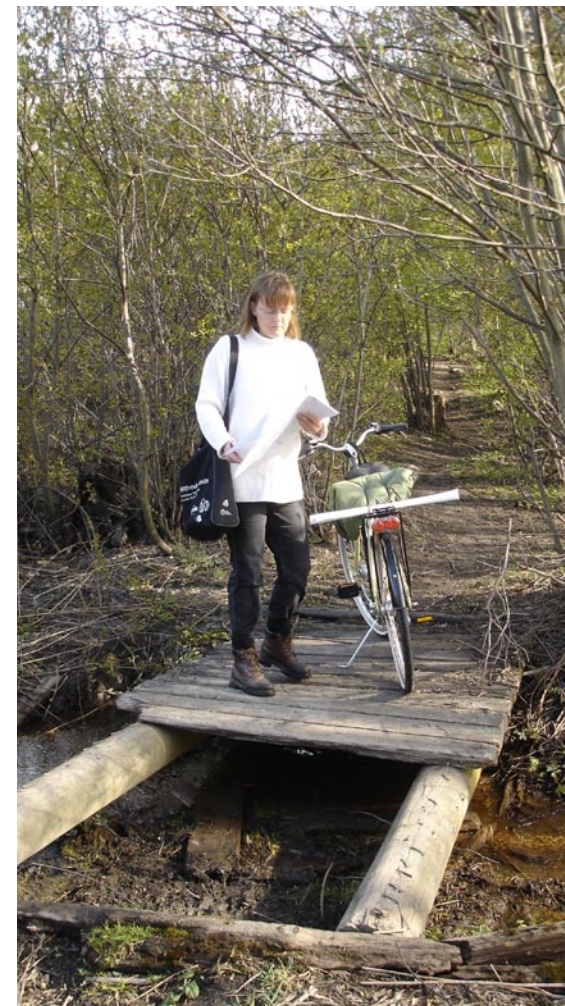
Zoner beskriver mer övergripande vilka förhållanden som råder på platsen i relation till närliggande områden. Målsättningen med zonindelningen är att mer effektivt kunna dra slutsatser för vad som är aktuellt att göra på respektive område.

TYPER

Lövskog	Fuktäng
Blandskog	Dike
Barrskog	Fuktstråk
Hällmark	Skogsbryn
Ängsmark	Strandlinje
Gräsmark	Lekplats
Hagmark	Grusplan

ZONER

Natur
Bebyggelsenära
Trafiknära
Sjönära

Inventering vid Hägernäsviken våren 2007 utförd av Maria Handberg

ANALYS

Värdering av inventerad data baseras på följande parametrar som påverkar skötseln på varje unikt område.

BIOLOGISK MÅNGFALD

Omfattar aspekter som bland annat ekologiska spridnings-samband, förekomsten av död ved och variationsrikedom.

HÄNSYN TILL BOENDE

Gällande exempelvis ljusinsläpp och oro för farliga träd.

SKÖTSEL

REKREATION

Tillgång till grönytor och upplevelsevärden som skogs-känsla, orördhet, mystik samt aktivitet och utmaning.

TRAFIKNÄRHET

Trafiksikt, visuella ljudvallar, framkomlighet.

KULTURHISTORISKA VÄRDEN

Bland annat medeltida bystrukturer, äldre vägstrukturer och nästan helt ostörda landskapsrum i naturparkerna.

Erithacus rubecula
Rödhake

A photograph of a lush forest floor. The ground is covered with a variety of green plants, including large-leafed ferns and smaller leafy vegetation. Several tree trunks are visible in the background, and a fallen log lies on the ground. The lighting is soft and diffused, suggesting a shaded forest environment.

*En effektiv skötsel förutsätter
en långsiktig planering.*

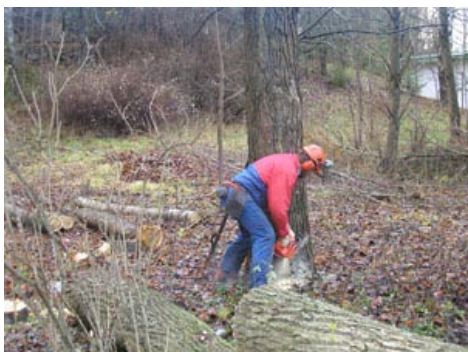
SKÖTSELÅTGÄRDER I NATURPARKERNA

Långsiktig planering är en förutsättning för en effektiv skötsel. En väl fungerande skötsel är viktig då skötselns kvalitet påverkar naturparkernas utseende och sammansättning.

Många faktorer påverkar skötseln av Täbys naturparker: ekologi, ekonomi, rekreationsvärden, trygghet/säkerhet och tillgänglighet. Skötseln av områdena kan i viss utsträckning påverkas av de närboendes önskemål, men en helhetsbedömning enligt ovan är viktigast.

För några decennier sedan fördelades resurserna annorlunda och skötseln av naturparkerna var mer intensiv. Därför anser en del som har bott i Täby under en längre tid, att naturparkerna blivit skräpigare och risiga. En del avverkat virke och sly lämnas avsiktligt i skogarna, då många arter förutsätter död ved för sin överlevnad. Naturparkerna sköts så att en omväxlande, öppen till tät skog skall bli resultatet, där både människor och djur kan trivas. Det avverkade virket säljs eller flisas av kommunen.

Följande skötselåtgärder kan vara aktuella i Täbys naturparker

AVVERKNING

Avverkning sker enligt trädavverkningspolicyns riktlinjer. Trädavverkning sker exempelvis då ett träd utgör en fara eller om ett skogsområde behöver glesas ur. Det är främst under vinterhalvåret som träd avverkas. Skötseln av kommunens vegetation är minst intensiv under vinterhalvåret. Därmed finns det tid att genomföra större skötselåtgärder som exempelvis avverkning. Virket säljs av kommunen.

I mer omfattande skala är avverkning den åtgärd som påverkar naturparkerna mest. Det är därför viktigt att man tänker långsiktigt framåt och planerar för att undvika onödig avverkning.

GALLRING

Gallring sker med regelbundna intervall för att ett område inte ska växa igen. Gallringsåtgärden koncentrerar tillväxten till de stammar som sparas. Därför kommer det sätt som gallringen utförs på att påverka förutsättningarna för beståndet vid nästa gallring. Urgallrat virke säljs eller flisas av kommunen.

Alltför svaga gallringar gör att den framtida tillväxten läggs på många stammar med smala högvuxna stammar som följd. Allt för hårda gallringar ökar emellertid risken för vind- och snöskador.

Vissa arter sprider sig effektivt, exempelvis asp som sprider sig med rotskott. Aspbestånd kan behöva stävjas med ringbarkning. Det innebär att man skär bort en barkremsa runt trädet som då ”stryps” på grund av hindrad näringstillförsel. Trädet behöver stå kvar ca tre år efter ringbarkning innan de avverkas.

SKÖTSELÅTGÄRDER I NATURPARKERNA

RÖJNING

Denna åtgärd tillämpas oftast om ett område har varit eftersatt i skötseln och behöver ett rejält ingrepp för att bli tillgängligt och för att växtligheten ska må bra. Röjning sker exempelvis på ytor som växt igen på grund av brist på slåtter.

Med en medveten röjning kan stamantal och trädslagsblandning styras. Efter röjningen får varje träd mer utrymme och bättre tillgång till vatten och näringsämnen. Träden blir följdaktligen grövre.

Röjning kan vidare användas för att ta hänsyn till en natur- och kulturmiljö. Om naturvärden saknas kan röjningen utföras så att naturvärden på sikt återskapas. Exempelvis kan andelen lövträd i beståndet främjas och fornminnen samt kulturminnen kan röjas fram. Virket som röjts bort säljs eller flisas av kommunen.

BORTTAGNING AV TRÄDGÅRDSAVFALL

Varje besökare i naturparkerna ansvarar för att plocka upp efter sig. **Trädgårdsavfall får inte läggas utanför den egna tomten** då det påverkar de naturliga ekologiska förutsättningarna i naturen. Tre hämtningar av trädgårdsavfall vid valfria tillfällen mellan april och november ingår i sophämningsavgiften. Det är även otillåtet att lägga ut jord, stenkross eller andra typer av material från privattomten då dessa material skadar naturen. Då städning av naturparkerna är dyrt och besvärligt är kommunen tacksam om alla hjälps åt att hålla naturen ren och fri från avfall. Läs mer om kompostering och trädgårdsavfall på www.taby.se.

SLÅTTER

Slåtter innebär att slå gräs med lie eller med slåttermaskin. Det sker vanligtvis en till två gånger om året efter blomning och fröbildning. I dag återstår endast små spillror av ängen, det markslag som en gång satte sin prägel på odlingslandskapet och dess kretslopp. Numera behövs inte ängen för vinterfoder till djuren. Skötseln av ängen är en förutsättning för att dess örter, gräs, fjärilar och andra insekter ska kunna fortleva. Slåtter tillämpas med skärande verktyg vilket gynnar ängsfloran. Detta leder till artrikare miljöer. En äng kan ha 40-50 arter av blommor och gräs per kvadratmeter.

UNDERHÅLL, ÖVERSYN OCH NYANLÄGGNING

Underhåll och översyn av bland annat stigar och elljusspår sker regelbundet. Nyanläggning sker vid behov.

TRÄDAVVERKNINGSPOLICY

Den tätortsnära naturen i Täby är uppskattad av kommunens invånare. Emellertid kan denna typ av tätortsnära natur leda till konflikter i form av klagomål hos de närboende. Ofta inkommer motstridiga önskemål. En policy med tydliga riktlinjer underlättar för såväl de boende som för kommunens anställda när beslut ska fattas i frågan.

Ibland ifrågasätts vissa skötselåtgärder eller brist på åtgärder då de verkar ologiska och obegripliga. Ofta finner man en förklaring i ekologin. Efter Riokonferensen 1992 har den biologiska mångfalden kommit att bli alltmer central i miljödebatten. Att värna om den befintliga mångfalden och arbeta för bättre förutsättningar för hotade arter präglar miljöarbetet inom flera olika sektorer, bland annat inom naturvården. Grunden inom ekologin handlar om ett helhetstänkande där varje organism har sin speciella betydelse.

Nedan följer några exempel på åtgärder med målsättningen att skapa en stor variation i naturen.

Spara döda träd/Låta död ved ligga kvar/Låta grenar och sly ligga kvar efter röjning/Spara högstubbar/Spara tallar med torra toppar.

Alla dessa åtgärder syftar till att gynna förekomsten av död ved. Död ved i skogslandskapet är en förutsättning för långsiktig överlevnad av ett stort antal arter, både hotade, s.k. rödlistade arter, och vanligt förekommande arter. Det gäller såväl mossor, lavar, svampar, insekter och fåglar. Det har uppskattats att omkring 39% av de rödlistade arterna i Sverige kräver död ved för sin överlevnad.

Spara träd eller annan växtlighet som ”står i vägen”.

Träd eller växtlighet är nästan alltid värdefulla eller viktiga för platsens karaktär och sparas därför under förutsättning att de inte utgör någon fara. Mycket vegetation sparas även för att främja den biologiska mångfalden.

Död ved har fler användningsområden än som habitat för djur. Det kan användas till kojbygge eller som här, en enklare spång.

Vegetationen nära vatten bör variera mellan öppen och sluten för upplevelsens och fågellivets skull.

Trädavverkningspolicyn är en policy för vad som gäller när träd ska avverkas på kommunens mark.

TRÄDAVVERKNINGSPOLICY

Trädavverkningspolicyn är en policy för vad som gäller när träd ska avverkas på kommunens mark. Policyn är uppdelad i sex punkter. Tillsammans sammanfattar dessa punkter kommunens synsätt på Tåbys tätortsnära natur, hur den ska skötas samt hur kommuninvånarna lämnar sina synpunkter.

1 NATURPARKERNAS VÄRDEN

I tät bebyggelse har grönområden en stor betydelse som gröna lungor, vacker utsikt eller avskärmning. Ett varierat utbud av grönområden ger invånarna möjligheten att välja olika rekreationsområden för olika tillfällen eller syften samtidigt som det bidrar till en större mångfald av växter och djur, vilket i sin tur har stort värde för rekreationen.

Täby kommuns naturparksplan för kommunens naturparker är anpassad efter naturtyp, flora/fauna samt rekreationsvärde. Hänsyn har också tagits till människors upplevelse av trygghet och säkerhet.

2 OLIKÅLDRIGA BESTÅND

Naturmarken ska vårdas och utvecklas efter platsens förhållanden. Såväl träd- som buskskikt och flora är viktiga att bevara. Olikåldriga bestånd ska finnas vilket innebär att varken ungskott/sly slentrianmäs-

sigt alltid ska röjas bort eller att fullvuxna träd alltid ska stå kvar.

3 PLATSBESÖK

En bedömning ska alltid göras på plats. Alla eventuella åtgärder utförs genom kommunens försorg.

4 KONTAKT

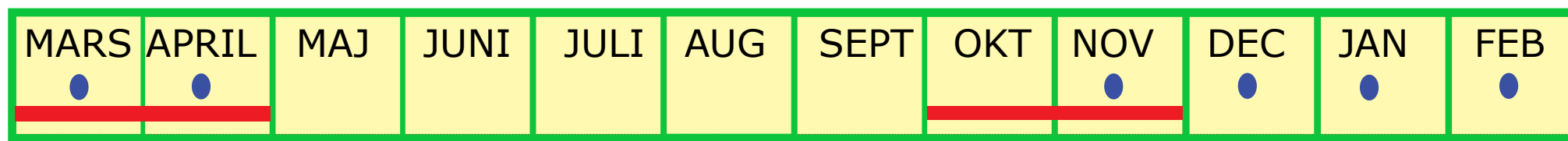
Om man som kommuninvånare eller berörd fastighetsägare har synpunkter eller önskemål rörande naturparkerna i kommunen ska dessa företrädesvis lämnas in **skriftligt**. Som hjälp finns ett formulär länkat på Täby kommuns hemsida, www.taby.se, där man kan fylla i sina synpunkter om skötseln av naturparkerna. Med berörd fastighetsägare menas en person som från sin fastighet kan iaktta angiven vegetation eller som för övrigt berörs av eventuellt beslut genom att marken exempelvis används som barnens lekplats.

5 SAMMANVÄGD BEDÖMNING

Kommunen gör en sammanvägd bedömning av olika intressen som rekreation, grön lunga, flora/fauna, vegetationstyp, berörda fastighetsägarers och eventuella intresseföreningars synpunkter.

6 TID FÖR ÅTGÄRDER

De inkomna ärendena diarieförs direkt. De behandlas i mars-april och i oktober-november **då kommunen tar ställning till om åtgärder ska utföras**. Besiktning av inkomna ärenden sker i mars-april samt i oktober-november. Åtgärder utförs i november-april, i samband med den årliga skötseln. Tidpunkten för de olika åtgärderna avgörs bland annat av planeringstekniska skäl. Dessutom tas hänsyn till naturens rytm. Bland annat utförs inga åtgärder under våren med hänsyn till fågelbon.

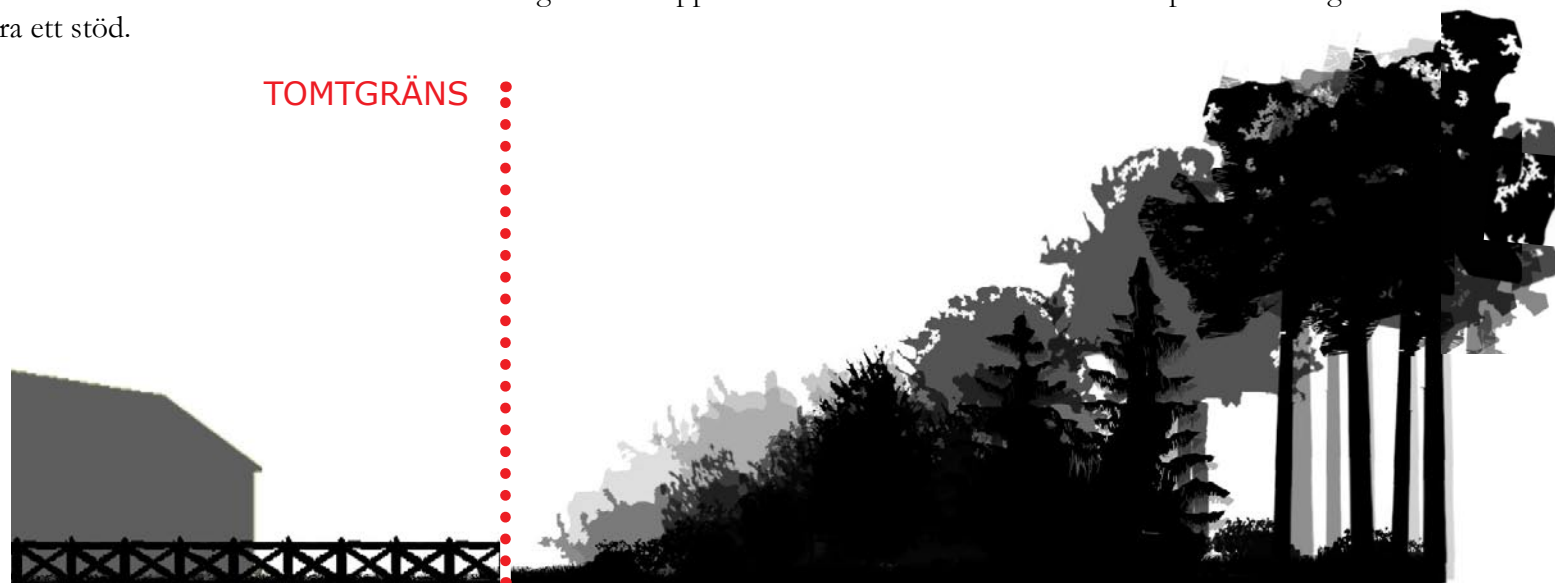

■ Inkomna ärenden behandlas. Kommunen tar ställning till om åtgärder ska utföras. Besiktning av inkomna ärenden sker.

● Åtgärder utförs

TRÄDAVVERKNINGSPOLICY- MALLAR

Mallarna beskriver olika situationer där tätortsnära natur kommer i kontakt med privat tomtmark. Mallarna kan användas som förebilder för hur Täby kommun förespråkar att den tätortsnära naturen behandlas. Målsättningen är att uppnå situationer som inte leder till krav på avverkning. Detta sker med långsiktig planering, varför följande mallar kan vara ett stöd.

A.

I denna mall finns det gott om yta att tillåta en succesiv ökning av skogens höjd med ett stabilt busk och småträdsskikt innan högre träd tar vid. Detta är ett fördelaktigt scenario eftersom träden knappt skuggar tomten. Därför blir avverkning sällan en nödvändig åtgärd.

B.

Ibland uppstår mall B om det rör sig om en smal remsa skog mellan tomtgränsen och exempelvis en gångväg eller annan tomt. Det kan också röra sig om värdefulla träd som ekar och gamla tallar som inte får fällas. Tomtgränsen hamnar i detta fall rakt nedanför trädkronans yttersta kant.

TRÄDAVVERKNINGSPOLICY- MALLAR

C.

Mall C utgör ett skötseleffektivt scenario då ytan mellan tomtmark och gång- cykelväg är lätt att komma åt för slätter. Ibland önskar tomtägare att buskartat sly lämnas kvar på denna yta som insynsskydd. Detta sly växer dock till sig till träd med tiden. Det är upp till tomtägaren att själv skapa insynsskydd, exempelvis med hjälp av plantering av buskar på den egna tomten.

D.

Om vegetation i form av träd ska förekomma på ytan mellan tomtmark och gång- och cykelväg bör denna markremsa vara bredare än i situation C. Träden bör vara lågväxande och stå glest. På detta sätt underlättas skötsel i form av slätter. När dessutom träden är lågväxande riskerar de inte att växa upp och kraftigt skugga tomten. På detta sätt kan avverkning undvikas.

TÄBYS ALLA NATURPARKER

Naturparkerna förgrenar sig som ett nät över hela kommunen och täcker en yta av 540 ha. De utgör viktiga andningshål och möjliggör för allmänheten att röra sig i ett varierat och mångsidigt landskap. Naturparkernas karaktärer skiljer sig åt både till innehåll, användning och storlek. Denna variation illustreras med zonkartor på sidan 25ff samt med typkartor på sidan 36ff. De utvalda naturparkerna är representativa för övriga naturparker inom kommunen.

Polyommata-gruppen
Blåvinge

 Dessa naturparksområden har en fördjupad inventering i naturparksplanen och presenteras i detalj på sidan 36ff. De är namngivna på kartan till vänster.

 Dessa ytor är övrig naturpark inom Täby kommun.

Zonerna beskriver övergripande vilka förhållanden som råder på platsen samt vad som angränsar till naturparken.

DEFINITION AV ZONER

Vid inventeringen har begreppet zon fastställts i varje delområde av respektive naturpark. Zonerna beskriver övergripande vilka förhållanden som råder på platsen samt vad som angränsar till naturparken: bebyggelse, trafik, finpark eller vatten. Skötseln präglas av vilken zon det rör sig om. Zonerna bebyggelsenära, sjönära, trafiknära och zon mot finpark är alla delar som angränsar till områden med mänsklig aktivitet och/eller där de boende ibland har synpunkter på hur naturen ska skötas. Zonen "Natur" angränsar inte till något område med mänskliga aktiviteter som ställer krav på särskild skötsel, här gäller skogsbruksplanen inom tätort.

Målsättningen med zonindelningen är att omgående kunna identifiera de övergripande omständigheterna i aktuellt område som utgångspunkt för bland annat skötselupplägget i området.

Zon mot finpark illustreras med en särskild skötselmall och kartor på sidorna 24 och 29.

NATUR

Skog och andra naturtyper som inte är nära bebyggelse och trafik.

Skötsel:

- Sker enligt skogsbruksplanen inom tätort.

BEBYGGELSENÄRA

Delar av naturparken som angränsar till bebyggelse. Innefattar både de delar som övergår direkt till tomt och de som delas av en mindre väg.

Skötsel:

- Många gånger inkommer det motstridiga önskemål angående naturen i närheten av bebyggelsen. Därför är det viktigt att denna zon innehåller stor variation. På det sättet tillgodoses de flesta önskemålen någonstans i närheten.
- Kommunens Trädavverkningsspolicy är ett verktyg som underlättar beslutsfattandet gällande den bebyggelsenära naturen. Se sidan 17.

DEFINITION AV ZONER

Melampyrum nemorosum
Natt och dag

SJÖNÄRA

Naturparker eller del av naturpark som ligger i anslutning till vatten och bebyggelse. Detta leder ofta till starka åsikter hos de boende om hur den sjönära naturen ska skötas. Ofta råder det delade meningar om vad som är en god tätortsnära natur. Detta resulterar i mycket skötsel och åtgärder då önskemålen om bland annat kontakten med vattenspegeln ofta skiljer sig åt.

Skötsel:

- Utsikt mot vatten bör variera mellan öppen och sluten för upplevelsens och fågellivets skull.
- Vid bryggor hålls vegetationen efter för god tillgänglighet.
- Vassbältenas utbredning sköts med hänsyn till fågelliv, fiske och utblickar.

TRAFIKNÄRA

Delar av naturparken som gränsar mot större väg eller järnväg. Bullernivåerna är särskilt intressanta att beakta då en växtrida kan fungera som visuellt bullerskydd mot bebyggelse.

Skötsel:

- Trafiknära områden kräver ofta mer tillsyn och skötsel då vegetation måste hållas efter för att inte utgöra en trafikfara.
- Gynna buskage en bit från trafikleder under förutsättning att de inte utgör en trafikfara. Längs med körbanan bör det vara öppet med hänsyn till viltfaran.
- Som tomtägare har man vissa skyldigheter att hålla efter vegetationen på sin tomt av trafiksäkerhetsskäl. Mer information finns på Täby kommuns hemsida, www.taby.se.

DEFINITION AV ZONER

ZON MOT FINPARK

En del av Täbys parker är finparker. Det är stora stadsdelsparker som är estetiskt utformade med sittplatser, lek- och aktivitetsytor samt med rabatter, blommande buskar och träd. På de platser där de skogslika naturparkerna och finparkerna angränsar varandra krävs en särskild skötsel, så kallad brynskötsel. Målet är att skapa en situation där natur- och finparkerna succesivt övergår i varandra så att ingen abrupt gräns bildas. Skötseln utförs genom ett samarbete mellan driftsentreprenören och Täby kommun. Om brynet sköts korrekt uppstår möjligheter för naturlek och naturpedagogik i anslutning till finparkerna. Dessutom gynnar skogsbrynet som ekologisk zon flertalet olika arter. Mallen nedan beskriver situationen som uppnås med korrekt brynskötsel.

Bryn är ursprungligen en miljö som har skapats av människan. Träd som skuggade åkermarkerna avverkades av jordbrukarna och betesdjur hjälpte till att skapa delvis öppna gräs- och örtytor i brynet. Det traditionella skogsbrynet är ständigt i olika stadier av succession. Detta innebär att vegetationens sammansättning är dynamisk då arter dör ut och ger plats för nya i takt med att växtförhållandena succesivt ändras på platsen. Det finns några riktlinjer när det gäller brynskötsel. Om möjligt ska brynets bredd vara mellan 15-30 meter. Lövträd ska vara i majoritet. Tall, asp, björk och ek sparas huvudsakligen. Brynen skall ha en vågig struktur och brynets kant mot öppen mark ska vara böljande. På detta sätt skapas en längre yta bryn och vindskyddade rum bildas som gynnar såväl människor, växter och djur. För att skapa artrika bryn krävs regelbundna genomhuggningar där främst gran och asp gallras ur.

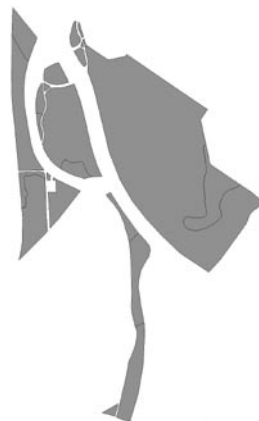

Genom att tillämpa brynskötsel skapas en succesiv övergång mellan finpark och naturpark. Detta gynnar såväl människor, växter och djur.

ZONER ILLUSTRERADE I KARTOR

ZONER

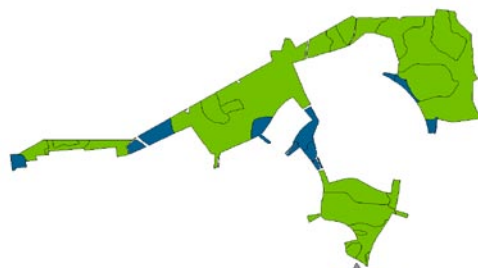
- Natur
- Bebyggelsenära
- Sjönära
- Trafiknära

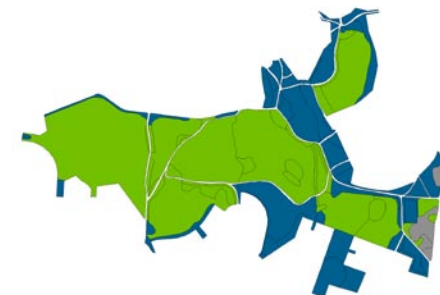
ARNINGE

GRIBBYLUNDSSKOGEN

ELLA GÅRDS NATUROMRÅDE

ENSTA NATUROMRÅDE

ZONER ILLUSTRERADE I KARTOR

ZONER

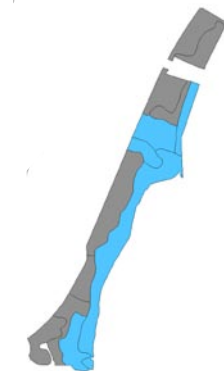
- Natur
- Bebyggelsenära
- Sjönära
- Trafiknära

FISKARSTIGEN

GRINDTORP

HÄGERNÄSVIKEN

KRÅKUDDEN-BADHUSVÄGEN

ZONER ILLUSTRERADE I KARTOR

ZONER

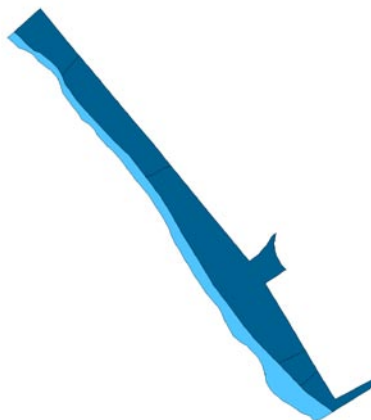
- Natur
- Bebyggelsenära
- Sjönära
- Trafiknära

MYRLEJONET

MÖRTSJÖBACKEN

NÄSBYVIKENS PROMENAD

STOLPASKOGEN

ZONER ILLUSTRERADE I KARTOR

ZONER

- Natur
- Bebyggelsenära
- Sjönära
- Trafiknära

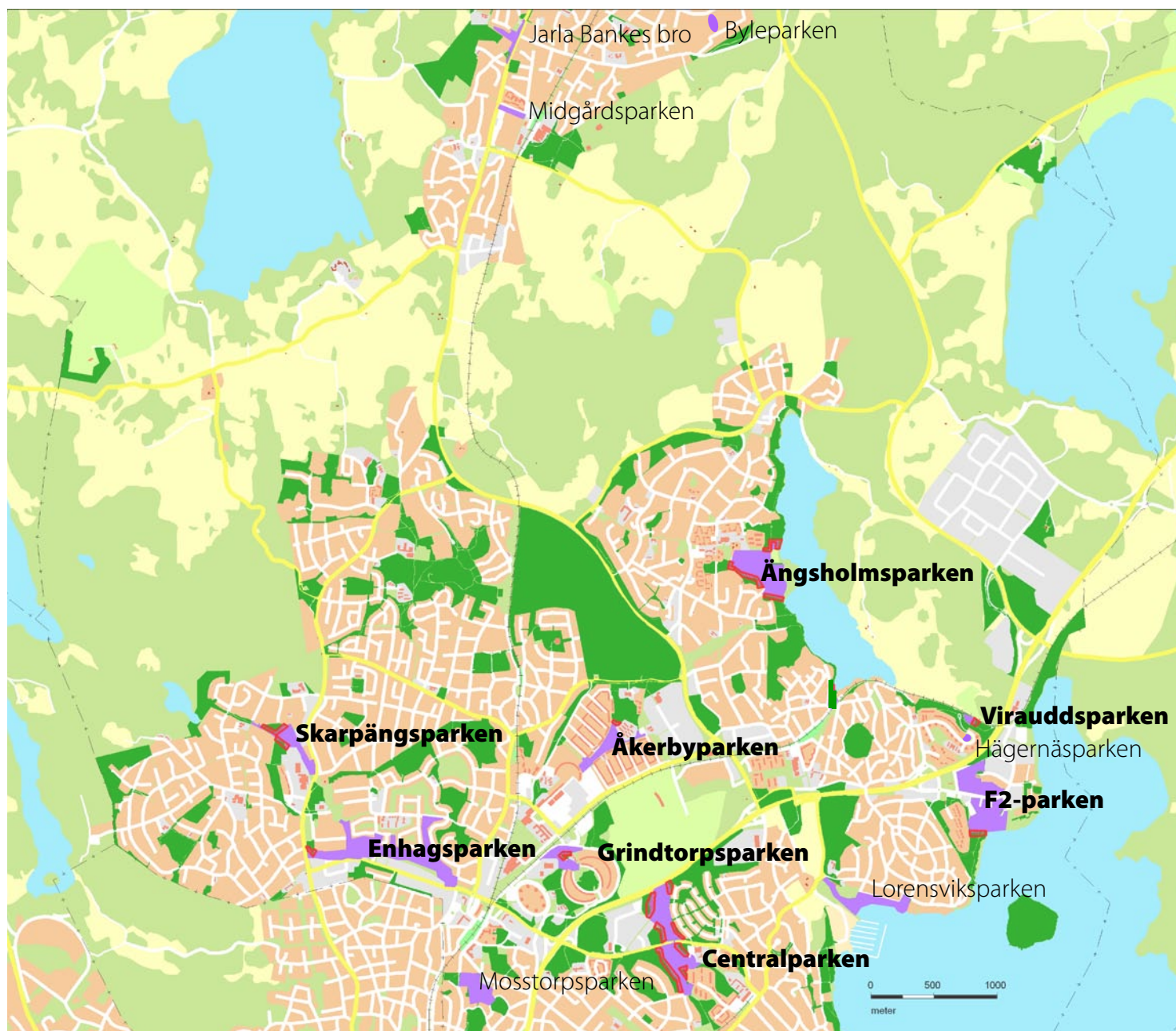
TORNÖN

ÅVA GÅRD

Dendrocopos major
Större hackspett

ÖVERSIKT ZON MOT FINPARK

Av Täbys fjorton finparker gränsar nio mer eller mindre mot naturpark. Dessa nio har **fet stil** på kartan till vänster. På följande sidor redvisas detaljbilder över zonerna där natur- och finpark möts. Färgkodning enligt nedan. Målsättningen för dessa zoner är bryn-skötsel.

- Naturparker
- Gränzon mellan natur- och finpark
- Finpark med namn

A misty forest scene with tall, thin trees and a body of water in the background. The text is overlaid on the image.

Typerna beskriver vilken typ av natur som förekommer på platsen och utgör grunden för hur området ska skötas.

DEFINITION AV TYPER

Vid inventeringen av naturparkerna har begreppet typ fastställts i varje delområde. Typerna beskriver vilken typ av natur som förekommer på platsen och utgör grunden för hur de ska skötas. Är marken anlagd kan det istället definieras enligt den funktion platsen är tänkt att ha, exempelvis lekplats eller fotbollsplan. Dessa ytor sköts dock inom Täbykonceptet, dvs inom gatu- och parkentreprenaden. Syftet med typindelningen är att omgående kunna identifiera de övergripande omständigheterna i det aktuella området. Tillsammans med zonkartorna ger detta en snabb överblick av respektive naturpark och ligger till grund för vilka åtgärder som kan vara lämpliga.

Betula pendula 'Dalecarlica'
Ornäsbjörk

BARRSKOG

Består av blandad barrskog i huvudsak i form av gran och tall. Områden med endast tall eller gran ingår också i denna typ. Skilda typer av barrskog ger varierende uttryck.

BLANDSKOG

Skog som innehåller många olika sorter både av barr- och lövträd. Lövinslaget i barrskogarna är delvis beroende av återkommande skogsbränder. Efter brand koloniserar brandfältet av lövträd och därefter barrträd.

DIKE

Diken är skapade av människan med syfte att dränera överskottsvatten från exempelvis åkrar, skogsmark, vägar och järnvägar. Diken kan behöva rensas med jämna mellanrum för att inte förlora sin funktion.

FUKTSTRÅK

En långsmal fuktig markremsa, ofta i låglänt terräng, som sträcker sig genom skogsmark. Fuktstråkets vegetation skiljer sig från den omgivande då växterna här är beroende av en hög fukthalt.

FUKTÄNG

Fuktig till blöt, mer eller mindre träd- och buskbevuxen ängsmark, insprängd i skog eller i anslutning till skog. Ofta sker inväxning av viden, al, björk och tall. Fuktängarna förekommer i fuktstråk med översilande vatten.

GRUSPLAN

En anlagd grusplan i huvudsak som fotbollsplan. Hanteras inte inom naturparksskötseln utan **sköts inom Täbykonceptet, park- och gatuentreprenad.**

DEFINITION AV TYPER

GRÄS

Skötseln regleras efter behov samt ändamål för gräsytan och **sköts inom Täbykonceptet, park- och gatuentreprenad.**

HAGMARK

Naturbetesmark insprängd i skogslandskapet eller i anslutning till skogsmark. Hagmarken innehåller ofta enstaka eller grupper av äldre lövträd.

HÄLLMARK

Skog eller träd på eller i direkt anslutning till berghällar, blottade partier av berggrundsytan. Jordtäcket är oftast tunt. Långsamväxande biotop som domineras av tall eller ek och ibland med inslag av senvuxna granar, björk och asp.

LEKPLATS

En anlagd lekplats. Hanteras inte inom naturparksskötseln utan **sköts inom Täbykonceptet, park- och gatuentreprenad.**

LÖVSKOG

Lövskog består till största delen av lövträd. Marken är näringsrik och har en rik fauna och flora. Lövskogar är generellt sett artrikare än barrskogar. Det gäller både växt- och djurliv.

SKOGSBRYN

Ett busk- och lövträdsrikt bryn som vetter mot åker eller annan öppen mark. Vegetationen är präglad av det ljusexponerade läget.

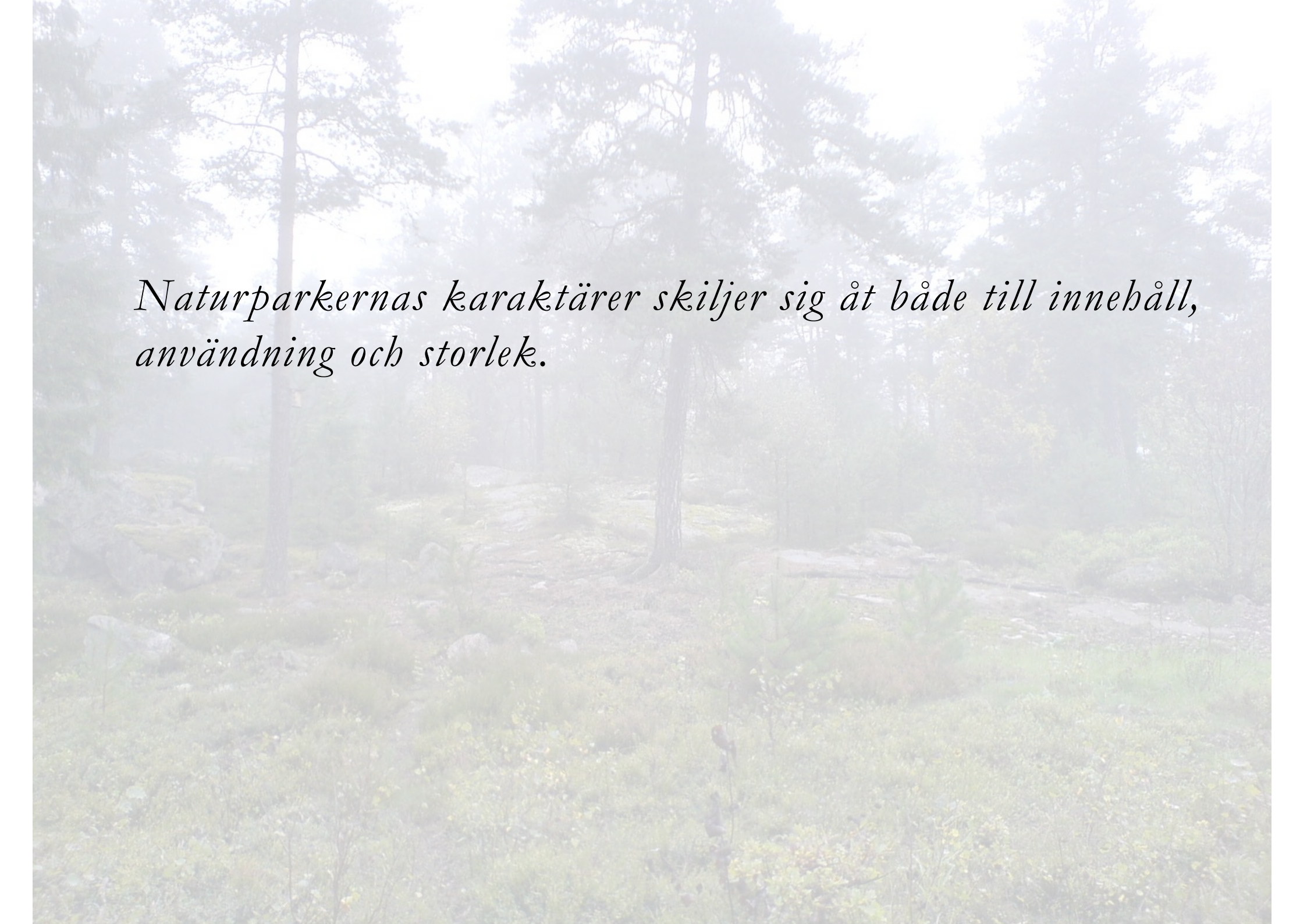
STRANDLINJE

Övergångszonen mellan vatten och torra land är artrik. Generellt ger en svagt lutande strand fler arter än en brant. Typiska växter är bland annat vass, kaveldun och fackelblomster.

ÄNGSMARK

En öppen naturmarksyta som består av både örter och gräs. Sorter och arter varierar efter ståndorten.

A misty forest landscape with tall pine trees and a rocky ground covered in low-lying vegetation. The scene is hazy, with the trees and ground appearing soft and out of focus. The text is overlaid in the upper left quadrant.

*Naturparkernas karaktärer skiljer sig åt både till innehåll,
användning och storlek.*

6.3.1 Metod- typer

TYPER ILLUSTRERADE I KARTOR

En översiktskarta i ortofoto, en detaljkarta med typerna markerade samt foton beskriver tillsammans med faktatext respektive naturpark. Faktatexten delas upp under följande rubriker:

OMRÅDESBESKRIVNING

Beskriver bland annat var området ligger, vad det omges av, förbindelser genom och i anslutning till området samt eventuellt vilka aktiviteter som försiggår i området.

KVALITETER

Beskriver naturparkens styrkor ur flera perspektiv, exempelvis en varierad växtlighet, död ved, elljusspår, kulturarv eller god tillgänglighet.

BRISTER

Beskriver områdets svagheter ur flera perspektiv, exempelvis otillgänglighet, ensartad växtlighet och stora skuggande träd på grund av eftersatt skötsel.

FRAMTID

Beskriver områdets möjligheter i framtiden, exempelvis bevarande och upprustning.

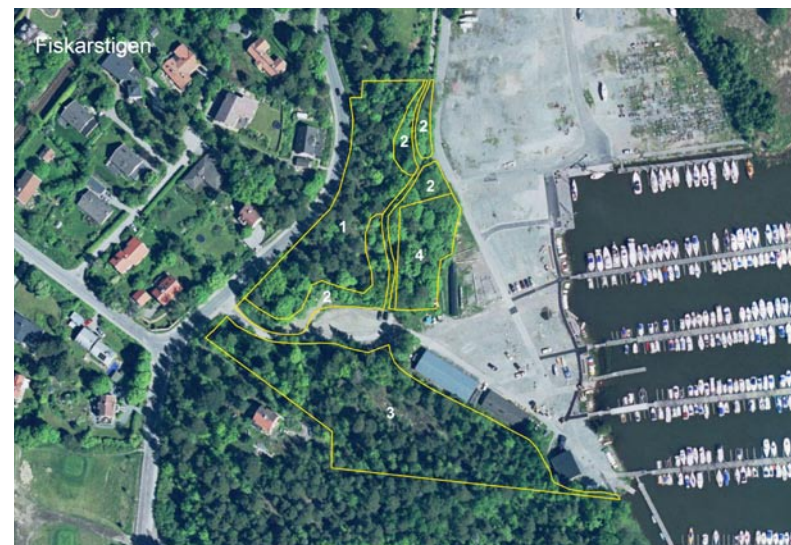
VEGETATION

Beskriver platsens övergripande växtlighet och generella skötsel. Definierade typer redovisas per område i en detaljkarta med följande färgkodning.

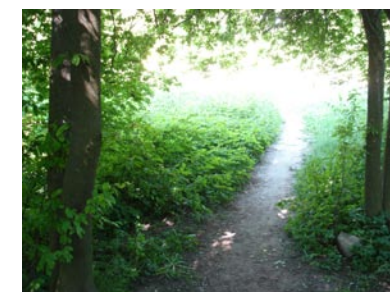
	Alkärr
	Barrskog
	Blandskog
	Busktyta
	Dike
	Fuktstråk
	Fuktäng
	Grusplan
	Gräs
	Hagmark
	Hällmark
	Lekplats
	Lövskog
	Skogsbryn
	Strandlinje
	Ängsmark

BESKRIVNING AV VARJE NUMRERAT OMRÅDE

Här står förklaringar till de områdesnumreringar som finns på detaljkartan. Även skötsel och ibland förslag på framtida nyanläggningar tillkommer.

Exempel på översiktskarta, här Fiskarstigen.

Exempel på typkarta och foto, här Fiskarstigen.

6.4 Detalj av naturpark

Naturparksplan
Täby kommun
2008-05-29

ÖVERSIKT

ARNINGE

OMRÅDESBESKRIVNING

Området står inför en del förändringar. **Följande beskrivning är därför aktuell innan exploatering sker.**

Området genomkorsas av Arningevägen och ligger nära E18. Följdaktligen är stora delar bullerstörd.

Trafiklederna utgör betydande barriärer i området för såväl djur som människor.

I området finns några militära försvarslämningar och en fornlämning i form av stensträngar. Några upptrampade stigar och ridstigar löper genom området och ett övergångsställe över Arningevägen förbinder stigarna i områdets västra och östra del. I anslutning till övergångsstället finns en parkering.

En grusväg löper igenom områdets västra del i nord-sydlig riktning. En skylt informerar om området.

KVALITETER

En av områdets främsta kvaliteter är en rik ängs- och hagmark i område 9 som ger ett högt ekologiskt värde med avseende på mångfald.

Ytterligare en kvalitet är möjligheten att visuellt skärma av trafiklederna med en tät grönska. En tät grönska döljer även, från Norrtäljevägen och Arningevägen sett, några mindre estetiskt tilltalande industrianläggningar i norr och söder.

Informationsskylt samt kulturminne i form av en fornlämning utgör också en kvalitet.

BRISTER

Området är mycket bullerstört och fragmenterat av trafiklederna. En del skräphögar finns inom området.

FRAMTID

Björnlokor påträffades på platsen vid inventering. Om inte dessa hålls under uppsikt riskerar de att sprida sig. Områdets nuvarande karaktär bevaras enligt skötselplanens föreskrifter. En tät vegetationsskärm närmast motorvägen eftersträvas.

ARNINGE

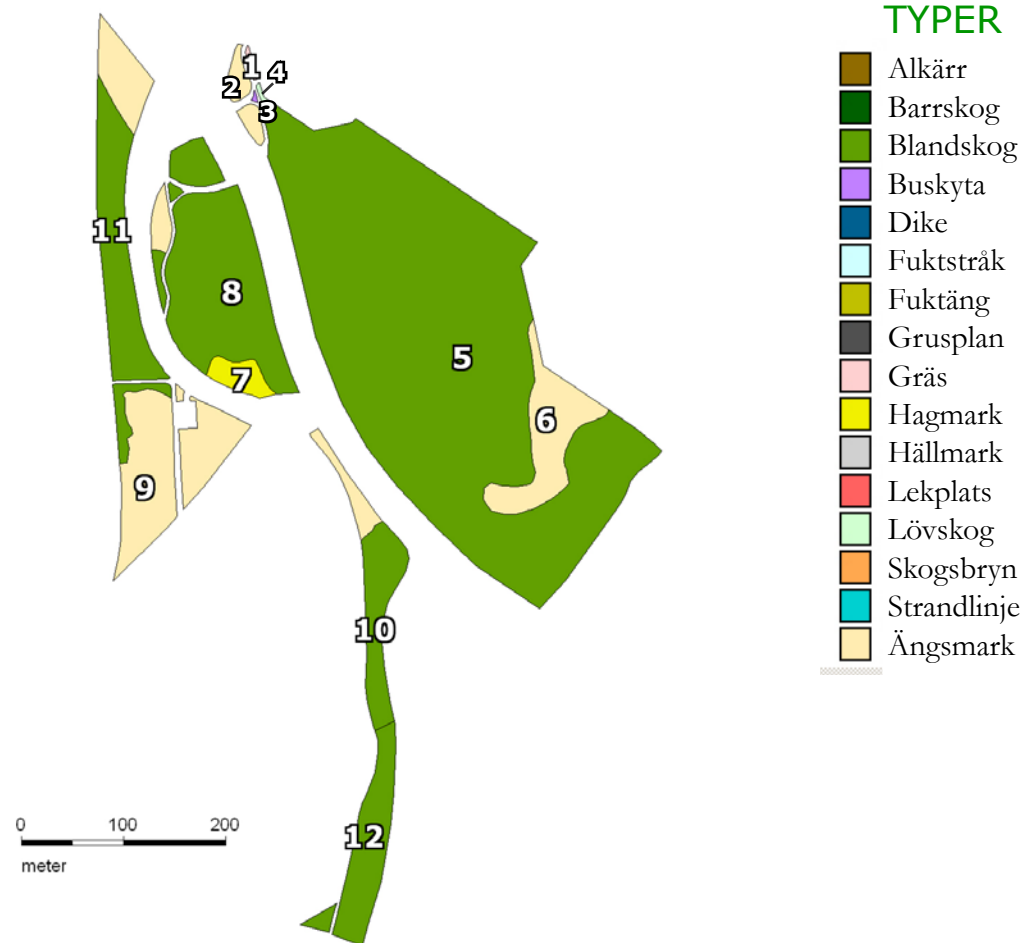
VEGETATION

Vegetationen är varierad, från anlagda träd- och busktytor till hållmarkskog, lövskog, ängsytter och hagmark. Ett fuktstråk löper uppifrån skogen längs en gammal vägrest ner till den öppna marken. Björnlokor har påträffats i områdets mittersta delar.

I stora delar tillåts skogen att utvecklas fritt med undantag vid militära försvarslämningar och i anslutning till vägar och stigar där sly och träd hålls undan.

En grusväg löper genom området i nord-sydlig riktning.

ARNINGE

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

- 1 Gräsyta.
- 2 Slåtteryta längs trafikleden. Ett antal solitära träd står i ytan.
Skötsel: 1. Slätter två gånger per år - i slutet av juni samt i slutet aug början sept.
- 3 Buskplantering med marktäckande vegetation i botten.
- 4 Yta som ligger intill gångvägen från busshållplatsen. Planterade lövträd. Ytan skall vara genomsiktig med uppstammade träd. Trygghetsaspekt.
Skötsel: 1. Slyröjning - varje år samt beskärning av lägre grenar på lövträden vid behov. Lämplig tid är juli-augusti.
- 5 Skogen tillåts att utvecklas fritt med undantag vid militära försvarslämningar. Där hålls sly och träd undan. Skogen varierar mellan hällmarkstallskog, med tunt marktäckande eller endast lavar, till frisk dälld med mer krävande växter. I blandskogen finns björk, asp, rönn, sälg, gran, tall mfl.
Skötsel: 1. Röjning av träd som växer i de militära försvarsmurarna - engångsåtgärd. 2. Slyröjning vart 4:e år längs stig mot militärlämningarna samt på och 3 meter runt lämningarna.
- 6 Rik ängs/hagmark med ett fuktstråk som löper uppifrån skogen längs den gamla vägresten ner till den öppna marken. Rik flora. Lövträd med inslag av ek. Stort ekologiskt värde med avseende på mångfald.
Skötsel: 1. Slyröjning vart fjärde år för att förhindra att den örtrika miljön växer samman.

- 7 Öppen ojämn mark som troligen varit hagmark. Solitärer av busk och träd.
Obs! En björnlokeplanta.
Skötsel: 1. Marken hindras från att växa igen genom Slätter/slyröjning en gång per år. Björnlokan utrotas.
- 8 Skogsområden som varierar från hällmarkstallskog, blåbärsgrenskog till övervägande lövskogspartier. Kring gång- och cykelvägar skall det vara 3-4 meters sikt in i skogen - trygghetsaspekt. I området finns en fornlämning.
Skötsel: 1. Gallring till sikt 3-4 m in längs gång- och cykelvägar. 2. Slyröjning varje år längs gång- och cykelvägar.
- 9 Slätterängar med solitärträd i närheten av vägområde. Informationstavla invid parkering.
Skötsel: 1. Slätter 1-2 gånger per år.
- 10 Ursprungligen gammal hagmark. Beståndet skall hållas relativt öppet och ljust.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 3:e år.
- 11 Blandskog delvis på gammal hagmark och ängsmark. Sikt in i skogen från gångvägen med utblickar till ängsmarken och mot vägen. Öppet kring informationstavlan. Längs vägen viss sikt in i beståndet. Gran, tall, björk, rönn och nyponros gynnas.
Skötsel: 1. Gallring till sikt och genomsikt enligt målbeskrivning. Engångsåtgärd
2. Slyröjning varje år.

- 12 Kraftigt bullerstört område. En tät vegetationsskärm närmast motorvägen eftersträvas. I områdets mitt finns ett fuktigare parti med större inslag av asp och även sälg. Ett antal stora aspar växer där. Strax söder om vägskälet mellan g/c-vägen och en äldre igenväxande väg finns tre stora tallar. Tallarnas kronor skall vara friställda.
Skötsel: 1. Engångsåtgärd. Bortgallring av träden som växer in i de tre stora tallarnas kronor.
2. Slyröjning 2-3m in från g/c-vägen vart 3:e år. Trygghetsåtgärd.

Inom Arninge naturpark finns såväl öppna marker som tät skog.

ELLA GÅRDS NATUROMRÅDE

OMRÅDESBESKRIVNING

Ella gårds naturområde utgörs av ett mestadels skogsbeväxt område som är inbäddat i bebyggelsen nordväst om Täby centrum. Området är sammanhängande och gränsar mot Ensta i norr samt till Åva gård i söder. Resterna av en gammal fornborg finns i områdets mitt. Elljusspår, upptrampade stigar, källbacke och en lekplats finns i Ella gård. Området är mycket välbesökt främst av de närboende.

KVALITETER

Området är välanvänt, mycket tack vare att det finns en källbacke och ett elljusspår. En god tillgänglighet genom och in i området från närliggande bebyggelse och närliggande busshållsplatser på Turebergsvägen och Ellagårdsvägen utgör ytterligare kvaliteter i området.

BRISTER

Den höga frekvensen besökare leder till ett högt marktryck med stort slitage som konsekvens. Detta kan förta känslan av att befinna sig i naturen.

FRAMTID

Bevara områdets nuvarande karaktär. Förslagsvis sätts infotavlor upp vid entréerna.

ELLA GÅRDS NATUROMRÅDE

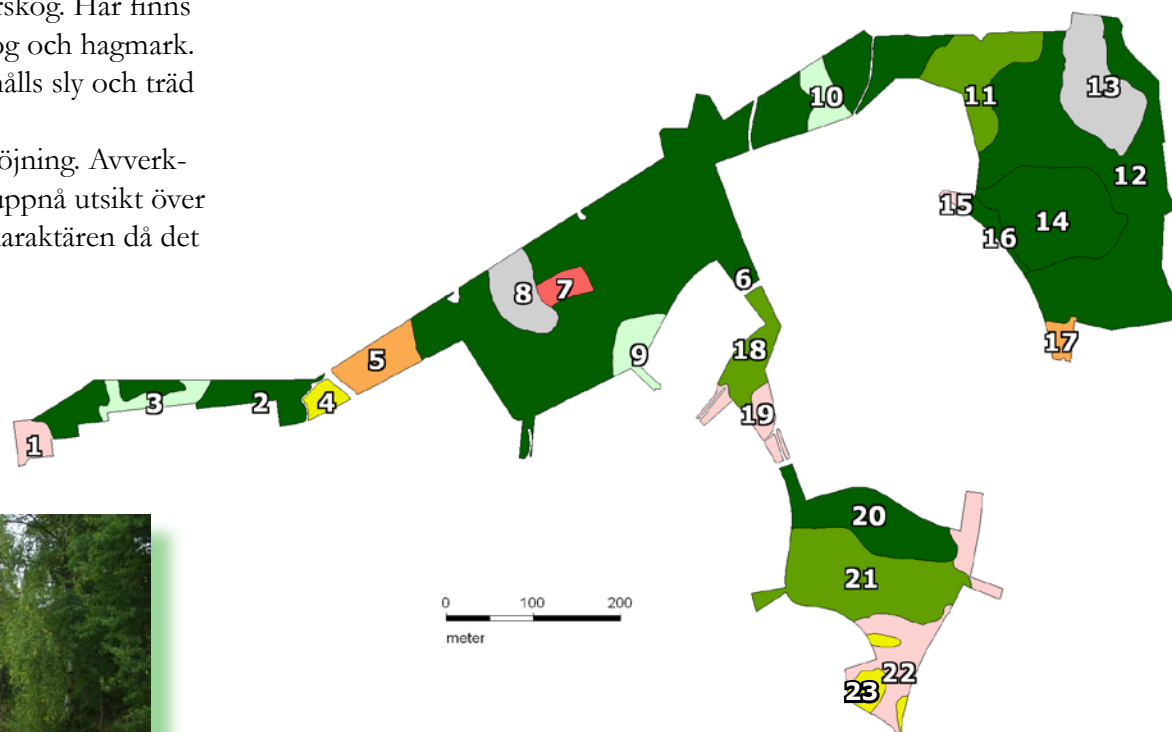
VEGETATION

Vegetationen är varierad, såväl typ- som åldersmässigt. Området har både öppna och slutna ytor. Ella gård domineras dock av barrskog. Här finns även fruktträd, brynzoner, lövskog och hagmark. I anslutning till vägar och stigar hålls sly och träd undan.

Skötseln präglas av gallring och röjning. Avverkning av enstaka träd sker för att uppnå utsikt över grannskapet. Bevara skogsbrynskaraktären då det utgör en viktig ekologisk zon.

Skogsbrynet utgör en viktig ekologisk zon då olika naturtyper, tät skog och öppen mark möts här.

TYPER

- Alkärr
- Barrskog
- Blandskog
- Busktyta
- Dike
- Fuktstråk
- Fuktäng
- Grusplan
- Gräs
- Hagmark
- Hällmark
- Lekplats
- Lövskog
- Skogsbryn
- Strandlinje
- Ängsmark

ELLA GÅRDS NATUROMRÅDE

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

1 Äng med fruktträd. Området innehåller gammal stenlagd väg i nordöstra delen (ev fornminne).
Skötsel: Gräset bör slås ca var tredje år. Samtidigt kan fruktträden ses över och ev beskäras vid behov.	10 Gammal inäga bevuxen med löv, i synnerhet asp.
Skötsel: Försiktig gallring. Ev plantera några ädla barrträd.	18 Blandskog med stort lövinslag på södra delen av företrädesvis asp.
Skötsel: Slyröjning utmed stigen mot tennisbanor och mot öppna gräsytor.
2 Barrskog med äldre träd. I huvudsak tall och gran. Hårt marktryck.	11 Yngre blandskog. Västra delen något yngre och mera barrskog.
Skötsel: Gallring främst i östra delen och röjning på västra.	19 Gräsområde med en del äldre lövträd.
Skötsel: Håll ytan öppen och vårda stora lövträd.
3 Lövdominerat område. Stort inslag av ek.
Skötsel: Avverka överståndare. Vid röjningen satsa på ädellöv.	12 Äldre barrskog med enstaka lågor på norra delen som skall sparas. En del äldre tallar har torr toppkrona.	20 Barrskog med företrädesvis tall.
Skötsel: Utglesning kan utföras på norra delen mot tomter.
4 Äng med al och en.
Skötsel: Tag bort björkar som skymmer enar.	13 Hällmarksskog med berg i dagen. Blockigt på sydöstra delen. Rester från gammal fornborg. Utsikt möjlig över Ellagård.
Skötsel: Avverkning av enstaka träd för att uppnå utsikt över grannskapet.	21 Blandskog, något olikåldrigt. Södra och sydvästra delen något glesare. Hårt marktryck.
Skötsel: Slyröjning mot tomter västra delen.
5 Halvöppen mark med nypon och en.
Skötsel: Bevara skogsbrynskaraktären.	14 Yngre barrskog med lövinslag.
Skötsel: Avverka överståndare samt röjning.	22 Gräsområde.
6 Barrskog med varierande ålder. Äldre skog på östra delen och något yngre på västra delen med lite lövinslag. En lämning efter en gammal stensättning finns strax innanför södra entrén från Skiftesvägen, bakom Stallvägen.
Skötsel: Gallra de västra delarna försiktigt.	15 Gräsområde.
Skötsel: Håll ytan öppen.	23 Holmar i gräsområde
Skötsel: Avverka gamla dåliga björkar.
7 Källbacke mer eller mindre naturlig.
Skötsel: Håll backen fri från sly och buskar.	16 Medelålders tallbarrskog.
Skötsel: Gallra försiktig och kontrollera tomtgränser.	
8 Hällmarksskog bergbundet.	17 Skogsbryn med gräsytor.
Skötsel: Bevara skogsbrynskaraktären samt slå gräset. Infotavla sätts upp vid naturparkens entré.	
9 Lövskog med stort inslag av al.
Skötsel: Infotavla sätts upp vid infart till naturparken.		

Ella gårds naturområde är välbesökt av barngrupper året runt.

ENSTA NATUROMRÅDE

OMRÅDESBESKRIVNING

Området utgörs främst av skog som sträcker sig mellan Roslagsbanan i öster och Vallabrink i väster. Området består av flera olika delar, genomskurna av gång- och cykelvägar. Naturområdet förgrenar sig in mellan de olika bostadsområdena. I östra delen finns en grusbelagd bollplan. Mitt i området finns en skidbacke uppbyggd av restmassor. Skidbacken utgör en bra utsiktspunkt året runt.

KVALITETER

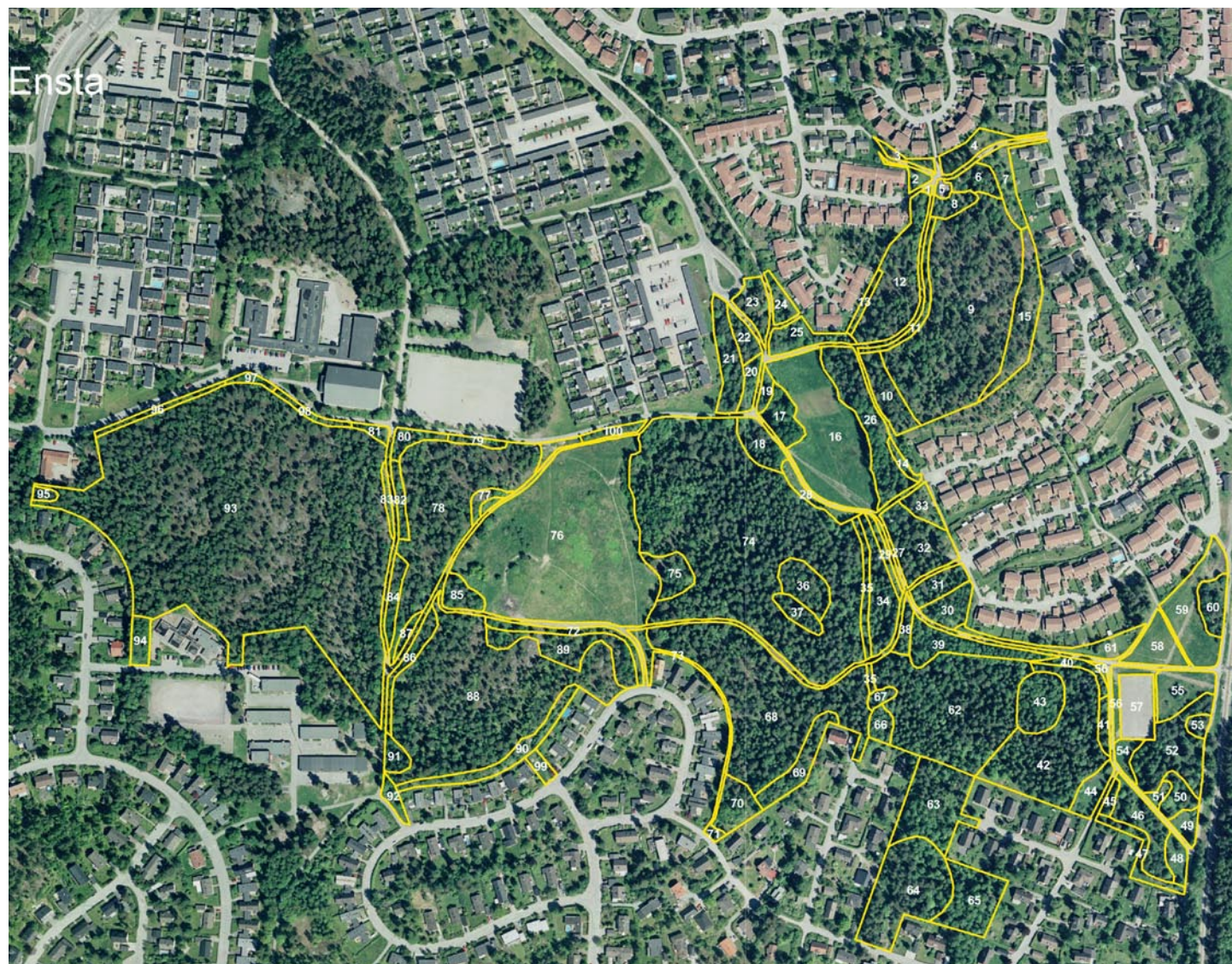
En varierad och kontrasterande natur med starka upplevelsevärden är en av Enstas främsta kvaliteter. Skidbacke, klippta gräsytor för sport och lek, elljusspår, gångvägar, stigar samt lekplatser är värdefulla attraktioner för invånarna. En god tillgänglighet genom och in i området från närliggande bebyggelse och busshållsplats på Erikslundsvägen utgör ytterligare en kvalitet.

BRISTER

I områdets sydöstra del finns kompostupplag från de kringboende. Vissa delar av området är bullerstörda av Roslagsbanan.

FRAMTID

Bevara områdets nuvarande karaktär. Åtgärda trädgårdsavfallshögarna.

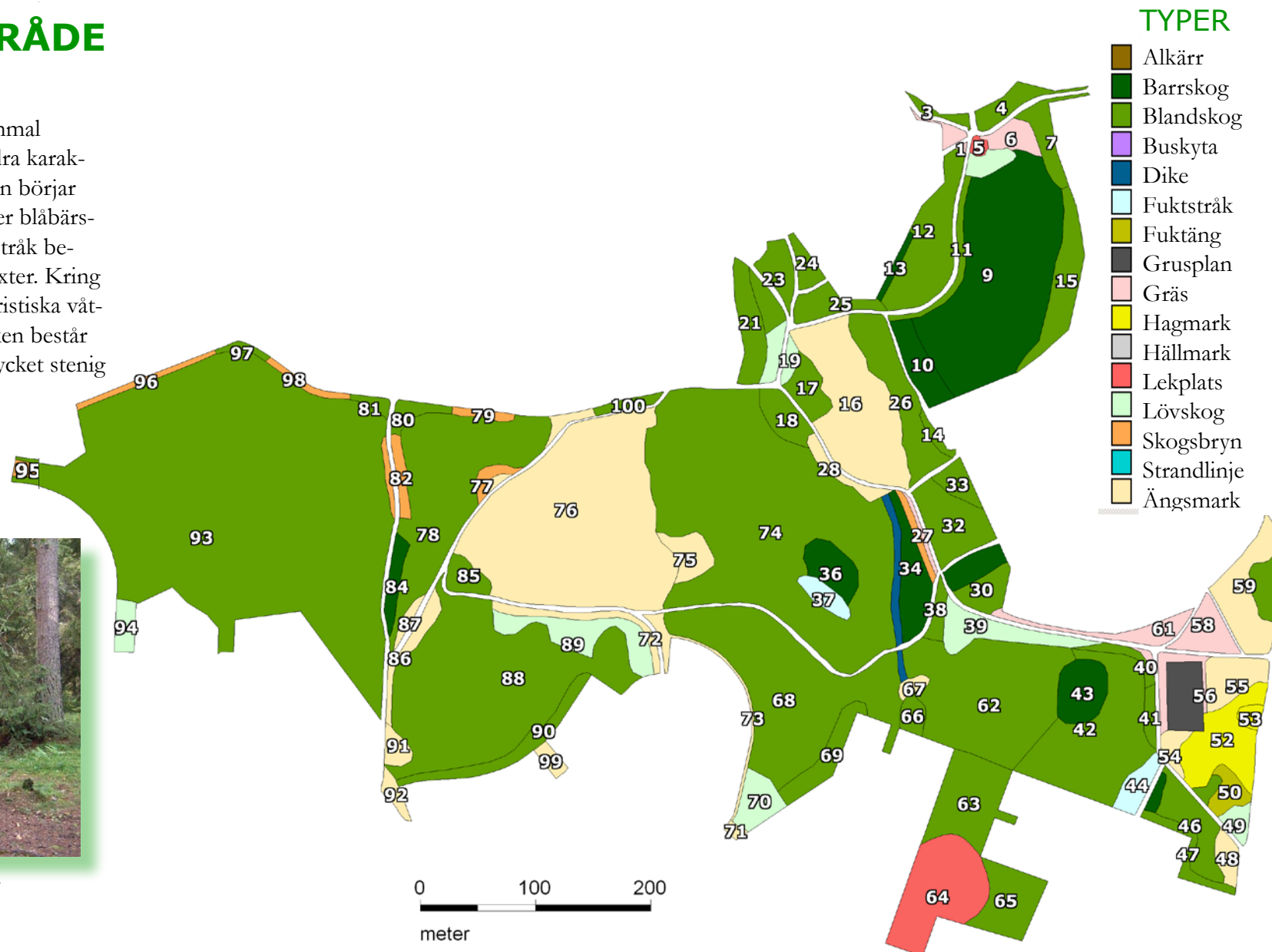
ENSTA NATUROMRÅDE

VEGETATION

Längs järnvägen finns rester av gammal hagmark med en nyponros och andra karakteristiska arter. Öster om grusplanen börjar skogspartiet. Det består av en vacker blåbärsgranskog med bland annat ett fuktstråk beväxat med fräken och ormbunksväxter. Kring en källa mitt i skogen finns karakteristiska våtmarksväxter. Skogen öster om backen består till större delen av hållmark eller mycket stenig skogsmark. Det finns många fina tallbevuxna hållar i området.

Ensta naturområde ger skogskänsla i en i övrigt tätortsnära miljö.

ENSTA NATUROMRÅDE

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

1	Klippt gräs	11	Gles blandskog.
Skötsel: Slyröjning vart 4:e år.	19	Al- och björkbestånd med siktlinjer in till ängen.
Skötsel: 1. Gallring för siktlinjer i beståndet. Engångsåtgärd.
2. Slyröjning vart 4:e år.
2	Klippt gräs.
Skötsel: 1. Gräsklippning. Putsning kring träd.	12	Gles blandskog. Delvis hällmark med tall delvis blåbärsgrenskog med inslag av björk.
Skötsel: Slyröjning vart 4:e år.	20	Lövbestånd med björk och en stor asp. Viss insyn.
Skötsel: 1. Gallra fram björken men även andra större lövträd. Engångsåtgärd.
2. Slyröjning vart 4:e år vid behov.
3	Gles blandskog bestående av gran och björk
Skötsel: Slyröjning vart 4:e år vid behov.	13	Gles tallskog såvida inte boende vill spara även löv.
Skötsel: Slyröjning vart 4:e år.	21	Tät blandskog som skydd för bebyggelsen.
Skötsel: Endast farliga träd tas bort.
4	Gles blandskog bestående av tall, gran och björk.
Skötsel: Slyröjning vart 4:e år vid behov.	14	Rest av hagmark med rönn, en, ek och björk. Glest bestånd.
Skötsel: Slyröjning. En, rönn, ek och björk gynnas i ordningsföljd. Glest bestånd är målet.	22	Blandskogsbestånd med insyn.
Skötsel: Slyröjning vart 4:e år vid behov
5	Lekplats.	15	Blåbärsgrenskog med gran, rönn, ljung, blåbär mm.
Skötsel: Slyröjning vart 4:e år.	23	Gles blandskog med grupper av rönn, tall, gran, björk, lingon.
Skötsel: 1. Røj fram grupper av rönn och björk. Engångsåtgärd.
6	Klippt gräs.	16	Slätteräng för lek och spel som klipps efter första slått.
Skötsel: 1. Slätter i slutet av juni samt en gång i aug-sept. Allt forslas bort. 2. Gräsklippning resten av sommarsäsongen på spelplanen vid fotbollsmålen.	24	Blandskog med viss genomsiktighet.
Skötsel: Slyröjning vart 4:e år.
7	Blandskog i fuktig mark med främst lövträd som asp och sälg.
Skötsel: 1. Gallring vid behov. Lövträd gynnas.	17	Lövskog, björk, asp, al och enstaka tall.
Skötsel: 1. Gallra bort gran. 2. Slyröjning vart 4:e år.	25	Fuktig mark med blandskog bestående av al, asp, björk rönn och gran.
Skötsel: 1. Gran gallras bort.
2. Slyröjning vart 4:e år.
8	Täta snår av rönn och björk för lek.
Skötsel: Barrplantor tas bort vid behov vart 5:e år.	18	Gles blandskog bestående av tall, gran, rönn och björk.
Skötsel: Slyröjning vid behov.	26	Blandskog med ek, björk, rönn och gran. Blåbär.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år.
2. Avverka dåliga träd som finns i området.
9	Fri utveckling av den magra hällmarkstallskogen och blåbärsgrenskogen i området. Torrakor får lämnas.
Skötsel: Farliga träd tas bort då området är välbesökt. Där så är möjligt tas farliga överhäng bort och stammen lämnas kvar på rot. Torrakor utan farliga överhäng lämnas kvar.				
10	Gles blåbärsgrenskog.
Skötsel: Slyröjning vart 5:e år vid behov.				

ENSTA NATUROMRÅDE

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

<p>27 Klippt gräs mellan gång-/cykelbana och motionsspår. Motionsspår med 'mjukt' underlag.
Skötsel: 1. Gräsklippning.
2. Motionsspårets ytskikt underhålls.</p>	<p>34 Vacker gles, äldre granskog utan buskskikt.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år vid behov.</p>	<p>40 Gles blandskog med bland annat en stor asp nära korsningen.
Skötsel: 1. Gallra till ett glest bestånd. Spara och friställ den stora aspen. Engångsåtgärd.
2. Slyröjning vart 4:e år.</p>
<p>28 Slåttrad ängsmark längs gc-väg.
Skötsel: 1. Slätter 2 gånger per år, i slutet av juni samt i september. Allt forslas bort.</p>	<p>35 Dike med, förutom två träbroar, ett par enkla övergångar i form av stockar.
Skötsel: 1. Diket rensas varje år i maj från grenar och skräp.</p>	<p>41 Blandskogsbyn med viss insyn i skogen.
Skötsel: 1. Gallra bort asp. Skapa viss insyn i skogen genom att kvista upp granar något här och var samt där grenar hänger ut på gång- och cykelvägen. Engångsåtgärd.
2. Slyröjning vart 4:e år vid behov.</p>
<p>29 Skogsbyn med siktluckor in i den gamla, vackra granskogen.
Skötsel: 1. Røj bort buskar med roten här och var för att skapa siktluckor in i skogen. Engångsåtgärd. Slyröjning för att bevara siktluckor vart 4:e år.</p>	<p>36 Genomsiktlig granskog
Skötsel: 1. Gallra bort småträd mindre än 15 cm i diameter.</p>	<p>42 Blandskog med gran, tall och löv. Glesare bestånd kring stigen.
Skötsel: 1. Bortförande av stor mängd trädgårdsavfall. Sätt upp förbudsskyltar mot tippning. Engångsåtgärd.
2. Slyröjning vart 6:e år vid behov främst längs stigen. Varsamhet med flora.</p>
<p>30 Ljust bestånd med tall och björk.
Skötsel: 1. Gallra bort andra träd än tall och björk.
2. Slyröjning vart 4:e år vid behov.</p>	<p>37 Vackert fuktstråk bevuxet med ormbunsväxter. Källa i närheten?
Skötsel: 1. Försiktig slyröjning vid behov.</p>	<p>43 Fuktig blåbärsgranskog med ormbunsväxter. Tidvis stående vatten.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 6:e år vid behov.</p>
<p>31 Mörk granskog.
Skötsel: 1. Gallra bort asp och eventuellt andra lövträd.</p>	<p>38 En stor vacker hassel i vägskalet. Hassel gynnas i området som skall vara glest bevuxet.
Skötsel: 1. Gallra för att ge hasseln tillräckligt ljus och utrymme. Gallra för att skapa ett glest bestånd. Hassel gynnas - även småplantor.
2. Slyröjning vart 4:e år men hasselföryngring sparas där det är möjligt.</p>	<p>44 Fuktäng som slåttas en gång per år.
Skötsel: 1. Slätter en gång per år i slutet av aug-sept.</p>
<p>32 Ett bestånd med gran, tall och rönn där aspen hålls undan
Skötsel: 1. Asp gallras bort.
2. Slyröjning vart 4:e år vid behov.</p>	<p>39 Gles ljus lövskog med främst björk men även rönn, brakved mm. Asp skall ej ingå.
Skötsel: 1. Gallra mellan björkarna för att skapa ett glest bestånd. Ta bort allt med mindre stamdiameter än 15cm samt barrträd. Engångsåtgärd.
2. Slyröjning vart 4:e år.</p>	<p>45 Bestånd med äldre högväxta granar
Skötsel: Farliga träd tas bort.</p>
<p>33 Ett glest bestånd med grupper av rönn, björk, tall och enstaka sälgbuskar.
Skötsel: 1. Gallra fram grupper av björk, rönn. Spara enstaka sälg. Skapa stora avstånd.
2. Slyröjning vart 4:e år vid behov.</p>		

ENSTA NATUROMRÅDE

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

<p>46 Blandbestånd med främst tall och björk.
Skötsel: 1. Gallra till lite glesare bestånd. Gynna tall och björk. Engångsåtgärd.
2. Slyröjning vart 6:e år vid behov.</p>	<p>53 Slåttrad hagmark.
Skötsel: 1. Røj bort småtallar för att skapa större glänta.
2. Slätter en gång per år i sept. Allt forslas bort.</p>	<p>62 Varierad blåbärsgrenskog från fuktig till frisk. Vackert bestånd med ormbunksväxter och fräken intill fuktstråket.
Gran, björk, rönn, hassel och brakved.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 6:e år vid behov.</p>
<p>47 Blandbestånd som skydd mot villabebyggelse. Eventuell åtgärd vid boendes önskemål.
Skötsel: Farliga träd avlägsnas</p>	<p>54 Slåttrad ängsmark.
Skötsel: 1. Røj bort allt lövsly. Engångsåtgärd.
2. Slätter två gånger per år, i början av juli samt i september. Allt forslas bort.</p>	<p>63 Glest blandskogsbestånd. Grusad 1,5 meter bred stig från Brobyvägen till lekplatsen.
Skötsel: 1. Gallring och slyröjning för att få ljusare bestånd och för att kunna anlägga grusad stig från Brobyvägen till lekplatsen 1,5m bred. Engångsåtgärd.
2. Slyröjning vart 4:e år.</p>
<p>48 Slåttrad äng.
Skötsel: 1. Slätter två gånger per år, i början av juli samt i september. Allt forslas bort.</p>	<p>55 Slåttrad äng.
Skötsel: 1. Slätter två gånger per år, i början av juli och i september. Allt forslas bort.</p>	<p>64 Varierat ljust bestånd med lekplats i skogsglänta. Solitärträd och gles beväxning med träd i ytterkanter. Fågelbär, hassel, rönn, björk, brakved, ek, tall. Örtrikt.
Skötsel: 1. Gallra fram vackra solitärer som fågelbär och hassel med flera. Ta bort farliga träd. Skapa ett glest och vackert bestånd. Engångsåtgärd.
2. Slyröjning vart 4:e år.</p>
<p>49 Björkbestånd.
Skötsel: 1. Gallra fram björk.</p>	<p>56 Klippt gräs intill bollplan att sitta på/ställa cykeln/väskan på vid träning och matcher.
Skötsel: 1. Gräsklippning</p>	<p>65 Fri utveckling av bestånd som används som kompostupplag av boende. Avvakta boendes önskemål men då krav på att ta hand om sin kompost på egen tomt.
Skötsel: Endast farliga träd tas bort.</p>
<p>50 Fri utveckling av fuktäng och lövbestånd
Skötsel: Farliga träd i gångvägens närhet tas bort.</p>	57 Grusad plan.	<p>66 Tätt och mörkt bestånd av gran och björk. Speciellt i sin karaktär och en kontrast mot omgivande områden.
Skötsel: Endast farliga träd tas bort.</p>
<p>51 Gammal hagmark med gles skogsbeväxning. Tall, björk, rönn, nyponros. Viss slätter
Skötsel: 1. Gallring bland tall för att gynna björk, rönn, nyponros.
2. Slätter i sept på ytor som det går att köra på. Material förs bort. Slyröjning vid behov.</p>	58 Klippt gräs.	
<p>52 Gammal hagmark bevuxen med tall, björk, rönn, nypon med flera arter. Mager gräsyta som hålls fri från sly. Varierar mellan öppet och lite mer slutet.
Skötsel: 1. Gallra i trädbeståndet, Gynna björk och rönn
2. Røjsåg en gång per år för att hålla sly borta.</p>	<p>59 Slåttrad äng.
Skötsel: 1. Slätter två gånger per år i början av juli samt i september. Allt forslas bort.</p>	
	<p>60 Skogsdunge med fri utveckling.
Skötsel: Endast farliga träd tas bort.</p>	
	61 Klippt gräs.	

ENSTA NATUROMRÅDE

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

<p>67 Skogsglänta som hålls öppen.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år.</p>	<p>74 Blandskog med stor del barrträd. Varierande skog med vild karaktär.
Skötsel: Endast farliga träd tas bort.</p>	<p>80 Ett genomsiktligt "bryn" med gles beväxning av tall, gran och björk för att ge bättre trafiksäkerhet i korsningen
Skötsel: 1. Gallra till ett glest bestånd av tall gran och björk med genomsiktighet mellan cykelvägarna.
2. Upprätthåll sikten genom slyröjning minst vart 4:e år.</p>
<p>68 Blandskog med tall, gran, en och björk.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 6:e år.</p>	<p>75 Ett fåtal solitärträd i ängsmark. Grillplats mitt i "gläntan" framför björkdungen med infallande kvällsol. Gräset hålls nere med slåtter 2-3 gånger per år.
Skötsel: 1. Slåtter 2-3 gånger per år, i juni och augusti samt en 3:e gång i juli vid behov. Allt forslas bort.
2. Slyröj mellan björkarna.</p>	<p>81 Genomsiktligt bestånd av tall, björk för att ge god trafik-säkerhet/sikt mellan cykelvägarna i korsningen.
Skötsel: 1. Gallra till god genomsikt mellan cykelvägar. Gynna tall och björk.
2. Slyröjning minst vart 4:e år för att upprätthålla god sikt.</p>
<p>69 Relativt gles blandskog.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år vid behov.</p>	<p>76 Slåttrad äng.
Skötsel: Slåtter 2 gånger per år, i början av juli samt i september.</p>	<p>82 Tunnel av sälgbuskar längs cykelvägen.
Skötsel: 1. Nedskärning av sälgen när den blir för stor, ca vart 6:e år.</p>
<p>70 Lövbestånd med stora aspar, rönn, björk och ek.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år vid behov. Löv skall gynnas.</p>	<p>77 Skogsbryn av aspar som står relativt tätt i höga örter, praktlysing och kirska. Effektfyllt.
Skötsel: 1. Gallra bort 1/4 av asparna för att örter skall få lite mer ljus.</p>	<p>83 Tunnel av sälgbuskar längs cykelvägen.
Skötsel: 1. Nedskärning av sälgen ca vart 6:e år när den blir för stor.</p>
<p>71 Slåttrad yta med större stenar eller enkelt staket som förhindrar parkering. Grusstig in i skogsområdet.
Skötsel: 1. Slåtter en gång i början av juli samt en gång i september. Materialet forslas bort.
2. Enkelt staket eller stora stenar som förhindrar parkering sätts upp.</p>	<p>78 Varierad skog med delvis hällmarksområden. Fri utveckling.
Skötsel: Endast farliga träd tas.</p>	<p>84 Relativt glest bestånd med tall, gran och blåbär.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år. Första gången tas även en del småträd. Tall och gran gynnas.</p>
<p>72 Slåtter mark längs gångväg/skog.
Skötsel: 1. Rövning av sly. Engångsåtgärd.
2. Slåtter 2 gånger per år, i början av juli samt i september. Allt forslas bort.</p>	<p>79 Bryn med solitära sälgbuketter.
Skötsel: 1. Slyröj fram buketter/smågrupper av säl till ett bryn med insyn in i skogen. Återkommande vart 4:e år.</p>	<p>85 Gles blandskog.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år.</p>
<p>73 Slåttermark längs gångväg. Nypon och hägg skall stå kvar i slåtterytan.
Skötsel: 1. Slåtter 2 gånger per år, i början av juli och i september. Allt forslas bort.</p>		<p>86 Stora aspar i slåttermark.
Skötsel: 1. Slåtter två gånger per år, i början av juli samt i september. Varsamhet kring träden. Allt forslas bort.</p>

ENSTA NATUROMRÅDE

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

87	Ängsmark.
Skötsel: 1. Slätter två gånger per år, i början av juli samt i september. Allt forslas bort.	96	Glest bestånd med träd som får växa till sig.
Skötsel: 1. Slyröjning. Gallra fram enstaka sly som får växa till sig till ett mycket glest bestånd längs vägen.
88	Blandskog med stor del hällmark. Vild karaktär.
Skötsel: Endast farliga träd tas bort.	97	Glest bestånd med tall och stora aspar.
Skötsel: 1. Gallra fram ett glest bestånd av stora aspar och tall.
2. Slyröjning vart 6:e år.
89	Lövdunge med storvuxen asp, björk och sälg.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år vid behov.	98	Glest bryn med blandskog. Asp hålls undan.
Skötsel: 1. Slyröjning. Asp och annat sly röjs bort vart 6:e år.
90	Gles blandskog med främst gran, tall, björk och sälg mot villabebyggelsen.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år vid behov	99	Mager ängsmark slåtttrad.
Skötsel: Slätter 1-2 gånger per år, i början av juli samt i september. Allt forslas bort.
91	Ängsmark med solitära träd.
Skötsel: 1. Gallra och slyröj fram till solitärträd i ängsmark.	100	Slänt med glest blandbestånd.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år vid behov.
92	Slättermark.
Skötsel: 1. Slätter 2 gånger per år i början av juli samt i september. Allt forslas bort.		
93	Blandskog till mycket stor del hällmark. Vild karaktär.
Liten våtmark som varierar under året.
Skötsel: Endast farliga träd tas.		
94	Pelarsal av stora aspar såvida boende inte vill ha tätt mot skolan.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år vid behov.		
95	Öppen karaktär med tall och en stor sparad sälg.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år vid behov.		

*Informationstavlor informerar såväl bofasta
som tillfälliga besökare.*

FISKARSTIGEN

OMRÅDESBESKRIVNING

Området består av olika delar som är genomskurna av bilväg samt gång- och cykelväg. Stigar finns inom området. Fiskarstigen ligger i närheten av Näsbyvikens småbåtshamn vid Värtan, intill kommunens södra gräns.

KVALITETER

En del riktigt gamla tallar, ca 200 år, finns inom området. Vissa siktlinjer finns som möjliggör visuell kontakt med Värtans vattenspiegel. Kontakten med vattenspegeln är ett av områdets främsta kvaliteter.

BRISTER

Det faktum att området är litet till ytan och trafiknära beläget leder till viss bullerstörning.

FRAMTID

Miljövärdet prioriteras. Äldre träd, tallar och löv ska dominera. Markskikt med slån, måbär, stensöta, blåbär, kaprifol och svamp bevaras. I framtiden åtgärdas ytan med hjälp av röjningsgallring och förslagsvis sätts en informationsskylt upp.

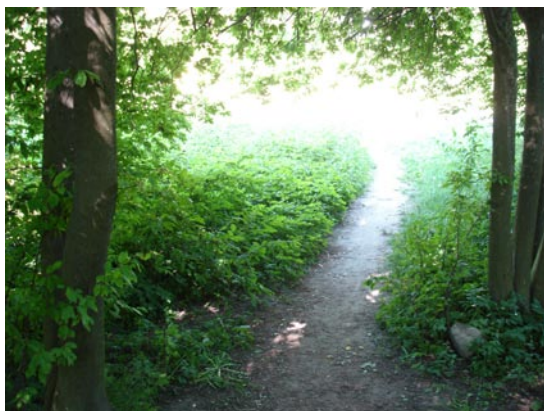

FISKARSTIGEN

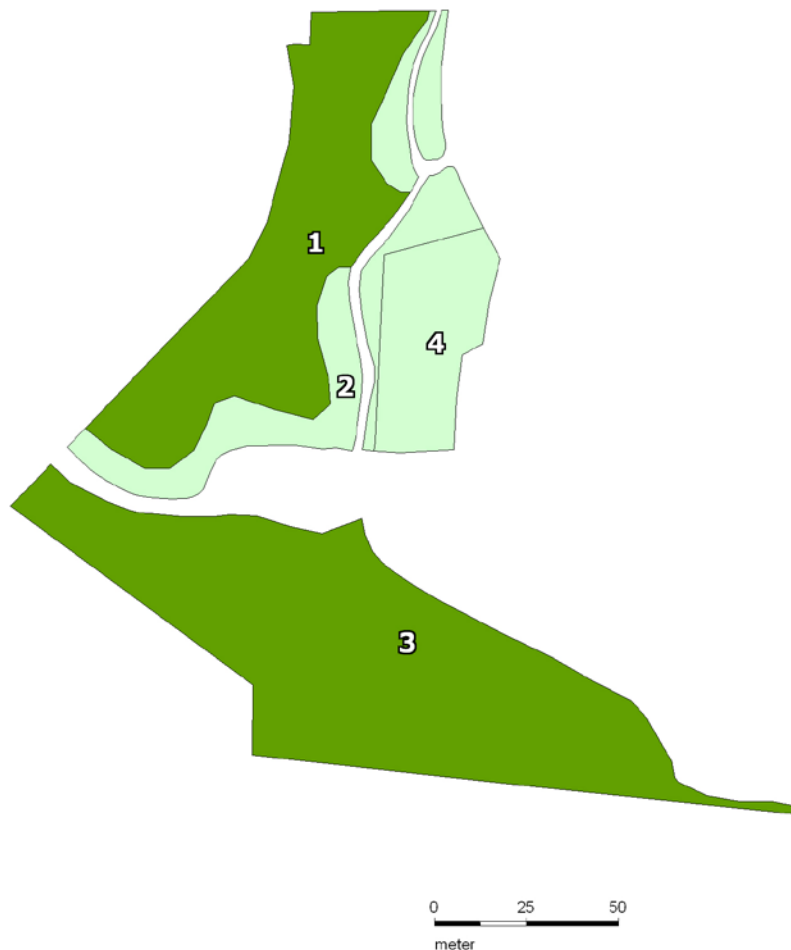
VEGETATION

Området domineras av blandskog och lövskog. En del ädellöv samt riktigt gamla tallar finns inom området.

Skötselmässigt handlar det främst om gallring och slyröjning samt skötsel av stigar i området.

Miljöbild från Fiskarstigen.

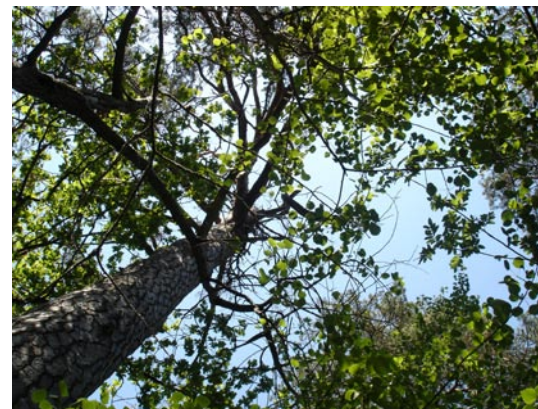
TYPER

- Alkärr
- Barrskog
- Blandskog
- Buskyta
- Dike
- Fuktstråk
- Fuktäng
- Grusplan
- Gräs
- Hagmark
- Hällmark
- Lekplats
- Lövskog
- Skogsbryn
- Strandlinje
- Ängsmark

FISKARSTIGEN

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

- 1 Miljövärde prioriteras. Äldre träd, tallar och löv ska dominera. Markskikt med slån, måbär, stensöta, blåbär, kaprifol och svamp bevaras. I framtiden åtgärdas ytan med hjälp av röjningsgallring. Mycket gamla tallar, ca 200 år!
Skötsel: Gallra bort lönnar som konkurrerar med de stora träden.
- 2 Lövuppslag i gångvägskant. Gynna alm och slån.
Skötsel: Gynna alm och slån.
- 3 Lövuppslag i vägkant. Främja ädellöv. Røj fram berghäll. Förbättra stigen. Informationsskylt.
Skötsel: Slyröjning. Plocka ur gran. Förbättra stigen med grus. Sätt upp en infoskylt.
- 4 Båtklubben arrenderar området. Bevara skogen som den är.

En del mäktiga ädellövträd, bland annat alm finns inom området.

Skötseln av området består bland annat av röjning kring gångstigen.

GRIBBYLUNDSSKOGEN

OMRÅDESBESKRIVNING

Gribbylundsskogen utgörs av en skogssluttning ner mot Rönningesjön. I områdets norra del finns en mindre anlagd grusplan.

Strandsskogen är en orörd, fågelrik naturmiljö som är mycket värdefull för djurlivet. Därför satsar kommunen extra på området med hjälp av en särskild handlingsplan som långsiktigt återställer strandsskogen i dess ursprungliga skick efter olovlig avverkning. Längst i söder ligger gamla åkerytor som ger kontakt mellan bostadsområdet och sjön. Här finns även den s k Trefaldighetskällan intill stigen. En mindre del av en fornlämning finns i södra delen av området. En grusstig löper genom området längs med strandlinjen och möter Skavlötenvägen i norr.

KVALITETER

Stigen löper genom den vattennära variationsrika naturen, bitvis med utblickar mot Rönningesjön. Längs med skogspromenaden finns även sittplatser. Möjligheten att promenera och uppehålla sig här är av en stor kvalitet. Spår av hare och ekorre vid inventeringen visar på den rika flora och fauna som även en tätortsnära skog kan ha tack vare den naturliga variationen, exempelvis varierande ålder på träden.

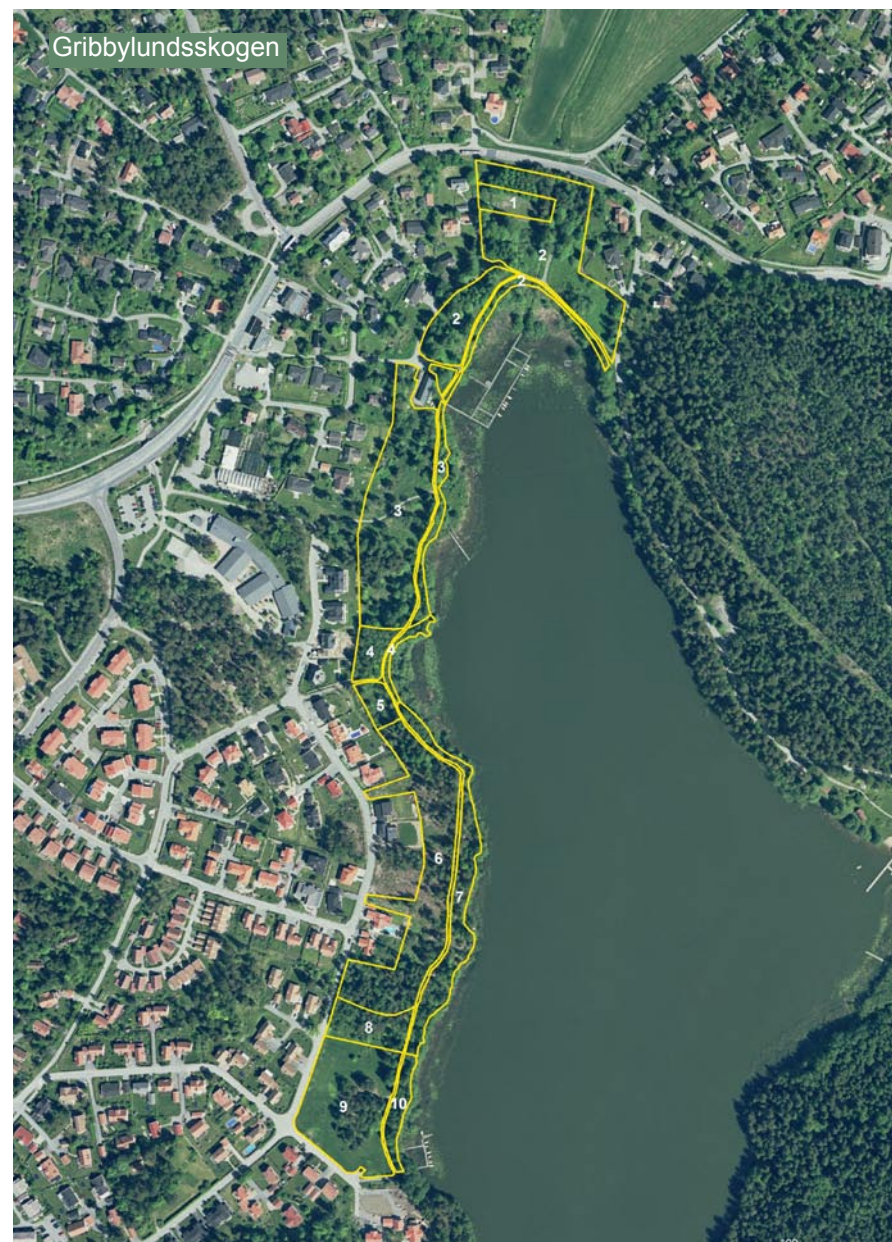
Området är dagligen besökt av förskolor som bland annat använder Badparksskogen för naturpedagogik. En god tillgänglighet genom och in i området från närliggande bebyggelse och närliggande busshållplats på Roslagsvägen utgör ytterligare en kvalitet.

BRISTER

Sår i naturen efter olovlig avverkning. En del skräphögar finns inom området.

FRAMTID

Återställ den skadade naturen till sitt ursprungliga skick med hjälp av nyplantering enligt den särskilda handlingsplanen.

GRIBBYLUNDSSKOGEN

VEGETATION

Vegetationen är varierad längs med området. En promenad längs med strandlinjen leder genom såväl alkärr, blandskog, hagmark samt löv- och barrskog.

Längs hela strandlinjen finns en bård av lövträd som delvis är ganska gamla. Klibbal och björk är vanligast, i söder finns även hägg. Buskage av vide finns här och var.

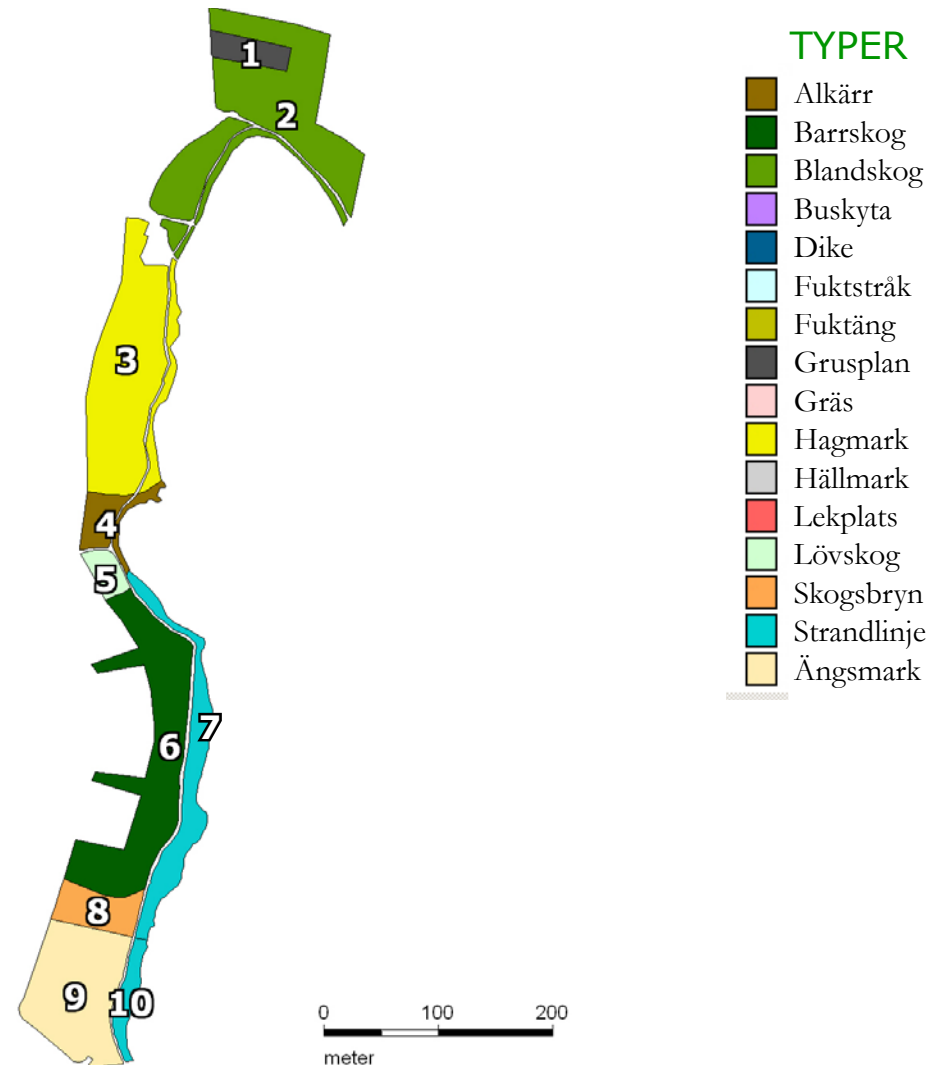
Hagmarken i områdets mittersta del utgör en öppen till halvöppen mark med utsikt över Rönningesjön.

Skogsbrynet i söder samt strandlinjen är av högt ekologiskt värde tack vare skogsbrynets varierade vegetation.

Skötselåtgärderna berör främst slyröjning och gallring.

Gribbylundsskogens strandlinje.

GRIBBYLUNDSSKOGEN

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

- 1 Mindre anlagd plan. Planen bevaras så att barn/ungdom spontant kan spela fotboll mm.
Skötsel: Löttingelundsföreningarna har anlagt och sköter planen.
- 2 Blandskog av främst björk och tall. Norra delen är tidigare gallrad. En bäck/dike med en mycket liten sluss för slamavskiljning rinner genom ytan. Området kring utloppet av bäcken till sjön och österut är mest lågmark med älgört och spridda alar. Södra och västra delen består mest av björkskog. Välanvänd anlagd stig. Vid södra delen finns bryggor som även har båtplatser.
Skötsel: Slyröjning i uppvuxen björkskog.
- 3 Öppen och halvöppen mark med utsikt över Rönningesjön. Några högvuxna björkar utgör det största värdet. Ett antal granar ger bra avskärmning upp mot den nybyggda skolan. I norr har området hagmarksraktär med glest stående björkar och några tallar. Längs hela områdets sjöstrand växer en ganska gles bård av björk och klibbal. I strandpartier finns gott om slyuppslag av sälg. Välanvänd anlagd stig.
Skötsel: Slyröjning vartannat år för att bibehålla den fria sikten ut mot sjön.
- 4 I nedre delen en klibbaldominerad miljö på båda sidor av stigen. Längre upp en lövmiljö med rörligt markvatten.
Skötsel: Gallra ur granar i nedre delen.
- 5 En gles lövskog med rik markflora. Strandskogen är en orörd, fågelrik naturmiljö. En ung lövskog av sälg, asp, björk som kommit upp efter avverkning. Lite blåbärris tyder på att det egentligen är barrskogsmark. Några större björkar finns och öster om vägen växer strandskog av björk och klibbal samt stora videbuskage.
Skötsel: Gallra successivt fram en gles lövblandskog. Enstaka barrplantor kan tillåtas ta sig för variationens skull.
- 6 I norra halvan en talldominerad skog av blåbärstyp med lövinslag. Söderut blandskog av tall och gran med lövinslag. Fornlämning på södra delen. Ganska grova träd av både tall och gran finns. En del död ved i form av liggande stammar (lågor). I norr finns en asphögstubbe. I söder finns en fornlämning i form av en stensträng. I området har plantering av gran, tall, hassel, fågelbär, hägg, rönn, oxel, fläder och olvon utförts ca 2005-2008.
Skötsel: Nya skogsstigar med trä/barkflis anläggs vid infarter från Badparksvägen. Nyplanteringar 2008.
- 7 Lövdominerad strandbård med viss genomsikt och i norr minst en lucka som ger direktkontakt med Rönningesjön. Fornlämning (mindre del av) på södra delen av området. I norr växer klibbal, björk, videbuskar och enstaka äldre tallar samt en del ganska unga granar. Söderut växer främst björk, i sjökanten blandat med ganska ung klibbal. Upp mot stigen finns grova tallar och några yngre granar.
- 8 En gles brynzon med björk, lite ek och asp samt äldre tallar. Ett tidigare bryn mot odlingsmarken i söder (som nu delvis är igenväxt). Idag växer här ung asp och en del medelålders björkar samt enstaka tallar och någon ung ek. I väster syns en fornlämning. Markfloran utgörs främst av gräs.
Skötsel: 1. Glesa ut asp och ta bort unga barrträd.
- 9 Ängsmark som hävdas med slåtter 1-2 gånger per år. På norra delen växer idag ganska tätt med asp i upp till 30 års ålder och i brynet mot den öppna marken växer asp-sly. Spridda, unga granplantor börjar komma upp. I fältskiktet dominerar olika gräs. Under aspträdskiktet börjar en del skogsarter vandra in. Mitt i ängsmarken ligger en holme med berghällar i dagen bevuxen med ett blandat trädskikt samt enstaka enbuskar.
Skötsel: 1. Røj bort asp-sly och barrträdplantor.
2. Slåtter två ggr per år.
- 10 En attraktiv strandbård av löv med doftande sjok av hägg på försommaren. Några siktgator gör att vattnet framträder. Strandlövskog av sälg, klibbal och med pilar hängande ut över vattnet. Ett gammalt äppelträd, en alm och en björkhögstubbe är andra intressanta inslag. Intill häggträden finns stora videbuskage. I norr finns diken som visar att odlingsmarken gått ända ned till vattnet. En skräphög med grenar och ris ligger i norra delen. Längst i söder ligger den s k Trefaldighetskällan intill stigen.
Skötsel: 1. Røjning runt äppelträd.
2. Ta bort rishög.

GRINDTORP

OMRÅDESBESKRIVNING

Området består till största delen av en mindre tallskog som sträcker sig söderut mot Näsbydal. Stigar finns inom området.

Grindtorp består av olika delar natur som är fragmenterade av de halvcirkelformade flervåningshusen samt av vägar. Mellan husen finns även kvartermark i form av parkliknande gårdar.

KVALITETER

En betydande kvalité är att de boende i flervåningshusen har tillgång till natur alldeles inpå knuten. Området är därför välbesökt. En gammal barrskogsdel, öppna klipphällar och markerade topografiska skillnader i form av branter ger viss variation och spänning inom detta förhållandevis lilla område.

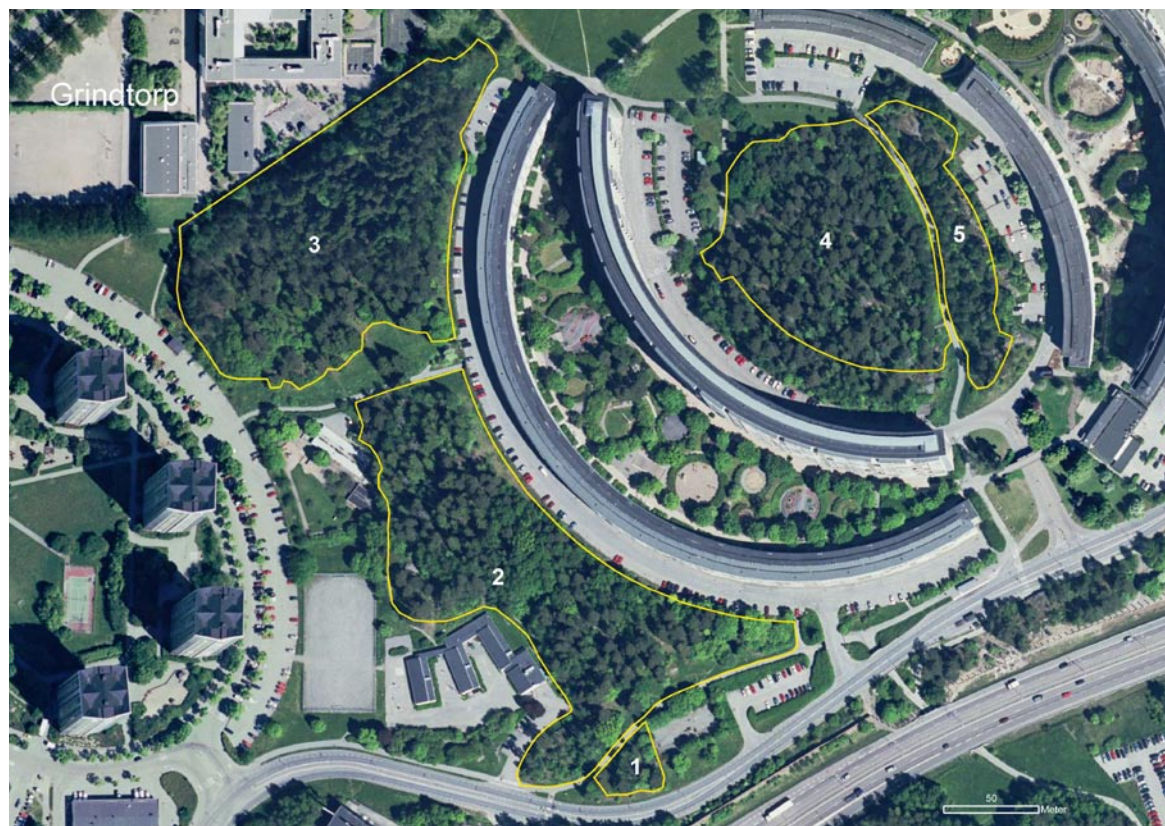
BRISTER

Området är bitvis bullerstört och otillgängligt på grund av topografin.

FRAMTID

En stig leder genom området och en viss utsikt kan uppnås genom försiktig gallring. Förslagsvis sätts en informationsskylt upp.

I område två och fem finns potential för en utsiktspunkt.

GRINDTORP

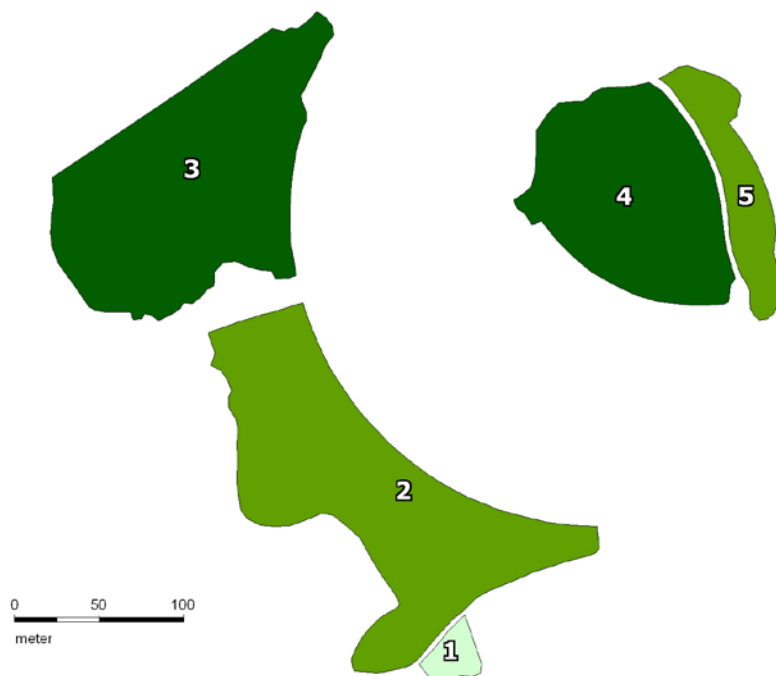
VEGETATION

Området består huvudsakligen av ett fragmenterat skogsområde i brant lutning med olika trädslag. Inom området finns genom-siktig lövskog och en gammal barrskogsdel. I söder gränsar naturparken mot slåtteryta och gångstråk.

På vissa delar av området, bland annat område fem och två kan en viss gallring ge lite utsikt. Skötsel består i övrigt mest av varsam gallring. Aspsly behöver hållas efter speciellt i nordvästra delen av området.

Flervåningshusen omgärdas av gröna ytor med såväl vild som ordnad karaktär.

TYPER

- Alkärr
- Barrskog
- Blandskog
- Busktyta
- Dike
- Fuktstråk
- Fuktäng
- Grusplan
- Gräs
- Hagmark
- Hällmark
- Lekplats
- Lövskog
- Skogsbryn
- Strandlinje
- Ängsmark

GRINDTORP

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

- 1 Lövskog med genomsikt.
Skötsel: Gallra fram vackra träd.
- 2 Skogsområde i brant lutning med olika trädslag. En stig leder genom området och en viss utsikt kan uppnås genom försiktig gallring. Aspsly behöver hållas efter speciellt i nordvästra delen. Infoskyltar föreslås i söder och norr där stigen ansluter till g/c väg.
Skötsel: Gallra för utsikt. Håll efter aspen. Skräpröj södra delen. Sätt upp infotavlor i söder och norr där stigen ansluter till g/c vägen.
- 3 Välbesökt skogsområde med ett antal stigar. Gammal barrskogsdel. Öppna klipphöllar. Gränsar i söder mot slåtteryta och gångstråk.
Skötsel: Røj buskar i nordvästra kanten. Förbättra stigar främst i söder mellan skogskant och gångstråk. Placera en infotavla i söder.
- 4 Skogsbacke placerad högst i området med ett gångstråk som delar del 4 och 5. En gammal asfalterad lekslinga finns. Parkkaraktär är målet, vilket uppnås med hjälp av varsam glesning av skogen.
Skötsel: Gallra samt avverka farliga träd och håll efter aspsly. Placera infoskylt i norr och söder i anslutning till gångstråket.
- 5 Smalt skogsparti mellan gångstråk och parkeringar. Högt område brant ner till parkeringar. Skogen är delvis gles. I söder kan ett tätare parti bevaras tätt. Utsiktspunkt.
Skötsel: Aspar i kant mot brant avverkas.

Miljöbild från Grindtorp.

HÄGERNÄSVIKEN

OMRÅDESBESKRIVNING

Hägernäsviken är ett varierat naturområde längs med Värtans strand vilket ger en fin vattenkontakt längs promenaden som bland annat möjliggör sportfiske. Området består av en mindre del norr om Vaxholmsvägen och en längre remsa i söder. En stig med utblickar mot vattenspegeln löper längs med området. En skylt visar hela området längs viken, olika målpunkter och stigar. I områdets mittersta del finns översvämningsmark som utgör en annan biotop-typ med al och andra växter som kräver mycket fukt. En spång leder genom den speciella biotopen.

KVALITETER

Trots närheten till Roslagsbanan har området stora rekreativevärden genom sin variation och genom närheten till vattnet. Kontakten med vattenspegeln är ett av områdets främsta kvaliteter. En stig löper längs området, på vissa delar finns spänger utlagda

BRISTER

Området är relativt otillgängligt och avses beläget för andra än bilister. Stigarna blockeras på vissa håll av träd som hänger ner över den.

FRAMTID

En tät vegetation mot järnvägen och vägarna gynnas. Förslagsvis byggs en spång med ett mindre trädäck rakt ut till vattnet från område åtta. Stigarna hålls fria från sly.

Diskutera möjligheten att förbättra tillgängligheten längs med vattnet österut, in i Österåker kommun. Detta skulle möjliggöra en koppling med Bogesundslandet på andra sidan Värtan.

HÄGERNÄSVIKEN

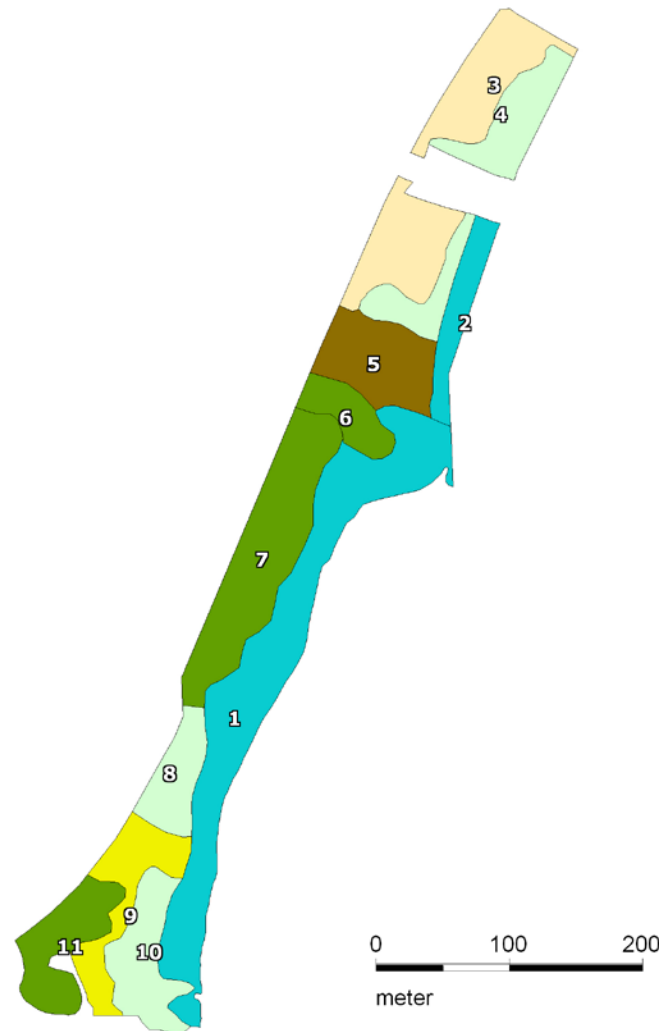
VEGETATION

Området har en rik variation av naturtyper och är därmed mycket värdefullt för växt- och djurlivet.

Översvämningsområdet ger upphov till alkärret med platsspecifika arter. I övrigt består området av slätterängar, alsumpkog, vassområden, blandskog och mindre vattendrag som rinner ut i Hägernäsviken. Här finns även öppen ängsmark.

Den fuktiga delen i områdets mitt.

TYPER

- Alkärre
- Barrskog
- Blandskog
- Busktyta
- Dike
- Fuktstråk
- Fuktäng
- Grusplan
- Gräs
- Hagmark
- Hällmark
- Lekplats
- Lövskog
- Skogsbryn
- Strandlinje
- Ängsmark

HÄGERNÄSVIKEN

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

- 1 Vassområde/översvämningområde. Förslagsvis byggs en spång med ett mindre trädäck rakt ut till vattnet från område 8, vilket skulle möjliggöra sportfiske.

Skötsel: 1. Förslagsvis byggs en spång. En spång byggs ut till vattnet från område 8 och avslutas med ett trädäck längst ut. En spång byggs med koppling till stigen i område 5(-2) fram till område 6.

2. Vassröjning. Vassen röjs varje år med en meters bredd på sidorna av spångerna, förslagsvis veckan efter mid-sommar.

- 2 Område längs vattendraget som rinner ut i Hägernäsviken. Över vattnet byggs en enkel träbro. Hinder i vattnet ska ej förekomma. I bäcken vandrar laxfisk. En tydlig stig löper på vallen mellan björkarna längs bäcken. En skylt visar hela området längs viken, olika målpunkter och stigar.

Skötsel: 1. Träbro. En träbro byggs över bäcken närmast Vaxholmsvägen. Stigen längs vallen förbättras och förlängs genom område 5 till att kopplas samman med träspång som byggs genom område 1.

2. Informationstavla. En informationstavla visar naturparksområdet med målpunkter, stigar mm.

Översvämningssmark med al.

- 3 Öppen ängsmark med björk mm i dungar och som solitärer, fläderbestånd och sälk. Ojämn mark, bete är bättre än slätter. Området gränsar mot Roslagsbanan och Vaxholmsvägen. Gångvägen förgrenar sig och leder dels mot bron över bäcken och dels under Vaxholmsvägen och över ängen. Gångväg hålls framkomlig.

Skötsel: 1. Slätter en gång per år i augusti. Förslagsvis bete då det är ett bättre alternativ då marken är väldigt ojämn.
2. Slyröjning längs stig för att hålla öppet 2,5 m höjd och en meter åt sidor.

- 4 Lövbestånd med brynkaraktär bestående av främst sälk och björk. Fri utveckling.

- 5 Översvämningssmark med al med höga socklar. Svärds-lilja, älggräs, kaveldun mfl vattenälskande växter. Fri utveckling. Stigen från område 2 fortsätter fram till spången och bron. Spång genom den speciella biotopen samt en bro över till andra sidan bäcken. Gångstigar hålls öppna 2,5 m i höjd och 1 m åt sidorna.

Skötsel: Förslagsvis byggs en spång och träbro. En spång byggs lite sicksackande genom området fram till område 1 (fortsätter till 6). Stigen från område 2 förlängs fram till spång och träbro. En träbro byggs över bäcken till andra sidan.

- 6 En lätt genomsiktlig skog av främst lövträd. Stig leder över hällen ner till vattnet, i förlängningen med en kort spång och ett trädäck ute vid vattnet.

Skötsel: 1. Spång. Spången från område 1 - 5 avslutas i området. En kort spång ut till vattnet med trädäck längst ut byggs i hällens längdriktning.
2. Slyröjning varje år för att hålla stigen öppen.

- 7 Beståndet består främst av lövträd med inslag av alsumpskog. Fri utveckling förutom längs gångstigen som hålls framkomlig till 2,5 m höjd. Enkla träbroar över diken.

Skötsel: 1. Träbroar. Träbroar byggs över diken längs gångstigen. Där stommen håller restaureras bron.
2. Slyröjning för att hålla fritt vid gångvägen till 2,5m höjd och ca 1m åt sidor.

- 8 Asp- och björkskog som är genomsiktig.

Skötsel: 1. Slyröjning längs stig för att hålla fritt. Slyröjning i området för att hålla genomsiktighet. Varje år.

- 9 Hagmark som hålls öppen genom slätter.

Skötsel: 1. Slätter i slutet av juni och i slutet av augusti.

- 10 Lövskog med inslag av alsumpskog. Vattendrag från Rönningesjön går genom området och rinner ut i Hägernäsviken. Fri utveckling.

- 11 Tät vegetation mot järnvägen och vägarna.

Skötsel: 1. Gallring vid behov.

KRÅKUDDEN-BADHUSVÄGEN

OMRÅDESBESKRIVNING

Kråkudden utgör en långsmal remsa vid Värtans strand. I mitten smalnar området av på grund av tomtmark.

En asfalterad gångväg, med några avstickare upp till Kråkuddsvägen, löper längs med strandlinjen. En mindre strand ligger intill gångvägen och vid Kråkudden finns en brygga med badstege. Skogsslätten ner mot gräsytan används vintertid som pulkabacke. En större sammanhängande gräsyta för lek och spel ligger längs vattnet. Området är välbesökt.

Kråkuddens avskildhet och lite vilda karaktär är en fin kontrast mot Näsaängsbadets öppenhet och parkmark i söder.

KVALITETER

Den nära kontakten med vattenspegeln via promenadstigen och bryggor samt möjligheten till bad är ett av områdets främsta kvaliteter. Områdets vilda karaktär med skogskänsla är värdefullt. Några gamla knotiga träd och hållmarksområde som kontrast till vattenspegeln, bebyggelsen och de mer parklika närområdena är av stort värde.

En god tillgänglighet genom och in i området från närliggande bebyggelse utgör ytterligare en kvalitet i området.

BRISTER

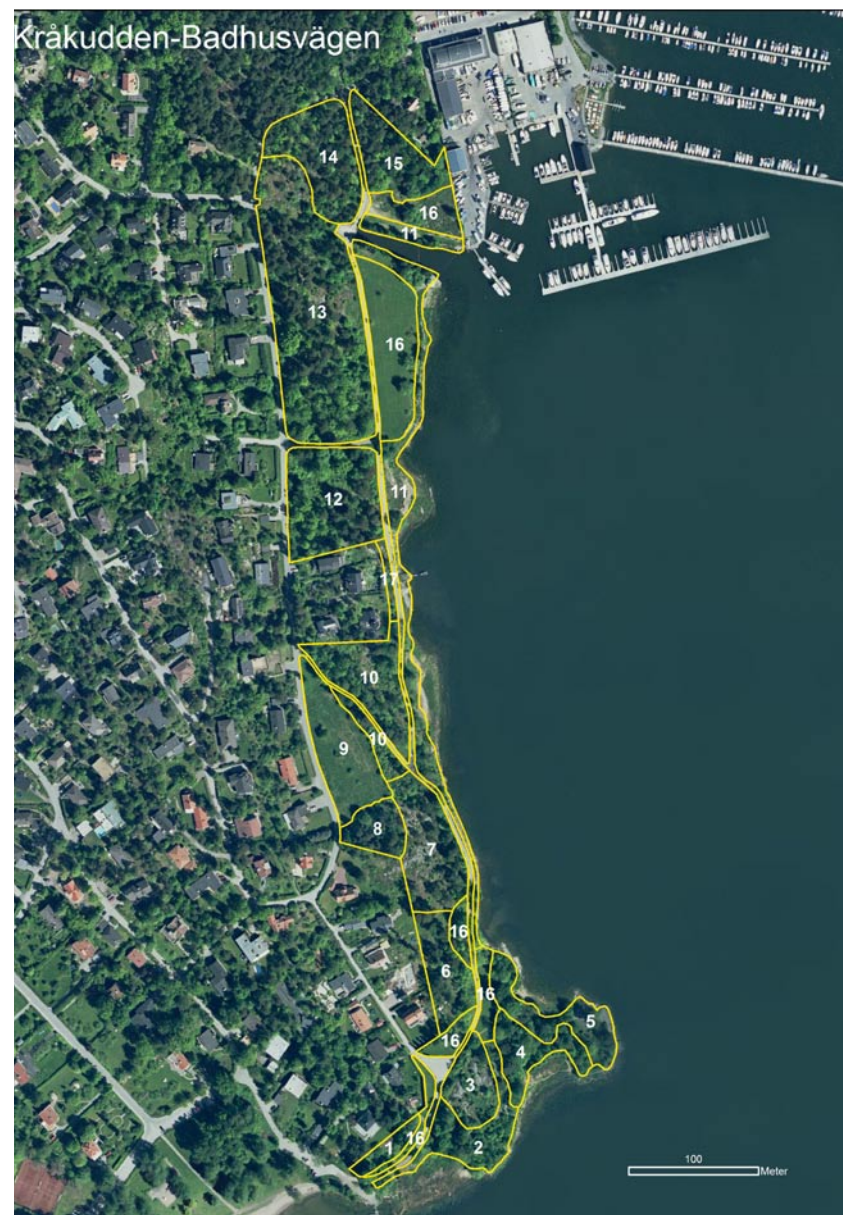
Några björnlokor har påträffats i områdets norra del.

Området är relativt svårt att nå med kollektivtrafik. Närmsta busshållsplats ligger på Djurholmsvägen och Centralvägen.

En del skräphögar upptäcktes inom området.

FRAMTID

Bevara områdets nuvarande vilda och naturliga karaktär. Viss slyröjning, gallring och skötsel av gångvägar och stigar bör ske regelbundet. I övrigt bevaras buskage för småfåglarnas skull.

KRÅKUDDEN-BADHUSVÄGEN

VEGETATION

Området i söder varierar från stenig hagmark till frisk översilningsmark bevuxen med vass, älggräs och andra fuktälskande arter med viss salttolerans. Intill hållmarkerna finns bland annat apel, nypon, en, slån och getapel. Strandlinjen längs promenaden är varierande med klippor och igenväxta vassbälten. Ett parti med vacker hållmark och gamla knotiga tallar finns längs promenaden liksom ett parti med mager och örtrik ängsmark. Skogsområdet längst i norr består av en hassellund med ek, tall och örter.

Strandpromenaden är populär med en fin vy ut över vattnet längs hela vägen.

TYPER

- Alkärr
- Barrskog
- Blandskog
- Busktyta
- Dike
- Fuktstråk
- Fuktäng
- Grusplan
- Gräs
- Hagmark
- Hållmark
- Lekplats
- Lövskog
- Skogsbryn
- Strandlinje
- Ängsmark

KRÅKUDDEN-BADHUSVÄGEN

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

- 1 Relativt öppet med björk, nypon och hassel. Rest av gammal hagmark.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 2:a år.
- 2 Halvöppen karaktär med ljuskrävande arter. Rest av hagmark. Al finns i strandlinjen, liksom sälg och björk. Två speciellt värdefulla träd finns i området. En vacker, gammal flerstammig och lite knotig al står vid vattnet. Mot hållmarken, område 3, står en gammal björk som har stor värde för fågel och insektsliv.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 2:a år. Var varsam med buskskiktets arter enligt ovan. Apel och enar skall friställas liksom den stora alen vid vattnet.
- 3 Hållmark med lavar och mossor. En stor, vacker gammal flerstammig apel står längs gångvägen.
Skötsel: 1. Tillsyn för att undvika att grillplats anläggs på hällen. Ta bort otillåtna grillplatser.
- 4 Varierad halvöppen till öppen mark. Från mager gräsklädd mark till låglänt frisk översvämningsmark. Där udden är som smalast skall vegetationen hållas öppen så att man kan se vattnet åt bäge håll, dvs från område 4 till 5. I övrigt skall buskagen bevaras för fågellivets skull.
Skötsel: 1. Vart 2:a år görs en mycket svag slygallring för att hålla undan exempelvis ask från att växa upp i slänbuskagen samt för att bevara utblicken över vattnet enligt målbeskrivningen.
- 5 Området varierar från stenig hagmark till frisk översilningsmark bevuxen med vass, älggräs och andra fuktälskande arter med viss salttolerans. Trädsiktet består av al, sälg i de fuktigare partierna, björk, getapel, sötkörbär och ask i torrare områden. Busksiktet består främst av slänbär och nypon. Öppen karaktär kring badbrygga och grillplats med få solitärer. Gles karaktär i övrigt med utsikt över vattnet mellan träd och buskar från stigen sett.
Skötsel: 1. Svag gallring för att åstadkomma utblick över vattnet från stigen.
2. Slyröjning vart 2:a år. Allt asksly ska bort samt det som krävs för att åstadkomma en gles karaktär. Varsamhet med busksiktet.
3. Underhåll efter behov av grillplats /badbrygga varje år.
- 6 Gles blandskog i blockig terräng. Undervegetation av ris och mossor.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år.
- 7 Hållmark med långsamväxande vegetation. Ett flertal vackra, relativt gamla låg- och bredvuxna tallar i området. Fri utveckling.
- 8 Blandskog med främst tall, björk och rönn. Ris och mossor.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år.
- 9 Ängsmark med stor andel torktåliga, blommande örter. Vissa delar med högre, kraftigare gräs vilket kan tyda på fyllnadsmassor i området. Slätteräng.
Skötsel: 1. Slätter i augusti - september. Material forslas bort. De torraste, mycket lågvuxna partierna skall ej slåttas/köras på.
2. Förslagsvis betesom ett alternativ till slätter. Bete av får under kort period varje år anpassat till antalet får.
- 10 Blandskog med tall, björk, gran, ek, en och nypon. Två storvuxna och aningen lutande pilträd utmed strandpromenaden.
Anteckning: trädgårdsavfall nära parksoffan.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år.
- 11 Öppen karaktär med solitära träd eller buskar samt med grupper av träd eller buskar. Brygga med bänkar.
Skötsel: 1. Slyröjning varje år.
2. Översyn av brygga med bänkar varje år. Underhåll vid behov.
- 12 Blandskog på delvis jungfrulig, stenig mark och delvis gammal tomtmark eller ruderat mark. Trädsiktet med tall, gran, björk, rönn, apel och ek. Busksiktet med nypon och en. I markskiktet finns förutom lingonris och gräs också Vinca minor och Bergenia. Halvöppen karaktär där apel och en skall få tillräckligt med ljus.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 2:a år

KRÅKUDDEN-BADHUSVÄGEN

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

- 13 Halvöppen mark som till viss del består av hållmark. Trädbestånd består av ask, al, asp, sälg och enstaka apeldär jorddjupet är större. I övrigt är det främst tall, ek, björk och lite rönn. Buskbeståndet består av en, nypon, slånbär. Vegetationen kan gärna vara tätare kring rören ovan mark från dagvattentunneln.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 2:a år.
- 14 Halvöppet parti med hassel, blåsippor vilket gör det speciellt i området. En gammal bred, vacker tall står i området. I övrigt växer här förutom tallar också björk, en, nypon och lite rönn. Förutom blåsippor finns här pyrola med flera örter, blåbär, mossor. (Den privatägda skogen intill består av ek och hassel till stor del.)
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år.
- 15 Blandskog med viss genomsiktighet. Trädskikt med sälg, tall, ek, al, björk och getapel.
Skötsel: 1. Slyröjning var 4:e år.
- 16 Klippt gräsyta.
- 17 Gräsyta.

Miljöbild från Kråkudden- Badbusvägen.

Både öppna och slutna ytor finns inom området.

MYRLEJONET

OMRÅDESBESKRIVNING

Myrlejonet består av två sammanhängande skogsområden som delas upp av Stormyrsvägens bebyggelse. En smal skogsremsa förbinder de två områdena. Naturmarken består huvudsakligen av gammal torvmark och en insprängd skogsbacke. Inom området finns en anlagd grusplan och intill denna en lekplats som ligger i förlängningen av Torvmossegränd. Gångväg och stigar löper främst genom områdets södra delar.

KVALITETER

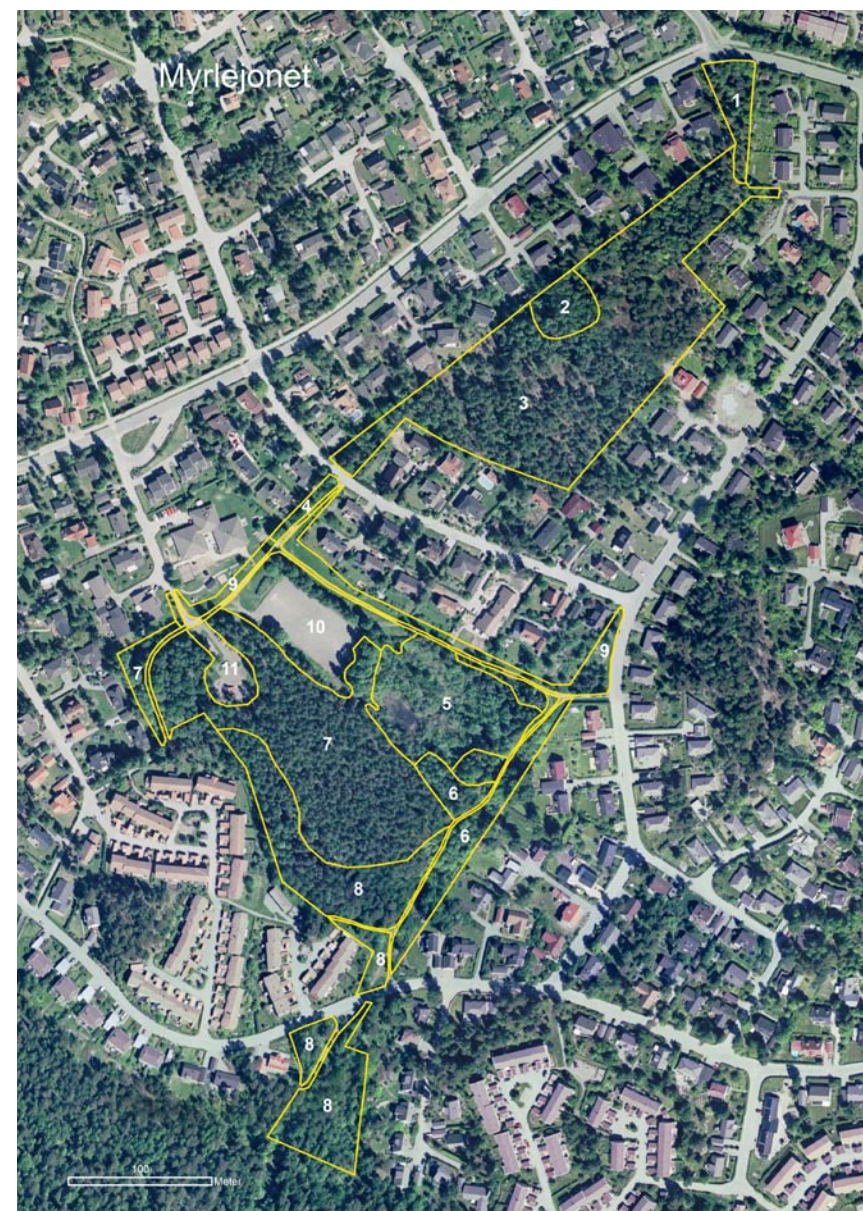
En övervägande god tillgänglighet in i området från närliggande bebyggelse och närliggande busshållsplatser utgör en kvalitet i området. Den norra delen är bevuxen med vacker tallskog och består delvis av hållmark med lämningar från ett gammalt bevakningstorn.

BRISTER

En del av växtligheten, särskilt vid områdets entréer, är risig och många skräphögar är utlagda strax utanför tomtgränserna. Vissa delar av området har en bristfällig tillgänglighet.

FRAMTID

Området utgörs delvis av en gammal torvtäkt som fyllts igen varpå ett tätt lövsnrå växt upp. Rökning av gångar kan göras för att uppnå en enkel labyrint för barn och vuxna. Gallra bort dåliga tallar och granar och röj undan vid entréerna där även en infotavla kan sättas upp. Informera de boende om avfallshögarna.

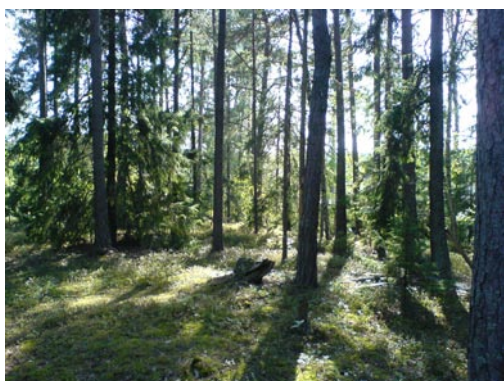
6.5.9 Utvalda naturparker

MYRLEJONET

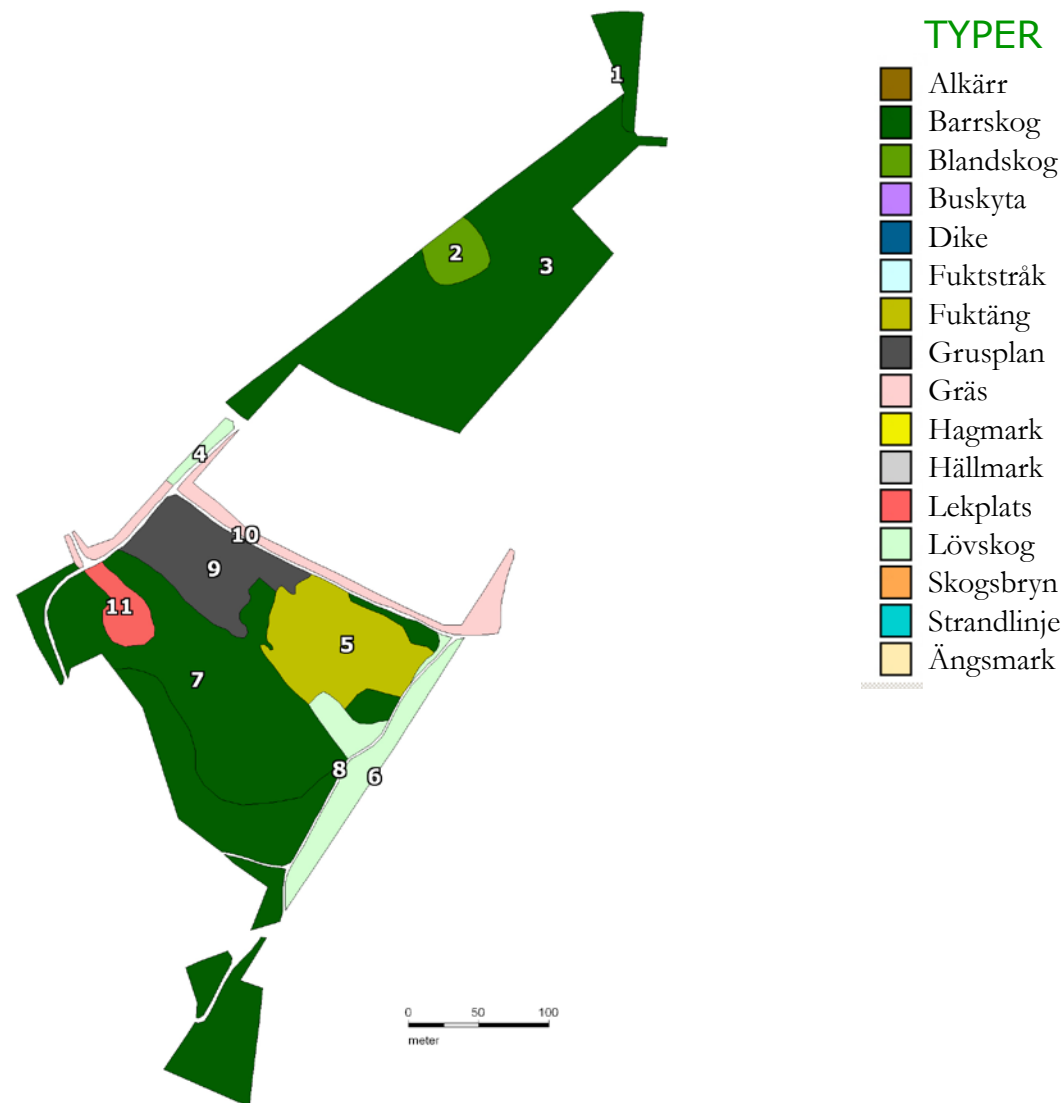
VEGETATION

Området består huvudsakligen av barrskog av god kvalitet. Barrskogen är välmående och vacker.

Den gamla torvtäkten står delvis under vatten vilket ger upphov till en speciell biotop. Skötseln inriktas huvudsakligen på regelbunden slyröjning och gallring.

Vissa delar av Myrlejonet har en pelarsalsliknande karaktär.

MYRLEJONET

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

- 1 Risig inklämd skogskil. Stark lutning mot Rösjövägen. Entréväg in till skogsområdet. Trädhöjden bör sänkas genom avverkning av granar och även ett antal gamla dåliga tallar. Buskar och lövträd gynnas.
Skötsel: Gallra bort gamla dåliga tallar och granar. Ordna entré med en infotavla.
- 2 Litet insprängt område, i sänka, med löv och underväxande gran. Gallra med inriktning på blandskog.
Skötsel: Gallra och röj för behållning av blandskog. Informera om vad som gäller angående skräphögar i naturen.
- 3 Område från Stormyrsvägen fram mot skogskil, entré från Rösjövägen. Områdets östra del är grandominerat med en intressant stensamling. Delvis är här svårframkomligt. Centrala delen är beväxt med vacker tallskog och består delvis av hållmark med lämningar från ett gammalt bevakningstorn. Västra delen är vacker barrskog dominerad av tallar. Många skräphögar är utlagda strax utanför tomtgränserna.
Skötsel: Ta bort skräphögarna och informera boende om vad som gäller. Ordna en tydlig entré från Stormyrsvägen. Kombineras med entrén mot väster.
- 4 Skogsremsa mellan gångväg och fastigheter. Entré mot väster från Stormyrsvägen. Behålls som lövskog.
Skötsel: Gallra aspen. Höggallra för att sänka höjden. Kombineras med entré vid motsstående sida av Stormyrsvägen.
- 5 Gammal torvtäkt som fyllts igen och där ett tätt lövsånar växt upp. Röjning av gångar kan göras för att uppnå en enkel labyrinth för barn och vuxna. Del av området står tidvis under vatten.
Skötsel: Röj fram gångar så att en labyrinth skapas. Enkel infotavla.
- 6 Igenslyat område över huvudvattenledningen. Gallring och röjning utföres för att hålla området halvöppet.
Skötsel: Gallra och röj området vart 5:e år.
- 7 Vacker tallskog i torvmark. Viss underröjning kan utföras för att gynna tallarna.
Skötsel: Underröj. Spara mindre granar. Infotavla vid lekplatsen.
- 8 Tallskog, något äldre som gränsar mot 7:an och bebyggelse. Försiktig utglesning mot bebyggelsen.
Skötsel: Mycket försiktig utglesning mot bebyggelsen.
- 9 Grusplan med träd och buskridå mot gångväg. Röj bort buskage under björkarna.
Skötsel: Röj bort buskar under björkridån.
- 10 Grässlätter.
- 11 Lekplats.

En del av den gamla torvtäkten står tidvis under vatten.

MÖRTSJÖBACKEN

OMRÅDESBESKRIVNING

Mörtsjöbacken utgörs huvudsakligen av en skogsbacke mot gamla Mörtsjötippen. Området sträcker sig från Rösjövägen till Mörtsjötippen vid Sollentunavägen. En smal entré leder in från Rösjövägen. Vackra backar med berg i dagen och sänkor avlöser varandra. Fuktstråk leder från Svalvägen in mot Sollentunas gräns. Vegetationen präglas av vacker tallskog på höjderna, gammal granskog vid fuktstråket och ett område med ek och hassel i norr. I gränsen mot bebyggelsen finns ett dike som leder dagvatten ut till Mörtsjön.

KVALITETER

Mörtsjöbackens främsta kvalitet är den varierade naturen med såväl blandskog, barrskog, hållmark, fuktäng och alkärr. Området ligger i utkanten av tätorten vilket bidrar till en ostörd karaktär med tidvis trolska och stämningsfulla miljöer. En god tillgänglighet genom och in i området från närliggande bebyggelse och närliggande busshållsplats på Roslagsvägen utgör ytterligare en kvalitet i området.

BRISTER

En del trädgårdsavfall finns utlagt av de boende. På vissa håll har området nagats i kanten av de boende som har flyttat ut sin gräns genom att anlägga byggnader och plantera gräsmatta på kommunens mark.

FRAMTID

Kontakt tas med boende för att åtgärda överträdelser. Infotavla sätts upp vid Rösjövägen. Entrén röjs och en enkel flisad stig anläggs i områdets södra del. Reglera förslagsvis vattenavrinningen till Mörtsjön så att stående vatten kan förekomma under regniga perioder. Därigenom kan alkärret bevaras.

MÖRTSJÖBACKEN

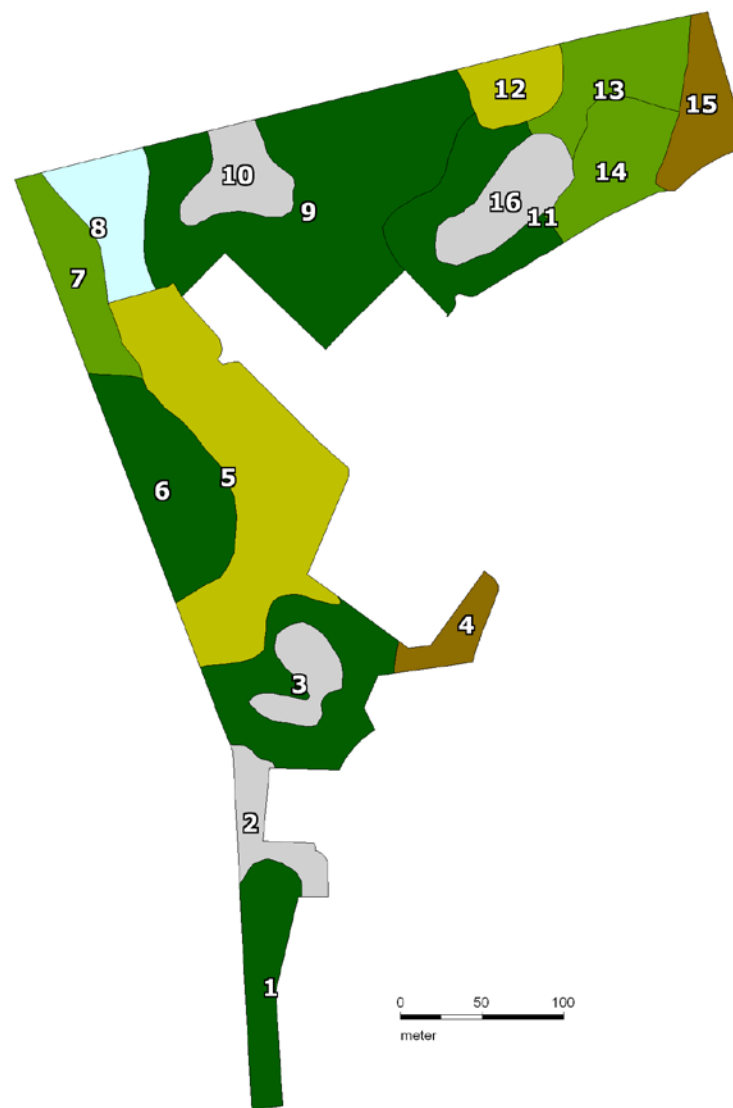
VEGETATION

Det finns vacker tallskog på höjderna, gammal granskog vid fuktstråket ett område med ek och hassel i norr.

Fuktstråk leder från Svalvägen in mot Sollentunas gräns. Skötseln riktar sig främst mot att bevara de nuvarande karaktärerna med hjälp av gallring och viss avverkning.

Miljöbild från Mörtsjöbacken.

TYPER

- Alkärr
- Barrskog
- Blandskog
- Buskyta
- Dike
- Fuktstråk
- Fuktäng
- Grusplan
- Gräs
- Hagmark
- Hällmark
- Lekplats
- Lövskog
- Skogsbryn
- Strandlinje
- Ängsmark

MÖRTSJÖBACKEN

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

- 1 Boende har här flyttat ut sin gräns och anlagt byggnader, lagt ut kompost och också planerat gräsmatta på kommunens mark.
Skötsel: Kontakt tas med boende för att åtgärda överträdelser. Infotavla sätts upp vid Rösjövägen. Entrén röjs och en enkel flisad stig anläggs.
- 2 Vackra tallbevuxna hållmarker.
Skötsel: Någon skräphög avlägsnas
- 3 Tallskog i stenig slänt mot Tjärdalsgränd i sydost. I nordväst möter skogen kärrmarken som ansluter till Svalvägen.
Skötsel: 1. Slyröjning varje år samt eventuell gallring bland småträd för att bibehålla viss öppenhet även i de lite mer tätvuxna partierna.
2. Underhåll av parksoffor och bord. Årlig kontroll av behovsåtgärd.
- 4 Alkärr gränsande mot Tjädervägen och Svalvägen.
Skötsel: Bevaka så att ytan hålls fri från skräp.
- 5 Torvmosse med tallskog och underväxt av gran. Del vid Svalvägen har röjts och endast björkar har sparats.
Skötsel: Gallring av underväxt bör snarast utföras, gäller särskilt området närmast Svalvägen. Infotavla sätts upp vid Svalvägen.
- 6 Tallskog som gränsar mot torvmossen och i väster mot Sollentuna.
- 7 Vackert, stenrikt, mossbeväxt, blandskogsområde med delvis granunderväxt.
- 8 Blandskog med höga granar. Stor mängd omkullfallna träd.
Skötsel: 1. Höggallra gran.
- 9 Tallskog med bergklackar.
Skötsel: 1. Avverka några granar som står för nära garaget vid Svalvägens ände.
- 10 Hållmarksområde.
- 11 Barrskogsområde mellan bergknallar och ner mot Duvbergsvägen där terrängen är blockig.
Skötsel: 1. Höggallra gran och röj sly i området mot Duvbergsvägen.
- 12 Sankmark med delvis stående vatten. Beväxt med gamla tallar och skittad lövsföryngring.
Skötsel: Bevakning av området.
- 13 Tallskog med granunderväxt och lövinslag.
- 14 Tallöverståndare, granunderväxt och lövinslag. Gynna för ek och hassel.
Skötsel: 1. Avverka gran i branten, gallra ur asp och gynna för hassel och ek.
- 15 Alkärr gränsande mot bebyggelsen och Tjädervägen. Vattendrag mot Mörtsjön.
Skötsel: 1. Infotavla sätts upp.
2. Städa bort komposthögar.
3. Anläggning. Reglera vattenavrinningen till Mörtsjön, så att stående vatten kan förekomma under regniga perioder. Därigenom kan alkärret bevaras.
- 16 Vackra berghällar med mossor och martallar.

Miljöbild från Mörtsjöbacken.

NÄSBYVIKENS PROMENAD

OMRÅDESBESKRIVNING

Promenaden är en del av Värtans strandpromenad. Näsbyvikens promenad löper mellan Näsby Slotts parkområde och Torpvägen. Den består av en stenig skogsstig som går längs stranden och sedan svänger brant upp mot Torpvägen. Skogspartiet ovanför strandlinjen är till större delen mycket brant. Terrängen är delvis blockig med förekomst av berg i dagen. Den branta terrängen skapar ostördhet trots närhet till bebyggelsen.

Utsikten över vattnet mot den skogsklädda stranden på Danderydssidan ger promenaden en fin naturkänsla. Närheten till vattnet, söderläget och ostördheten gör att promenaden är välanvänd. Området är väl försett med soffor och även några små bord.

KVALITETER

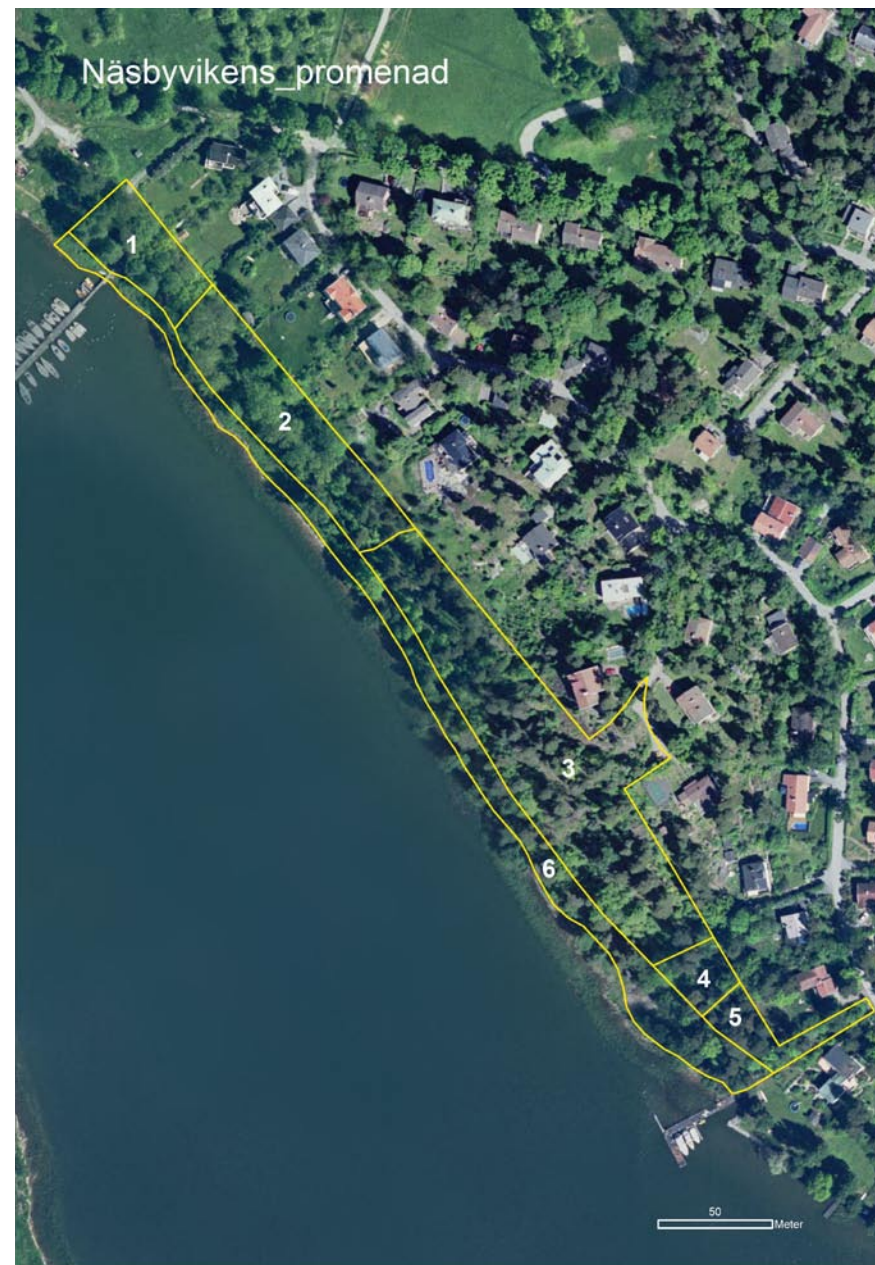
Den bitvis luftiga vegetationen ger en nära kontakt med vattenspegeln. Detta samt möjligheten att promenera och sitta på bänkar längs med strandlinjen är två av områdets främsta kvaliteter. En informationstavla med en karta över skogspromenaden och dess koppling till slottsområdet samt Torpvägen är ytterligare en av områdets styrkor.

BRISTER

Området är bitvis otillgängligt och förbindelsen med omkringliggande bebyggelse sker bara på några få håll då tomtmark avgränsar naturparken i nordost. Kollektivtransport till området är dålig. Fåtalet skräphögar finns intill bebyggelsen.

FRAMTID

Informationstavla med karta över området och förbindelsen med Slottsområdet sätts upp även vid Torpvägen. Gles vegetation eftersträvas för god utblick över vattnet, enstaka tätare partier får förekomma för variationens skull.

NÄSBYVIKENS PROMENAD

VEGETATION

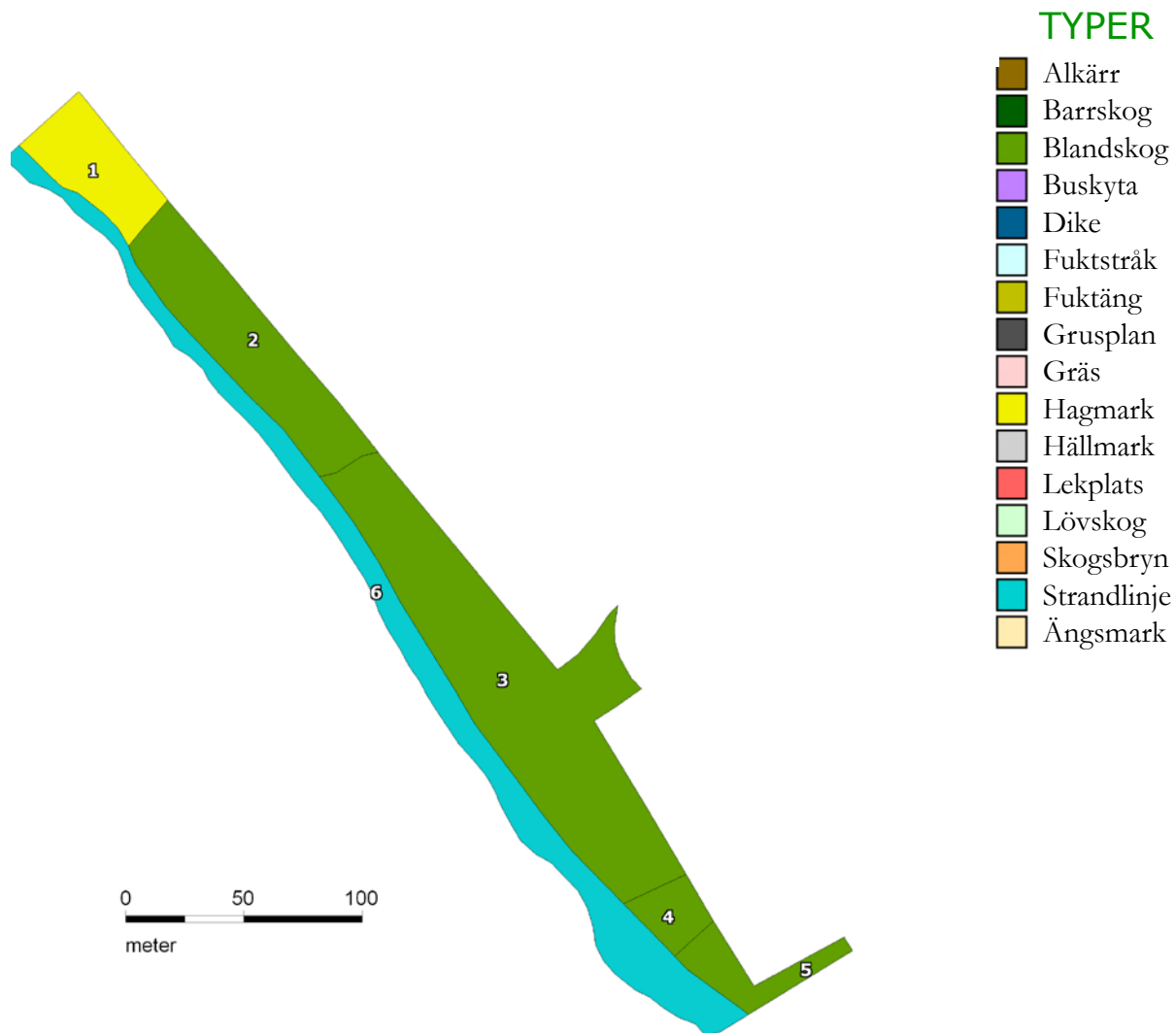
Området består huvudsakligen av typerna blandskog och strandlinje. Bitvis är vegetationen gles med hagmark eller högresta tallar och ädla lövträd.

Upp mot tomterna i öster är skogsbacken mager med varierad öppenhet. Främst tall och ek förekommer men även inslag av björk, rönn, lönn och asp förekommer. Bitvis är vegetationen tätare.

Skötseln inriktas huvudsakligen på regelbunden slyröjning och gallring samt underhåll av strandpromenaden.

Strandpromenaden slingrar sig fram längs med vattnet med skogen tätt intill.

NÄSBYVIKENS PROMENAD

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

- 1 Glest bestånd med höga tallar och stora lövträd, ask. Öppen karaktär. Grusad stig förbinder promenaden med slottsområdet över en rälslagd sjösättningsramp. Soffa med utsikt över vattnet. Informationstavla med karta över skogspromenaden och koppling med slottsområde samt Torpvägen.
Skötsel: 1. Slyröjning varje år
2. Förslagsvis sätts infotavla upp. Underhåll vid behov.
- 2 Relativt tätt parti med buskskikt bestående av slånbar, nypon, brakved mm. Buskar i grupper, enstaka solitärer. Glest trädskikt består av främst tall och björk. Soffa och bord.
Skötsel: 1. Engångsåtgärd. Gallra/slyröj fram grupper av buskar.
2. Slyröjning varje år
- 3 Mager skogsbacke med varierad öppenhet. Främst tall och ek med inslag av björk, rönn, lönn och asp. Blåbärs- och lingonris samt mossor och gräs. Soffa med bord.
Skötsel: 1. Slyröjning varje år samt eventuell gallring bland småträd för att bibehålla viss öppenhet även i de lite mer tätvuxna partierna.
- 4 Relativt tätt trädbestånd. Tätheten fortsätter över stigen och skapar därmed viss variation i den annars ganska glesvuxna skogen. Intill stigen skall vegetationen dock vara något glesare för att ge sikt och trygghet.
Skötsel: 1. Slyröjning varje år samt eventuell gallring av enstaka ungträd om beståndet blir för tätväxt.
- 5 Entréområdet från Torpvägen. Relativt öppen trädbevuxen skogsbacke. Mycket brant och stenig stig upp till gatan. Informationstavla med karta över området och förbindelsen med Slottsområdet ska finnas vid Torpvägen.
Skötsel: 1. Klipp bort grenar som hänger i vägen för passerande utmed stigen från Torpvägen. Ses över varje vår/försommar. Slyröjning varje år.
2. Översyn varje år och underhåll av informationstavla vid behov.
- 6 Vacker strandlinje med promenadstig intill. Utmed vattnet växer främst björk men också al, tall och getapel. Gles vegetation för god utblick över vattnet. Enstaka tätare partier får förekomma för variationens skull.
Skötsel: 1. Bortforsling av grenar/träddelar och skräp samt dumpat material.
2. Slyröjning vart 4:e år.

En brant stigning upp mot bebyggelsen bidrar till att området känns rofyllt och lugnt.

Vacker vy ut mot inloppet av hamnen.

STOLPASKOGEN

OMRÅDESBESKRIVNING

Stolpaskogen utgör Täbys största naturparksområde. Elljussår, grillplatser, promenadvägar och stigar genomkorsar skogen. Byggnader för ombyte, bastu och dusch finns vid Ensta krog. I sydost finns hållmark med rester från en luftvärnsanläggning. Husgrunden för Stolpatorpet finns kvar. Området är mycket välbesökt. Informationsskylt finns.

KVALITETER

Spektakulära och kontrasterande miljöer, som gles pelarsalsliknande barrskog kring stora flyttblock samt fuktstråk med frodig växtlighet, är en av Stolpaskogens största kvaliteter. Möjligheten att uppleva denna variationsrikedom på gångavstånd är av stort värde.

Informationstavla som visar elljusspår, större stigar och grillplatser är positivt i detta välbesökta område.

Möjligheten att skydda från bullret med en tät grönska ut mot omkringliggande vägar är en stor kvalitet som bör främjas.

En god tillgänglighet genom och in i området från närliggande bebyggelse och närliggande busshållsplatser på Stockholmsvägen och Bergtorpsvägen utgör ytterligare en kvalitet i området.

BRISTER

Området är bitvis bullerstört.

FRAMTID

Bevara områdets nuvarande karaktär med medvetna regelbundna skötselåtgärder och upprustningar vid behov.

STOLPASKOGEN

VEGETATION

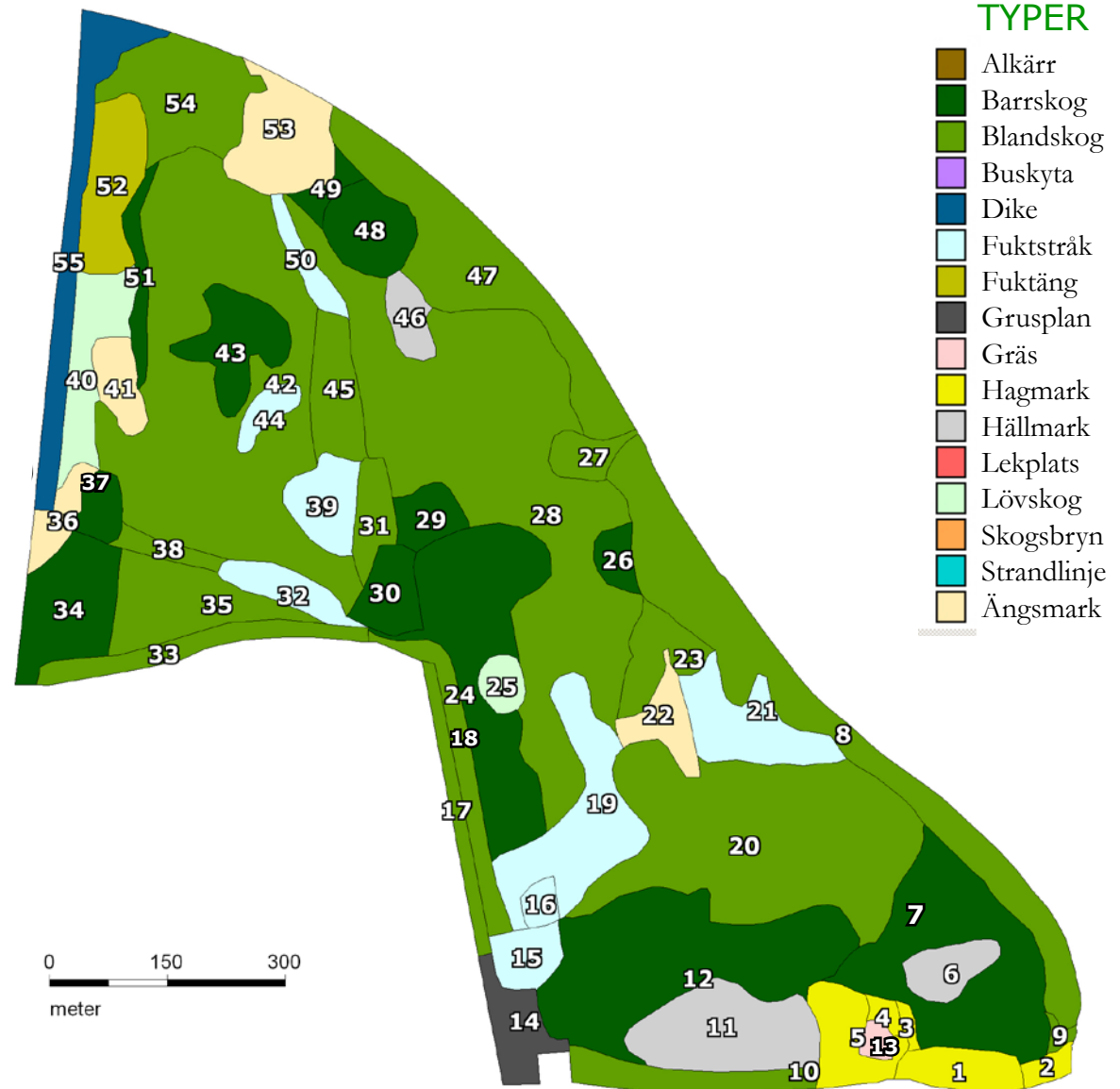
Skogen består huvudsakligen av blandskog med gran, tall, sälg, björk, al och asp. Renare bestånd finns också med hållmarkstallskog. Skogen innehåller ett antal alkärr av varierande storlek och vattentillgång. I sydost finns hållmark med rester från en luftvärnsanläggning. I nordost finns öppen, tidigare brukad mark, där asp och gran vandrar in längs brynkanterna.

Ett fuktstråk följer stigen i öst-västlig riktning strax norr om Ensta vattentorn.

Skötseln handlar huvudsakligen om att döda träd som kan utgöra fara längs spår, tas bort. Slyröjning utförs, med ca 4 års intervall, ett par meter in vid sidan av spåret. Buskarter som måbär, nypon med flera skall inte röjas bort vid slyröjning.

Fuktstråk som leder genom Stolpaskogen

STOLPASKOGEN

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

<p>1 Tidigare hagmark, stenig, med inslag av bl a rönn, en och tall. Området skall vara genomsiktligt mot vägen.
Skötsel: 1. Friställ tallar.
2. Tall, en och rönn gynnas. Målet är en genomsiktig vegetation.</p>	<p>6 Hällmark med rester av luftvärnsanläggning. Bevaras öppet. En skall gynnas. Anlagd grillplats.
Skötsel: 1. Slyröj snarast. Därefter vart 3:e år. En skall friställas
2. Grillplats anläggs (för närvarande eldas direkt på hällen).</p>	<p>12 Blåbärsgranskog med viss sikt.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 6:e år av asp, lönn. Gynna gran, tall, rönn och björk.
2. Den skarpa formen efter en husgrund röjs fram. En informationsskylt sätts upp om den tidigare byggnaden.</p>
<p>2 Tidigare hagmark som fått växa igen för att skärma av buller från vägkorsningen samt vyn över bussgarageområdet.
Skötsel: Endast farliga träd tas bort.</p>	<p>7 Gran och tallskog med varierande undervegetation. Relativt genomsiktligt.
Skötsel: 1. Slyröj vart 8:e år.</p>	<p>13 Klippt gräs.
Skötsel: 1. Gräsklippning.</p>
<p>3 Lövdominerad relativt öppen mark.
Skötsel: 1. Friställ större lövträd samt tänk på föryngring.
2. Gynna löv, bevara genomsiktligt.</p>	<p>8 En skyddande skärm mot trafikbuller.
Skötsel: Borttagning av döda träd som utgör fara.</p>	<p>14 Fotbollsplan. Fåfången med gräsmarker och skogsbyn. Skogsbyn röjs och gallras med ca tre års intervaller. Sittbänkar finns.
Skötsel: Slyröjning var tredje år</p>
<p>4 Tidigare hagmark med poppelbestånd. Bevaras öppet. Popplar gynnas.
Skötsel: 1. Poppel gynnas. Tänk på föryngring.
2. Friställ popplar med god uppbyggnad</p>	<p>9 Öppet kring gångförbindelsen med litet antal solitära träd.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 5:e år.
2. Gallra fram ett litet antal solitära träd.</p>	<p>15 Ett relativt öppet område där fuktstråkskaraktären framträder genom typen av växtlighet.
Skötsel: 1. Försiktig gallring av gran och tall.
2. Gynna fuktälskande arter som al, björk men även gran i liten mån. Var rädd om örtskikt och ormbunksväxter.</p>
<p>5 Relativt öppen, inbjudande mark med välutvecklade träd/buskar i en 20 meters zon runtomkring.
Skötsel: 1. Gallra fram fina exemplar, skapa öppenhet
2. Slyröj vart 3:e år.</p>	<p>10 Svagt genomsiktligt och varierande skog från vägen sett.
Skötsel: 1. Slyröjs vart 5:e år.</p>	<p>16 Björk- och alparti med ormbunkar och insyn.
Skötsel: 1. Försiktig gallring för att åstadkomma insyn. Spara björk och al. Var rädd om markflora.
2. Slyröjning vart 3:e år för att bevara insyn.</p>
	<p>11 Hällmarkstallskog med fri utveckling.
Skötsel: Endast farliga träd åtgärdas. Rester av koja kontrolleras säkerhetsmässigt.</p>	<p>17 Blandskog med lövdominans.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 5:e år. Gynna löv.
2. Gallring vart 8:e år. Gynna löv men behåll ca 40% barr.</p>

STOLPASKOGEN

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

- 18 Genomsiktligt blandskogsparti
Skötsel: 1. Gallring för att åstadkomma genomsiktlighet. Gynna löv och tall.
2. Slyröjning för att bevara genomsiktlighet.
- 19 Alkärr, även gran och tall, med viss insyn.
Skötsel: 1. Plockgallring av gran och tall.
2. Slyröj vart 4:e år för att bevara genomsiktlighet. Gynna al.
- 20 Blandad skog, även hållmarkstallskog liksom fuktigare partier förekommer i området. Skogen får vara friväxande och ha en vild karaktär förutom längs större stigar där slyröjning till viss insyn utförs. Grillplats på höjden med flertal större block i närheten.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 5:e år längs större/välutnyttjade stigar, 6 meter in för viss insyn.
1. En smal sicksackande spång byggs med varsamhet genom området från stigen som tangerar i öster fram till slätterängen med rastplats i väster.
2. Slyröjning för att bevara viss öppenhet vart 4:e år.
- 21 Alkärr med höga alsocklar och fuktgynnade växter. Relativt öppet. Vandringsspång från stigen som tangerar området i öster fram till slätterängen med rastplats.
Skötsel: 1. En smal sicksackande spång byggs med varsamhet genom området från stigen som tangerar i öster fram till slätterängen med rastplats i väster.
2. Slyröjning för att bevara viss öppenhet vart 4:e år.
- 22 Öppen slåtteryta med minst en grillplats och sittmöjlighet. Kontakt med omgivande större stigar genom slyröjning kring anslutande mindre stig som löper längs området.
Skötsel: 1. Slyröjning
2. Slåtter sista veckan i juni samt första veckan i september varje år.
- 23 Tät lövdominerad skog som är glesare i bryn och längs stigar för viss insyn.
Skötsel: 1. Slyröjning längs stigar och i bryn, 6 meter in för att skapa viss insyn, vart 5:e år.
- 24 Barrskog med gran och tall. Blåbär. Norr om motions-spår vid den blockrika kullen anläggs en grillplats. Kring grillplatsen skall skogen vara relativt öppen med främst tall.
Skötsel: 1. Tall och gran gynnas i nämnd ordning. Relativt öppet kring grillplats med främst tall.
- 25 Lövskogsdunge med viss öppenhet. Hassel, ek, björk och rönn ingår.
Skötsel: 1. Barrträd gallras bort. Hassel, ek, björk, rönn gynnas i ordningsföljd.
2. Slyröjning för att bevara lundkaraktären. Hassel, ek, björk, rönn gynnas i ordningsföljd.
- 26 Pelarsal av tallar och en del gran. Örter, gräs, lingon, blåbär.
Skötsel: 1. Gallra bort småträd.
- 27 Gles skog kring entrén mot Bergtorpsvägen. Informationstavla som visar elljusspår, större stigar, grillplatser, utegym och eventuell övrig information.
Skötsel: 1. Slyröj vart 4:e år. Obs! Trädgårdsavfall bortforslas.
2. Informationstavla ses över varje år.
- 28 Blandad skog i fri utveckling med vild karaktär.
Skötsel: Endast farliga träd intill motionsspår och välfrekventerade stigar tas bort.
- 29 Gles pelarsalsliknande barrskog kring stora flyttblock. Främst tall men även gran.
Skötsel: 1. Tall gynnas men en viss mängd gran skall finnas. Gles skog är målet.
- 30 Barrskog. Entréområde med viss insyn mellan stammarna. Stora granar med breda vackra rothalsar samt tall. Informationstavla som visar elljusspår, större stigar och grillplatser mm.
Skötsel: 1. Tall gynnas men granar med breda vackra rothalsar prioriteras.
2. Förslagsvis utarbetas en informationstavla och sätts upp. Översyn varje år.
- 31 Ljusare blandskog i förhållande till partiet norr om detta. Stora träd och viss föryngring.
Skötsel: 1. Stora träd gynnas men viss föryngring skall vara kvar. Ljushet skall uppnås.

STOLPASKOGEN

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

- 32 Värdefull biotop. Bäck och fuktstråk i ljust parti där al gynnas och örter, bräken, tallört mm bevaras.
Skötsel: 1. Al gallras fram kring bäcken och fuktstråket på andra sidan. Ljust intryck skall uppnås.
- 33 Luftig blandskog av lövträd och tall.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år vid behov. Lövträd och tall gynnas.
- 34 Gles barrskog främst bestående av tall.
Skötsel: 1. Timmerställning, gallring bland tallarna till ett glest pelarsalsliknande bestånd.
- 35 Blandskog med mer eller mindre rena bestånd. Vild karaktär.
Skötsel: Endast farliga träd tas bort. Trädgårdsavfall avlägsnas.
- 36 Den hävdade ängen bildar en inbjudande entré till rekreationsområdet.
Skötsel: 1. Slätter 2 gånger per år, i början av juli och i september. Allt förs bort.
- 37 Stora tallar i öppen karaktär. Ek bevaras.
Skötsel: 1. De stora tallarna friställs. Viss föryngring kan sparas. Ek bevaras.
- 38 Relativt öppet stråk längs motionsspåret. Blandskog med störst andel löv, örnbräken, örter, tallört.
Skötsel: 1. Engångsåtgärd. Gallring där löv och gran gynnas. Gles trädbevaxning skall skapas. Floran bevaras. 2. Slyröjning vart 4:e år vid behov.
- 39 Stigen löper över fuktstråket förstärkt med stockar att passera på vid vatten i ytan. Gles lövskog.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år vid behov. Gles lövskog är målet.
- 40 Lövblandskog med fri utveckling som bildar skydd mot järnväg och djupt dike.
Skötsel: Endast farliga träd i stigen närhet tas bort.
- 41 Ängsmark som bildar glänta på var sida om stigen. Enbuskar skall bevaras.
Skötsel: 1. Røj småträd och sly. Bevara enbuskar.
- 42 Skog med fri utveckling, vild karaktär.
Skötsel: Endast farliga träd vid motionsspår och huvudstig i nord/sydöstlig riktning tas bort.
- 43 Mager mark med gles barrskog bestående av främst tall. Höjd med relativ öppen karaktär. Grillplats.
Skötsel: 1. Grillplats anläggs. 2. Gallring där tall gynnas för att skapa en relativt öppen karaktär.
- 44 Stigen löper genom ett fuktstråk förstärkt med stockar att passera på vid vatten i ytan. Gles lövskog.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 4:e år vid behov. Mycket gles lövskog är målet.
- 45 Tät blandskog med fri utveckling.
Skötsel: Endast farliga träd i stigen närhet tas bort.
- 46 Hällarna syns från stigen. Gles trädbevaxning inbjuder till att sitta på dem.
Skötsel: 1. Slyröjning för att göra platsen relativt öppen och skapa sittplatser på hällen.
- 47 Tät skog som skydd mot vägen.
Skötsel: Endast farliga träd tas bort.
- 48 Tät fin granskog, stora träd. Blåbärs- och örtskikt.
Skötsel: Endast farliga träd tas bort.
- 49 Tallskog med viss insyn.
Skötsel: 1. Gallring för att gynna tall och skapa viss insyn mellan stammar.
- 50 Låglänt fuktparti längs motionsspår hålls relativt öppet. Markflora sparas.
Skötsel: 1. Slyröjning vid behov cirka vart 4:e år.

STOLPASKOGEN

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

- 51 Gles barrskog med insyn mot skogen bakom. Grupper av gran och tall. Flora ska bevaras.
Skötsel: 1. Gallring. Gles skog skall åstadkommas med ljusnedsläpp till floran.
- 52 Låglänt fuktäng bevuxen med främst björk, bräken och fuktälskande växter. Ett ljust och frodigt intryck.
Skötsel: 1. Slyröjning vid behov. Björk gynnas.
- 53 Hävdad äng med rik flora. Lövdungar mot vägen sparas som skydd, liksom stora trädsolitärer. Buskbryn mot skogen bevaras men också partier med insyn i skogen skall finnas. Informationstavla som visar elljusspår, större stigar och grillplatser. Informationskylt om torpet vid husgrunden. Informationsskylt samt säkerhetsåtgärder vid brunnen. Säkerhetsåtgärder ges högsta prioritet.
Skötsel: 1. Säkerhetsåtgärder vid brunnen. Översyn varje år.
- 54 Blandskog som får utvecklas fritt men sköts till viss insyn längs bryn och större stigar. I områdets östra kant finns en fantastisk stor flerstammig gran som inbjuder till lek och rastpaus under kronan.
Skötsel: 1. Slyröjning vart 5:e till viss insyn längs stigar och bryn 6 meter in.
2. Se över den stora granen med avseende på säkerhet varje år.

- 55 Dikesområde med mycket fuktig miljö. Diket är ca tre meter brett. För skydd av ev fiskar och vattenlevande insekter skall träd bevaras som beskuggningsåtgärd. Vid sidan av diket är högt gräs dominerande. På norra delen finns en mindre tallskog ca 20 år gammal.
Skötsel: Gallring av tallskog på norra delen. Utförs ca år 2010.

Mäktig granstam med många år på nacken.

Fornminne i form av grav i Stolpaskogen.

TORNÖN

OMRÅDESBESKRIVNING

Tornön ligger i Stora Värtan utanför Viggbyholm. Ön användes tidigare av flygflottiljen F2 som flygledarplats. Kommunen arrenderar ut ön till fårbyte i maj - september. Ön är välbesökt särskilt under vinter och sommar. Brygga finns anlagd vilket bidrar till att tillgängligheten blir något bättre. Mindre tältplats och grillplats finns på ön. Då Hägernäs strand byggs ut kommer fler människor upptäcka möjligheten att besöka Tornön.

Tornöns stränder utgör häckningsbiotop för den rödlistade snatteranden.

KVALITETER

En variation av typer inom området och sällsynta fågelarter utgör en kvalitet i området. Kontakten med vattenspegeln och möjligheten att förtöja båt vid brygga och att promenera på grusstig längs med öns stränder är positivt. Möjligheten att uppleva hårt kulturpräglad betesskog är av stort värde då denna typ av miljö blir alltmer sällsynt.

BRISTER

Tornön har en begränsad tillgänglighet för den som inte har egen båt. Inga allmänna turer finns.

FRAMTID

Målet är att gå från en extensiv skötsel till ett intensivt fårbyte och därigenom öka de biologiska värdena.

Möjligheten att få uppleva en gammaldags hårt kulturpräglad betesskog eftersträvas. Det skulle ge Tornön en unik prägel. Vindskydd bör anläggas på högre parti i område ett.

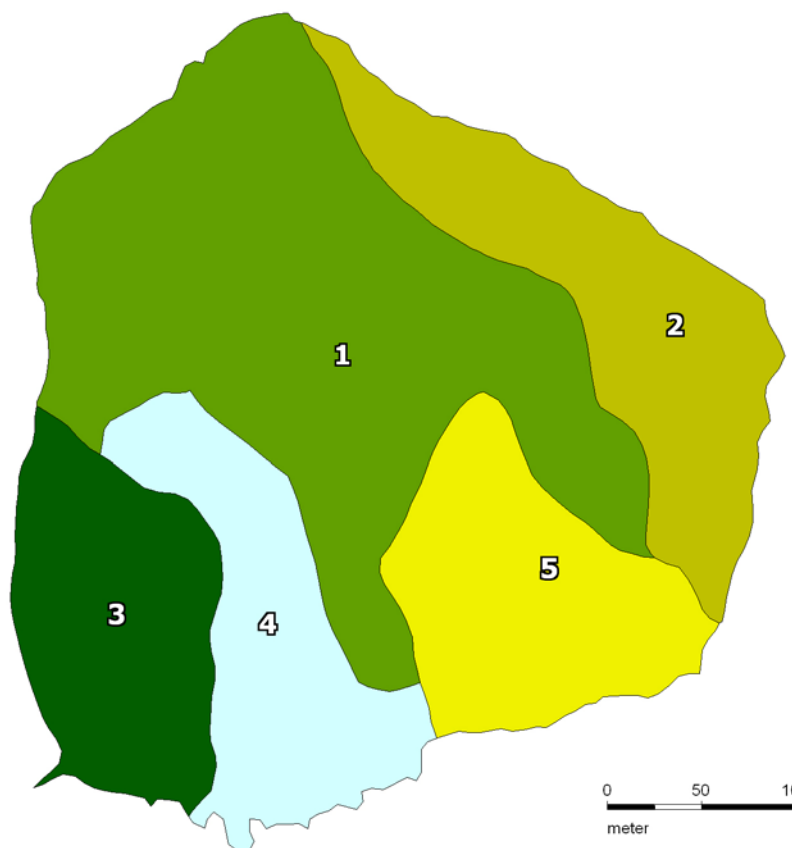
TORNÖN

VEGETATION

Tornöns vegetation är varierad men domine-
ras av bland- och barrskog. Såväl öppna som
slutna områden finns på ön. På de fuktigare
områdena betar fåren. Skötseln omfattar röj-
ning och gallring.

*Bryggan på Tornön förbättrar tillgängligheten
under sommarhalvåret.*

TYPER

- Alkärr
- Barrskog
- Blandskog
- Busktyta
- Dike
- Fuktstråk
- Fuktäng
- Grusplan
- Gräs
- Hagmark
- Hällmark
- Lekplats
- Lövskog
- Skogsbryn
- Strandlinje
- Ängsmark

TORNÖN

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

- 1 Medelålders blandskog. I huvudsak gran och lövdominerat. Fina grupper av rönn. Delvis brant och berg i dagen. Mindre tältplats och grillplats. Vindskjul bör anläggas på högre parti.
Skötsel: Slyröjning vid sydöstra delen. Avser siktröjning mellan avdelning 1 och 5. Bygg vindskjul.
- 2 Fuktäng som betas av får. Grupper av alskog och björk med inslag av ädla lövträd finns.
- 3 Bergbunden medelålders tallskog. Husgrunder finns efter Flygflottiljens anläggningar.
Skötsel: Gallring kan utföras ca 2014.
- 4 Delvis fuktig lövdominerad skog. Ädla lövträd finns. Området bör lämnas utan åtgärd och kommer då att utvecklas i positiv riktning som habitat för fåglar mm.
- 5 Hårt gallrad lövbacke. Gallringen är utförd 1996. Området fungerar som entre till Tornön med brygga. Får betar i området. Infotavla.
Skötsel: Slyröjning bedöms behövas ca vart 5:e år. Sätt upp infotavla.

Miljöbilder från Tornön.

ÅVA GÅRD

OMRÅDESBESKRIVNING

Åva gård ligger strax söder om Ellagårds naturområde. De två naturområdena avdelas av Ellagårdsvägen. Inom området finns ett fåtal stigar i anknytning till bebyggelsen. Området är huvudsakligen skogsklätt. På norra delen av området är gräset klippt, här finns en källbacke.

KVALITETER

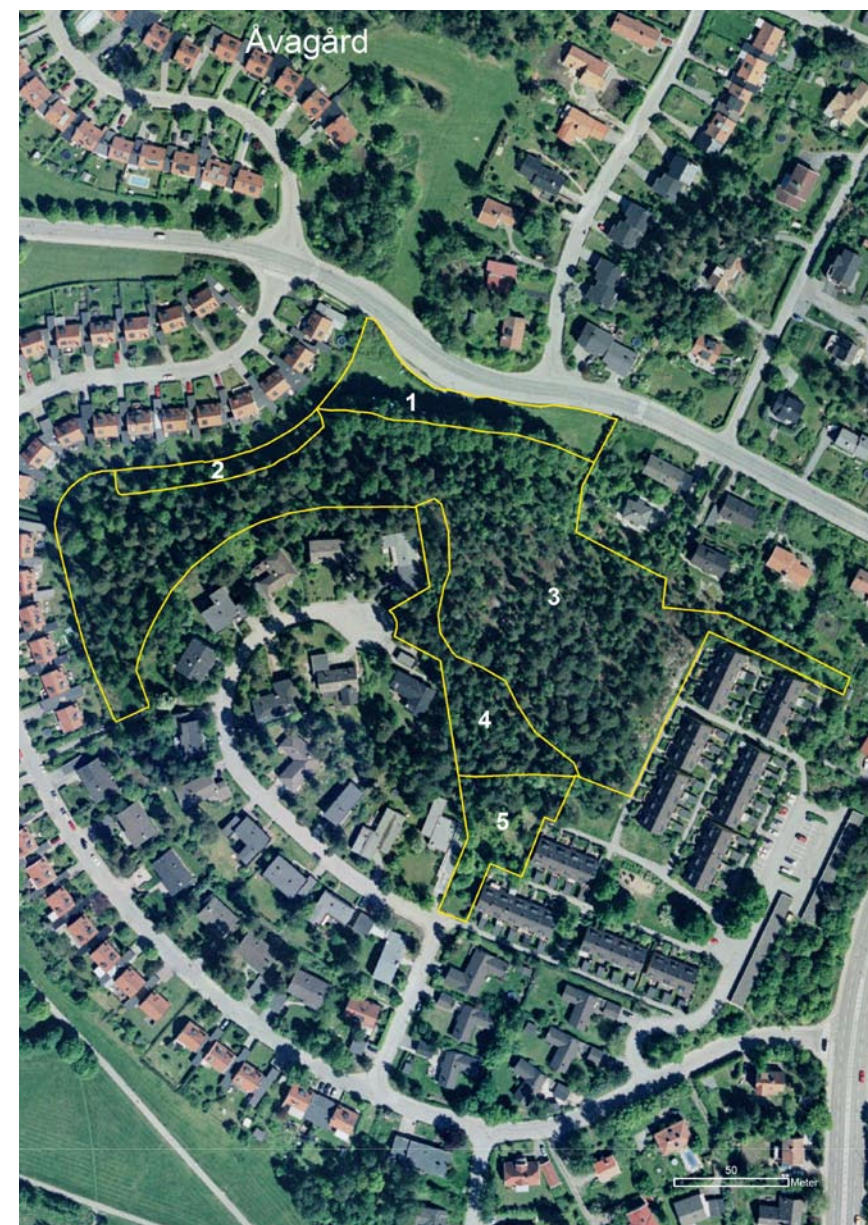
En god tillgänglighet genom och in i området från närliggande bebyggelse och närliggande busshållsplats på Ellagårdsvägen är fina kvaliteter i området. En glänta i områdets mitt utgör en fin picnicplats. Skogsbrynet i områdets västra del är en viktig ekologisk biotop.

BRISTER

Björnloka har påträffats i områdets norra del.

FRAMTID

Bevara områdets nuvarande karaktär och håll gläntan öppen. Ta bort björnloka. En infotavla om området sätts upp.

ÅVA GÅRD

VEGETATION

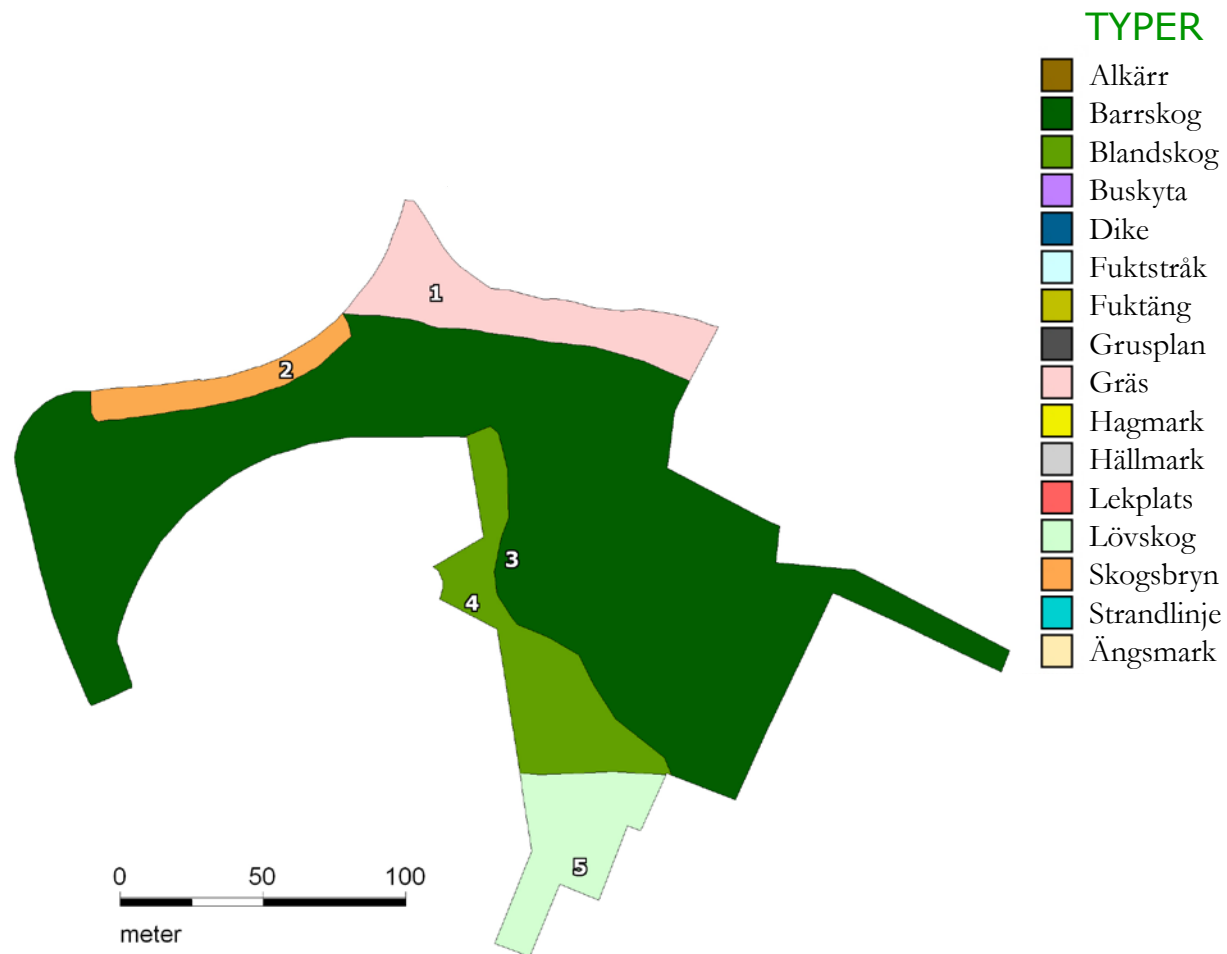
Området består huvudsakligen av barrskog med gamla tallar och berg i dagen.

I brynet i norr finns ett stråk med gran och björkskog mot privata tomter. Här satsas det lämpligtvis på befintliga björkar. Flertalet granar gallras bort.

Vid parkens entréområde i söder finns lövskog, bland annat ek. För att bibehålla den öppna karaktären skall kontinuerlig slyröjning utföras. I övrigt består skötseln främst av gallring.

I skogsbrynet i norr växer främst björk och gran.

ÅVAGÅRD

BESKRIVNING AV VARJE DETALJERAT OMRÅDE

- 1 Plan gräsmark. Klipps regelbundet.
Skötsel: Klippning 2 ggr per säsong.
- 2 Område med gles skog. Skogsbryn mot tomter som röjs och gallras så att skogen inte sluter sig.
Skötsel: Regelbunden, ca var 5:e år röjning och gallring
- 3 I huvudsak barrskog med gamla tallar och berg i dagen. På norra sidan hålls källbacke öppen. Strax intill ett aspbestånd som ej gallras. I centrala delar finns en glänta i tallskogen.
- 4 Stråk mot tomter med gran och björkskog. Satsa på befintliga björkar och gallra bort flertalet granar.
Skötsel: Gallring av gran.
- 5 Entréområde för parken med lövskog. Delvis finns ek och buskar. För att bibehålla den öppna karaktären skall kontinuerlig slyröjning utföras. Infotavla.
Skötsel: Slyröjning i stort sett varje år. Sätt upp infotavla.

Miljöbild från Åvagård.

Stigarna används under alla årstider.

7. Slutord

VAD SPELAR NATURPARKERNA FÖR ROLL I FRAMTIDENS TÄBY?

Naturparkerna utgör en större andel av Täbys grönytor inom tätorten. För att naturen ska användas av de boende och besökare, är det av största vikt att den finns nära och helst på gångavstånd. Därför utgör den tätortsnära naturen, naturparkerna, en betydelsefull del av kommunens grönstuktur. Då tätorten blir alltmer tätbebyggd, ökar behovet av den tätortsnära naturen.

Skogar är dynamiska system. De är under ständig förändring och utveckling. Medveten och långsiktigt välplanerade skötselstrategier kan påverka och styra dynamiken för att bevara och utveckla kommunens naturparker. I och med att skogen är i ständig förändring är det viktigt att låta naturparksplanen vara ett levande dokument. Detta innebär att uppdateringar och nya avvägningar kring naturparkerna fattas, med utgångspunkt från de ställningstaganden som gjorts i denna upplaga.

I grönplanen nämns att förvaltningsaspekten är avgörande för användningen av, och upplevelsen i, de stora skogarna samt det kulturhistoriska landskapet. Naturparksplanen är ett bidrag till denna förvaltningsaspekt. Det är dock viktigt att beakta att olika ytor har olika förvaltningsbehov. Exempelvis kräver de trafiknära zonerna vanligtvis mer skötsel än natur-zonerna.

Argumenten för att bevara och utveckla Täbys naturparker är många. De kulturhistoriska, biologiska/ekologiska och rekreativa värdena talar tillsammans starkt för kommunens naturparker.

8. Referenser

Naturparksplan
Täby kommun
2008-05-29

LITTERATUR

Olsson, 1998, *Människans natur - Det grönas betydelse för vårt välbefinnande*. 91-540-5825-2, Byggeforskningsrådet, Stockholm.

Rydberg & Aronsson, 2004, *Vår tätortsnära natur - En bok om förvaltning och skötsel*. 91-88462-62-5, Skogsstyrelsens förlag.

RAPPORTER, INVENTERINGAR OCH PLANER

Skogsbruksplanen inom tätorten, 1997, BEST 54 samt BEST NP.

Skogsstyrelsen, 2006/2007: *Resultat och Analyser av intervjuer av besökare i Stolpaskogen, Täby*

Täby kommun, 2005: *Halva Täby grönt- Grönplan för Täby kommun*

FOTOGRAFIER, ILLUSTRATIONER OCH GRAFIK

Alla fotografier är tagna i Täby kommun av Maria Handberg, Rolf Fyhr, Per Wiman och Cilla Dunvret om inte annat anges i dokumentet.

Illustrationer och grafik är framtagna av Hanna Assargård, Täby kommun, om inte annat anges i dokumentet.

HEMSIDOR

www.holmenskog.se, 2008-03-03

www.skogforsk.se, 2008-03-03

NATURPARKSPROGRAM- BEST NP

Skogsbruksplanen inom tätort är ett arbetsdokument för de skötselansvariga på kommunen i första hand. Skogsbruksplanen är utarbetad för en 20-års period och all information hanteras i programmet BEST. Denna grundläggande skogsbruksplan, samt tilläggsmodulen för naturparkerna BEST NP, är underlag för årliga skötselplaner innehållande åtgärder i två nivåer som kan vara av karaktären engångsåtgärd eller återkommande. Programmet uppdateras kontinuerligt och blir därmed ett levande verktyg för god skötsel samt snabb information om vad som är aktuellt att göra. Informationen består av såväl text som foton och flygfoto.

Skötselåtgärderna kommer att vara direkt tagna ur programmet efter en årlig analys och prioritering. Den årliga skötselplanen tas fram i september.

I Mapinfo kommer det att finnas material tillgängligt för planering. Skikten består av typer, zoner och skötselåtgärder med länkad information.

Huvudmenyn i BEST där samtliga inventerade naturparker är valbara.

Detaljerad information om respektive naturpark. Planerade åtgärder och utförda åtgärder för ett specifikt delområde.

EXEMPEL PÅ ÅRLIG ÅTGÄRDSPLAN, UTDRAG

Skötselplanen ställs samman varje år i september med utgångspunkt från den grundläggande skogsbruksplanen, BEST, samt tilläggsmodulen för naturparkerna, BEST NP. Dessutom tas hänsyn till inkomna synpunkter och önskemål från allmänheten. Utifrån dessa görs avvägning, sortering och prioritering varje år. Detta resulterar i en åtgärdsplan enligt utdraget nedan. Materialet är till för de som utför åtgärden. Sedan noteras information om när och av vem åtgärden är utförd. Dessutom sker komplettering med informativa bilder från skötselåtgärden. Denna information läggs sedan in i BEST NP som historisk dokumentation.

Åvagård: 1 ZON : Trafiknära TYP : Gräs BESKRIVNING : Plan gräsmark. Klipps regelbundet ÅTGÄRDER Föreslagna : Gräsklippn Beskrivning : Klippning 2 ggr per säsong.	Utfört	Sign	Bilder
Åvagård: 2 ZON : Bebyggelsenära TYP : Skogsbryn BESKRIVNING : Område med gles skog. Skogsbryn mot tomter som röjs och gallras så att skogen inte sluter sig. ÅTGÄRDER Föreslagna : Röjning Beskrivning : Regelbunden ca var 5:e år röjning och gallring	Utfört	Sign	Bilder
Åvagård: 3 ZON : Natur TYP : Barrskog BESKRIVNING : I huvudsak barrskog med gamla tallar och berg i dagen. På norra sidan hålls kälkbacke öppen. Strax intill ett aspbestånd som ej gallras. I centrala delar finns en glänta i tallskogen. ÅTGÄRDER Föreslagna : Beskrivning :	Utfört	Sign	Bilder

